

„ДАНИ ЕВРОПСКЕ БАШТИНЕ“ 2019.
У БЕОГРАДУ

„УМЕТНОСТ И ЗАБАВА“
НАСЛЕЂЕ У ФОКУСУ

Тема програма у Србији 2019. „УМЕТНОСТ И ЗАБАВА“ - НАСЛЕЂЕ У ФОКУСУ

Манифестација „Дани европске баштине“ у Београду део је велике европске манифестације Савета Европе и Европске Комисије, којом се сваког септембра, по истим принципима и са истим симболима, представља наслеђе као заједничка баштина европских народа, разноликост култура, традиције, обичаја. Савет Европе је преузео основну идеју пројекта „Отворени дани културних споменика“, одржаног у Француској 1984. године, са циљем да споменици културе буду доступни широј јавности, проширивши је на замисао о међусобном зближавању становника старог континента бољим разумевањем сопственог природног и културног наслеђа и разноликости наслеђа других народа.

„Дани европске баштине“ се у Београду одржавају од 2002. године. Београд је 2006. године био домаћин централне манифестације за Србију и семинара СЕ за земље Југоисточне Европе, а 2007. године, у организацији са Саветом Европе, Европском комисијом и Министарством културе, домаћин Централне прославе за читаву Европу у оквиру председавања Србије Комитету министара СЕ. Том приликом у Дому народне Скупштине, потписане су три европске конвенције: Европска конвенција о заштити археолошког наслеђа, Оквирна конвенција Савета Европе о вредности културног наслеђа за друштво (Фаро конвенција) и Европска конвенција о пределу. Манифестација доприноси међусобном зближавању становника старог континента, бољем разумевању сопственог природног и културног наслеђа и разноликости наслеђа других народа.

„Културна баштина је камен темељац Европе, а Дани европске баштине су драгоцену оруђе да се охрабре и унапреде поштовање, љубав и брига за наше заједничко културно наслеђе код највећег броја грађана и на најширем могућем простору европског континента“, изјавили су Тери Дејвис, генерални секретар Савета Европе и Јан Фигел, члан Европске комисије 2007. у Београду.

Министарство културе и информисања РС, координир програма у Србији, изабрало је да тема Дана европске баштине ове године у Србији буде иста као и у Европи: „Уметност и забава – наслеђе у фокусу“.

Дани европске баштине у Београду обележавају се у организацији града Београда-Градске управе, Организационог одбора образованог решењем градоначелника, у координацији активности Секретаријата за привреду, надлежног за послове туризма.

Користећи расположиве ресурсе, партнерство и сарадњу, у Београду се, као и сваке године реализују бројни програми промоције наслеђа на читавој територији седамнаест градских општина: предавања, изложбе, презентације, разгледања са водичима, представе, радионице, квизови знања, такмичења, видео пројекције, дечји програми, пројекције филмова, радио и тв емисије, концерти и други програми. Сви који за то имају могућности, позвани су да припреме програме којима се могу укључити у манифестацију, настојећи да скрену пажњу на значај и потребу очувања културног и природног наслеђа и потенцијал који наслеђе носи као специфичан ресурс развоја, чијим се одрживим коришћењем и ревитализацијом може допринети општем развоју заједнице и обогаћивању туристичке понуде. Читав септембар је посвећен наслеђу а највећи број разноврсних програма реализује се у другој половини септембра и почетком октобра.

Народи и културе, који су кроз богату и бурну историју давале печат овом граду, допринели су богатству, разноликости, културном идентитету и непоновљивом духу Београда. Тематским програмима обухваћени су значајни јубилеји и годишњице: 280 година од рођења Доситеја Обрдаовића и 15 година Задужбине; 90 година од рођења Милорада Павића и 35 година од првог издања Хазарског Речника; 135 година рада Народне банке Србије и 90 година од оснивања Завода за израду новчаница и кованог новца и 15 година од оснивања Центра за посетиоце, јединственог Музеја новца; осам векова самосталности Српске Православне Цркве (изложбом „Осамсто година уметности под окриљем Српске Православне Цркве 1219-2019“ у Музеју СПЦ); 130 година Ботаничке баште „Јевремовац“; 150 година Народног позоришта и 130

година Опере; 90 година од првог извођења „Госпође министарке“; 180 година постојања Прве београдске гимназије; 115 година од крунисања краља Петра I; 95 година Радио Београда, пола века Радио Београда 202 и ПГП РТСа; 15 година Куће Легата - изложбом “Модерна уметност кроз колекцију Куће Легата”. Галерија 73 организује богат програм промоције фруле, као једног од најстаријих инструмената; бројни су наступи културно-уметничких друштава и др.

На позив Секретаријата, градске општине Земун, Врачар, Савски венац, Гроцка, Младеновац, Лазаревац, Вождовац и др. реализују разноврсне програме, пре свега за локално становништво. Туристичка организација Београд организује промотивне излете са обиласком баштине у Младеновцу, Лазаревцу и Гроцкој. Бројни програми у фокусу имају уметност, забаву, слободно време.

Припремљени су многобројни програми за децу са мултимедијалним садржајима, едукативне и уметничке радионице у Музеју града Београда, Народном музеју, Дечијем културном центру, Библиотеци града Београда и др. Бројним и разноврсним програмима обележиће се и Светски дан туризма, 27. септембар. Сви организатори су позвани да воде рачуна о доступности програма за особе са инвалидитетом, а многи су припремили посебне програме њима намењене.

Као и претходних година, организован је највећи број програма у области културе и туризма, али и програми промоције природног наслеђа у заштићеним природним добрима.

Програмима је обухваћено наслеђе о коме се старају Народни музеј, Музеј града Београда, Етнографски музеј, Природњачки музеј, историјски, технички и други музеји и друге установе, али и разнолико уметничко стваралаштво, занати и вештине, инструменти, игре и забава у стара времена, приче и друга нематеријална баштина.

Поред тематских програма, у Београду, као главном граду, највећем културном и туристичком центру, где је концентрисано наслеђе са тла бивше Југославије, традиционално се током манифестације „Дани европске баштине“ отварају и градска здања, историјске куће, легати и други простори: здање Дома Народне скупштине Републике Србије, Дворског комплекса-Краљевског и Белог двора, Владе Републике Србије, Палате Србија, Амбасаде Француске, Народне банке Србије, САНУ, здања Београдске задруге, здања Града Београда – Старог двора, и историјске куће – Музеј историје и дипломатије - Дом Јеврема Грујића, Кућа породице Вељковић, Дом породице Павловић, Кућа краља Петра Првог Карађорђевића, Кућа легата и др.

Разноврсни програми током „Дана европске баштине“ бациће мало више светлости и удахнути живот споменицима и другим траговима бурне прошлости Београда, а Београђанима, посетиоцима и туристима сваки сат који посвете Београду биће незаборавно искуство, прилика да открију нешто ново и уживају у скривеним тајнама и лепотама града.

ПРОГРАМ У БЕОГРАДУ

Септембар месец је посвећен промоцији наслеђа у Београду

„Београд је један од најстаријих и најчешће рушених градова света. Они који воле и познају овај град, не познају га на основу онога што су у њему видели или дотакли, његов највећи и можда најлепши део је онај који је ишчезао нетрагом па га више никада нећемо видети, фотографисати или додирнути. Али историји припада и онај цео нестали део који се више никада неће моћи реконструисати, онај део историје који се налази у нама, а не у свету око нас.“ Милорад Павић

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА СРБИЈЕ И ЛЕГАТ МИЛОРАДА ПАВИЋА

Скерлићева 1

ИЗЛОЖБА „ЧУДЕСНА СУДБИНА ЈЕДНЕ КЊИГЕ ИЛИ ПРОСТОРИ ХАЗАРСКОГ РЕЧНИКА“: ПОВОДОМ ЈУБИЛЕЈА МИЛОРАДА ПАВИЋА У САРАДЊИ СА ЛЕГАТОМ МИЛОРАДА ПАВИЋА

- **Изложба поводом 90 година од рођења писца и 35 година од првог издања „Хазарског речника“.** Посетиоци ће моћи да се упознају са визуелно најатрактивнијим преведеним издањима Хазарског речника укључујући и она библиофилска или уникатна која до сада нису представљана на једном месту. Осим књига, посетиоци ће моћи да виде личне предмете и приватне фотографије Милорада Павића, као и рукопис Хазарског речника. Изложба обухвата и преглед свих превода романа овог писца на геовременској карти света. Како би се целокупној поставци дао аспект књиге, утисак шетње, коришћене су увећане илустрације бугарског уметника Јасена Панова, које је он, инспирисан књигом, стварао током двадесет година. Догађај прати музика композитора Мирослава Бака. Отворено радним данима од 9.00 часова до 17.00 часова и суботом од 8.00 до 15.00 часова. Најава појединачних и групних вођења на: Нађа Стојковић Јовановић, аутор изложбе; 011/2424112; nadja.stojkovic@nb.rs .Трајање изложбе: до 24. септембра 2019.

СПЕЦИЈАЛНА СТРУЧНА ВОЂЕЊА КРОЗ ИЗЛОЖБУ „Чудесна судбина једне књиге или простори ХАЗАРСКОГ РЕЧНИКА“ Води: Јасмина Михајловић, супруга Милорада Павића и старалац над Легатом Милорада Павића. Контакт: ninaj33@gmail.com; www.khazars.com

Термини: субота, 21. септембар 2019. у 12.00 часова и понедељак, 23. септембар 2019. у 18.00 часова;

Најава: Мултимедијална изложба „Павић од А до Ш“ и Збоник радова „Писци Павићу“ у Библиотеци града Београда поводом 90 година од рођења писца и 35 година од првог издања „Хазарског речника“ од 15. октобра.

ИЗЛОЖБА „ОТКРИВЕНИ СВЕТ ИЛУСТРАЦИЈЕ ЉУБИЦЕ ЦУЦЕ СОКИЋ“, осветљава мање познат сегмент стваралаштва велике српске сликарке посвећен илустровању за децу, у периоду 1935-1983. Бројна прозна дела, као и најпознатије часописе за децу друге половине двадесетог века (Пионири, Полетарц и Змај), надградила је и обогатила сопственом поетском визијом стварности, уносећи у сваку од њих особени стилски печат и провлачећи на суптилан начин апстрактне облике и форме присутне у њеном сликарству шездесетих година прошлог века.

Поставка укључује избор оригиналних објављених илустрација за књиге и часописе, скице, цртеже, као и непубликоване илустрације које до сада нису биле познате широј јавности. Пратећи део изложбе чине књиге, предмети из атељеа сликарке, део Легата Љубице Цуце Сокић који се чувају у Народној библиотеци Србије, а поклон су породице Гаталовић. Ауторка изложбе: Горана Стевановић, историчарка уметности.

Отварање у уторак, 1. октобра у 19.00 часова у централном холу Народне библиотеке Србије. На отварању ће говорити: др Миомир Гаталовић, унук Љубице Цуце Сокић, проф. др Дијана Метлић и ауторка.

Отворено за посетиоце радним даном, од 9.00 часова до 17.00 часова и суботом од 8.00 до 15.00 часова.

Стручно вођење кроз изложбу „Откривени свет илустрације Љубице Цуце Сокић“

Отварање: петак, 4. октобра у 13.00 часова. Контакт: 011/2451-242/77; gorana.stevanovic@nb.rs

МУЗЕЈ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

Краља Петра бр. 5, www.spc.rs

Поводом великог јубилеја - прославе осам векова самосталности Српске Православне Цркве, у Музеју Српске Православне Цркве у Београду, у среду 9. октобра 2019. године, биће отворена велика изложба под називом **"Осамсто година уметности под окриљем Српске Православне Цркве 1219-2019"**.

Добијање аутокефалности за Српску цркву представља догађај којим отпочиње ново раздобље у историји српског народа. Исти је непосредно повезан са успоном самосталне уједињене српске државе, која је 1217. године постала Краљевина. Уздизањем Српске цркве у ранг архиепископије и именовањем Саве Немањића првим архиепископом Србије од стране Васељенског патријарха Манојла Првог, отпочиње градитељска и уметничка активност која непрекидно траје пуних осам векова. Посетиоци ће имати изузетну прилику да, поред досадашње сталне поставке Музеја, по први пут виде и упознају са: великим бројем најзначајнијих и највреднијих икона, рукописних и штампаних књига, текстила и црквеног веза, богослужбених предмета од метала и дрвета, као и других драгоцености од изузетног историјско-уметничког значаја, које представљају израз Православне вере нашег народног бића изнедрених у Српској Цркви у протеклих осам столећа. Изложба ће бити отворена до краја 2019. године. Контакт: email: muzejspc@gmail.com, тел: 011/26 38 875,

НАРОДНИ МУЗЕЈ У БЕОГРАДУ

Трг Републике 1А

СРПСКИ МИНИМАЛИСТИ: у Атријуму Народног музеја концерт Ансамбл за другу нову музику. После вишегодишње паузе, након окупљања у обновљеном саставу, Ансамбл је 2017. одржао концерт обележавајући 40 година од свог првог наступа и извођења минималистичких композиција Милоша Раичковића. Ансамбл за другу нову музику је данас поново активан, и спаја неке од оснивача Ансамбла са новим генерацијама музичара. Програм Српски минималисти који ће у Народног музеју бити изведен 15. септембра, биће представљен 21. септембра ове године у Немачкој, на Интернационалном фестивалу минималне музике у Каселу. Улаз је слободан. Програм концерта: Милош Раичковић (1956-) : Канон (Пермутације II, 1977), Душан Богдановић (1955-) : Чему се враћамо? (2001/2018), Димитрије Бељански (1995-) : Секвенца 1, "Новогодишња импровизација" (2018), Теодора Степанчић (1982-) : Клавијатуре - Децембар 2017 (2017), Владимир Тошић (1949-) : Алтус (2001/2018), Драгољуб Илић (1956-) : Landscapes III (2019), премијера, Андреј Негић (1993-) : Tines (2018), Мирослав Миша Савић (1954-) : ABC за ADNМ (1980-2019), Милимир Драшковић (1952-2014) : Из Новог Старог Света (2004), аранж. Андреј Негић, Милош Раичковић : Водени тонови (Пермутације III, 1977)

Место: Атријум Народног музеја. Улаз слободан. Термин: 15. септембар у 12.00 часова

Вођење: „Одабрани бисери сталне поставке народног музеја“ - Највећа музејска поставка у Србији распоређена на 5000 м² у централној згради Народног музеја у самом центру Београда нуди обиље могућности за уживање и учење – за уметност и забаву. Посетиоци се могу прикључити стручном вођењу којим ћемо у виду приче употпунити комуникацију и непосредни сусрет између посетиоца и експоната.

Термини: 17. септембар у 13.00 часова; 21. септембар у 18.00 часова; 1. октобар у 13.00 часова; 5. октобар у 18.00 часова. Улазница 300 динара. Нија потребна најавна доласка.

Заказивање групних посета на edukacija@narodnimuzej.rs

Радионица: „Траговима далеке прошлости“ намењена је деци узраста од 3 до 6 година. Откривајући животиње које су у далекој праисторији живеале на територији данашње Србије и Европе, причаћемо о људима, који су цртеже животиња остављали по пећинама и чији су саставни део живота биле управо те животиње. Покушаћемо и сами да овом приликом будемо, на извесан начин, пећински сликари. Пријављивање учесника адресу radionice@narodnimuzej.rs. Термин: 19. септембар у 18.00 часова. Улазница 300 динара

Тематско вођење: „ЕГИПАТСКА МУМИЈА“ - Народно музеј у Београду организује стручно вођење о Египатској мумији. Током вођења посетиоци ће сазнати нешто више о Хаџи Павлу Риђичком, пустоловинама Несминове мумије, али и о култу мртвих, мумификацији, историји и култури путоломејског Египта из ког мумија потиче. Овај, редак експонат староегипатског периода из фонда Народног музеја, Хаџи Павле Риђички је купио у Египту 1888. године – не за

себе већ за српски народ и поклонио Народном музеју. Набавку специјалне витрине за чување и излагање мумије финансирао је Град Београд – Секретаријат за привреду за потребе развоја туризма и обогаћивање туристичке понуде. Некадашњи начин сахрањивања покојника са вером у загробни живот, код савременог човека изазива велико интересовање. Једина египатска мумија у Србији се чува у Народном музеју у Београду. Прича о Несмину, свештенику из 4. века пре нове ере, чијим је остацима судбина трајно боровиште одредила у Народном музеју у Београду, моћи ће да се чује у оквиру стручног вођења.

Пријаве за посету на мејл адресу: edukacija@narodnimuzej.rs.

Термин: 21. и 28. септембар, као и 5. октобар у 12.00 часова. Улаз слободан

Радионица „Скоцкај свог Пикаса“ намењена је деци узраста од 7 до 10 година. Упознаћемо се са делом Пабла Пикаса и бројним портретима које је насликао. Један од њих, Глава жене, налази се у Народном музеју. Упустићемо се у Пикасово „скоцкано“ виђење света ослањајући се на изворе његове и наше инспирације, правећи портрете-маске од картона и колажа, користећи разне облике и боје. Пријављивање учесника на адресу radionice@narodnimuzej.rs. Термин: 21. септембар у 13.00 часова. Улазница 300 динара

Радионица „Необична породица“ -намењена је даци узраста од 4 до 6 година. Разговраћемо о једној необичној породици „Група“ Марка Челебоновића . Деца ће седети око постављеног стола и комбинованом техником направити заједничку уметничку инсталацију инспирисану породичним ручком. Шарене салвете, папирни тањирчићи и машта учиниће да за тренутак postanемо једна велка породица. Пријављивање учесника адресу radionice@narodnimuzej.rs. Термин: 21. септембар у 16.00 часова. Улазница 300 динара

ТЕМАТСКО ВОЂЕЊЕ „БАЛ НА СРПСКОМ ДВОРУ“ - у галеријском простору са српским сликарством 19. века посетиоци могу чути причу о појави балова на српском двору, као споју највише државне церемоније, вида забаве највиших друштвених слојева, као места на којем се уметност укршта са забавом.

Термин: 24. септембар у 13.00 часова . Улаз слободан

ТЕМАТСКО ВОЂЕЊЕ „ЗАБАВА У СРПСКОМ СЛИКАРСТВУ 19. ВЕКА“ -препознавање забаве као мотива у српској уметности и њеном значају у односу на друге мотиве и теме у српском сликарству 19. века.

Термин: 26. септембар у 18 часова. Улаз слободан

Радионица „Ко станује у овој слици?“ - Намењена је деци узраста од 7 до 10 година. Након упознавања са српским сликарством 19. века, размишљаћемо о особама приказаним на тим портретима, о причама, о атмосфери, занимањима и свему што је одликовало тај период, а затим ћемо правити луткице од папира и сламчица које ће представљати личности које би се уклопиле у то време и те слике, онако како их ми замишљамо. Пријављивање учесника на адресу radionice@narodnimuzej.rs. Термин: 26. септембар у 18.00 часова. Улазница 300 динара

ТЕМАТСКО ВОЂЕЊЕ „ФЕНОМЕН ЗАБаве ИЗ ДАЛЕКЕ ПРОШЛОСТИ“ -Да ли су сачувани трагови забаве из најстаријих времена? У потрагу за сведочанствима о начинима провођења слободног времена кренућемо од најстаријих експоната сталне поставке Народног музеја, у настојању да заједнички откријемо места сусретања са уметношћу. Термин: 28. септембар у 18 часова. Улаз слободан

Радионица „Један дан у праисторији – камено доба“- намењена деци узраста од 3 до 7 година. Упознајемо се са културама праисторије, причаћемо о појави првих људи, о њиховом животу, храни и одевању, оруђу које су правили. Одлична прилика за стицање основног знања о археологији. праисторије.

Пријављивање учесника на адресу radionice@narodnimuzej.rs

Термин: 28. септембар у 13.00 часова . Улазница 300 динара

Радионица „Play Muzej“ за одрасле у циклусу “Рам за реч” - ликовни израз и слике ћемо користити као инспирацију да развијамо и откривамо свет речи. На овој радионици под називом “Споредно небо” ћемо различите ликовне елементе претварати у стихове које ћемо интерпретирати на различите начине, користећи различите драмске форме и жанрове. „Уписиваћемо“ омиљене или познате стихове у слике из сталне поставке Народног музеја. Пријављивање учесника адресу radionice@narodnimuzej.rs

Термин: 28. септембар у 16.00 часова. Улазница 300 динара

Радионица „Ослушимо 19. век“ -намењена је деци узраста од 7 до 10 година. Током радионице ћемо се упознати са српским сликарством 19 века у оквиру сталне поставке Народног музеја. Поред тога причаћемо и о музици, културним животом у престоници. Заједнички ћемо правити луткице које ће плесати уз музику из тог доба, а ко буде заинтересован, моћи ће и сам да проба да плеше или глуми ликове са слика. Пријављивање учесника на адресу radionice@narodnimuzej.rs . Термин: 03. октобар у 18.00 часова. Улазница 300 динара

Победници међународног такмичења соло певача „Лазар Јовановић“ - концерт највећег и најзначајнијег оперског такмичења на Балкану. Такмичење међународног карактера се сваке године одржава се на Коларцу, под оком међународног жирија у конкуренцији од више од стотину уметника из десетак земаља. Народни музеј у сарадњи са организацијом „Културни елемент“ представља победнике такмичења
Термин: 06. октобар у 12.00 часова. Улаз слободан

ЛАПИДАРИЈУМ У ВЕЛИКОМ БАРУТНОМ МАГАЦИНУ

Београдска тврђава, Доњи град

СТРУЧНО ВОЂЕЊЕ КРОЗ ВЕЛИКИ БАРУТНИ МАГАЦИН: Посетиоци Великог барутног магацина имају могућност да у друштву музејског саветника Народног музеја, Веселинке Нинковић открију занимљиве појединости о римским каменим споменицима, из једне од најстаријих колекција Народног музеја у Београду, који су као део сталне музејске поставке у лапидаријуму у Великом барутном магацину. Није потребна најва доласка.

Термин: 29. септембар у 11 часова. Улаз слободан.

РАДИОНИЦА „РИМСКИ БОГОВИ И ГРЧКИ ХЕРОЈИ“ –за децу од 10 до 14 година. Кратко вођење кроз сталну поставку римских камених споменика, из једне од најстаријих Збирки Народног музеја у Београду, изложених у лапидаријуму, у тајновитом простору Великог барутног магацина. Деца ће бити упозната са натписима на латинском језику, помоћу којих ћемо препознати жртвенике посвећене римским боговима, упознаће се са њиховим култовима на нашем тлу и представама грчких хероја на једном римском саркофагу. У креативном делу радионице за децу је припремљен квиз, препознавање натписа на споменицима, цртање и бојење цртежа изабраних споменика. Пријављивање учесника адресу radionice@narodnimuzej.rs
Термин: 29. септембар у 12.00 часова. Улаз слободан

МУЗЕЈ ВУКА И ДОСИТЕЈА

Господар Јевремова 21

Препорука – Представа „Мој отац Вук Караџић“ - сентиментална животна исповест Вукове ћерке Мине Караџић коју интерпретира глумица Љиљана Јакшић, преносећи занимљивости из приватног живота, породичне потешкоће и приче о најзначајнијим догађајима и личностима које су, својевремено, окруживале Вука Караџића и обликовале његов живот и стваралаштво. Извођење мнотраме је обогаћено употпуњено приказивањем документарног материјала, породичних фотографија, као и тактовима староградских музичких нумера, тако да у потпуности дочарава време о коме Мина приповеда.

Програм реализују Музеј Вука и Доситеја Народног Музеја у Београду и удружење КулТурНет у сарадњи са Министарством културе и информисања републике Србије и Туристичком организацијом Београда. Улазнице по цени од 400 динара се могу купити у Музеју Вука и Доситеја. Трајање 40 минута

Место: Музеј Вука и Доситеја, Господар Јевремова 21 . Термини: 15. и 29. септембра у 12.00 часова

ПРЕДАВАЊЕ: ПОДРУЧЈЕ ОКО ДОСИТЕЈЕВОГ ЛИЦЕЈА – ПРОСТОРНА КУЛТУРНО – ИСТОРИЈСКА ЦЕЛИНА ОД ИЗУЗЕТНОГ ЗНАЧАЈА - зашто је подручје око Доситејевог лицеја културно добро од изузетног значаја за Републику Србију, за кога је подигнуто турбе на углу Вишњићеве улице, где се налазила дервишка текија и зашто је она важна за историју модерне српске државе, где је Бајракли џамија, коме је припадала Божићева кућа и шта се у њој данас налази, где је Арамбашећа кућа, шта је то Правитељствујушчи совјет, где се налази зграда у којој је отворена прва Велика школа, шта се десило са Јовановом пијацом? Кустоскиња Збирке Музеја Вука и Доситеја, Музејски саветник, Елиана Гавриловић горовић заинтересованом посетиоцима у Музеју Вука и Доситеја. Термин: 20. септембра у 17.00 часова. Улаз слободан

Вођење кроз сталну поставку музеја Вука и Доситеја - посвећену двојци великана српске књижевности и културе, Вуку Караџићу и Доситеја Обрадовићу, посетиоци ће моћи да се прикључе стручном вођењу. Није потребна претходна накова. Улазница 200 динара. Термин: 24. септембра у 12.00 часова

ПРЕДАВАЊЕ „ГУСЛАРЕВЕ ДРУШТВЕНЕ МРЕЖЕ“ - о гуслару као феномену који обједињује уметност и забаву, али и књижевност и медије, о историјској улози и значају гуслара у заједницама без савремених медија, о глорификацији гуслара у 19. веку и чувеним гусларима из прошлости о чијим животима се данас помало или нешто више зна, биће речи у оквиру предавања које ће у Музеју Вука и Доситеја одржати виши кустос Миодраг Томић. Улаз слободан. Место: Музеј Вука и Доситеја, Господар Јевремова 21
Термин: 27. септембра у 17.00 часова

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ БЕОГРАДА

Калемегдан, Горњи град 14, www.belgradeheritage.com

Шетња: „Хотели и кафане града Београда - препознавање споменика културе наши суграђани имају јединствену прилику да са ауторком изложбе прошећају поред најрепрезентативнијих здања кафанских и хотелских намена: Кафана “?”, “Српска круна”, Хотел “Мажестик” и “Руски цар”, Хотел “Москва”, Хотела “Праг”, до финалног одређишта у улици Адмирала Гепрата, Амама кнеза Милоша у најужем центру града Београда који су утврђени за споменике културе. Грађани имају прилику да чују на који начин се развила потреба и навика одласка у кафану и подизања хотела, као и нешто више о њиховом јединственом архитектонском речнику, друштвено-историјској вредности и значају који данас имају. Место окупљања: преко пута Кафане “?”

Термин: 14. септембар 2019. у 16.00 часова

Контакт: Љубица Радовановић, аутор изложбе, историчар уметности, водич у тематској шетњи

Изложба „Реконструкција Народног музеја - споменика културе од великог значаја, 2014-2018 “ - радови реализовани од 2014-2018. године, на реконструкцији фасаде и објекта Народног музеја где је Завод за заштиту споменика културе града Београда врши конзерваторски надзор. Обимни грађевински и занатски радови обухватили су и увођење нових савремених функционалних и безбедносних система и обезбедили достизање најсавременијих музеолошких стандарда. Отварање изложбе 24. септембра у 13.00 часова. Место: Плато испред Уметничког павиљона “Цвијета Зузорић”. Трајање изложбе: месец дана. Организатори: Завод за заштиту споменика културе града Београда, аутори изложбе: Александра Шевић, архитекта конзерватор, Ксенија Ђирић историчар уметности конзерватор.

Изложба „Трагови путовања – акварели Милана Злоковића“: Изложбом се представља мало познат богат сликарски опус и поетика једног од најзначајнијих српских архитеката Милана Злоковића, који је пројектовао изузетне модернистичке објекте у Србији (сопствену породичну кућу на Неимару, виле за породице Штерић и Прендић, хотел „Жичу” у Матарушкој бањи, Универзитетску деčју клинику, зграду ФИАТ-а). Разноврсном тематиком специфичне сликарске технике акварела, уз приказе предела са путовања, открива се широк спектар талента овог архитекте и уметника.

Место: Завод за заштиту споменика културе града Београда, Калемегдан Горњи град бр.14;

Отварање изложбе: 1. октобар 2019. у 14.00 часова, изложба ће трајати два месеца

Трибина о Милану Злоковићу у сали Завода за заштиту споменика културе града Београда, учесници: др Милица Мојовић ћерка архитекте Злоковића; др Ђорђе Мојовић унук и оснивач фондације Милан Злоковић, др Бранислав Миленковић проф. Архитектонског факултета у пензији, Александра Дабижић, историчар уметности - конзерватор.

Термин: 4. октобар 2019. у 13.00 часова.

Организатори: Завод за заштиту споменика културе града Београда и „Фондација Милан Злоковић”, ауторка изложбе Хајна Туџић, историчар уметности конзерватор.

Контакт: ivana.veskovic@beogradskonasledje.rs, 011/3287-577, zskgb@beotel.rs;

ЈП „БЕОГРАДСКА ТВРЂАВА“

www. beogradskatvrđjava.co.rs

ГАЛЕРИЈА БЕОГРАДСКЕ ТВРЂАВЕ У СТАМБОЛ КАПИЈИ - Изложбе

Изложба Зорана Милутиновића - лекара, оториноларинголога, редовног професора Медицинског факултета у Београду, али и мајстора фотографије. Учествовао је на више од 380 групних изложби у земљи и иностранству, аутор је 27 самосталних изложби фотографија, као и две фотомонографије. Серија црно белих фотографија природе и животиња. Термин: 12. септембар - 02. октобар 2019.

Изложба Данице Тешић - Факултет примењених уметности - одсек Зидног сликарства. Учесница је бројних изложби, међу којима је и XV бијенале студентске графичке Србије. Такође је добитница прве награде у сликарству на конкурс "Creative or cloned", часописа Creative art, као на III Међународном фестивалу уметности – ШУНД, 2012. године. Термин: 4. октобар -22. октобар 2019.

Концерт МШ "Станковић" - МШ "Станковић" представља свој најугледнијим наградама већ овенчан Мешовити хор Средње музичке школе, који ће под управом диригента Јелене Радуновић проф. извести дела духовне и световне музике домаћих и страних аутора. Џез одсек МШ "Станковић" ће се представити одабраним џез стандардима 'хард бап' и 'свинг' ере у сопственим аранжманима под вођством професора Ивана Радивојевића. Термин: среда, 18. септембар 2019. године у 13.00 часова

Дан Института Конфуције - поводом Дана Института Конфуције у суботу, код Музичког павиљона на Калемегдану биће организован низ активности у циљу промовисања кинеске културе и језика: писање кинеске калиграфије, вежбање кинеске борилачке вештине таиџи, кинески кутак (прилика за све заинтересоване да вежбају кинески језик и разговарају са професорима из Кине) и још много других активности. Термин: субота, 28. септембар од 11.00 до 13.00 часова

ВЕЛИКИ БАРУТНИ МАГАЦИН - Стручно вођење кроз поставку - Публика ће имати прилику да у друштву музејског саветника Веселинке Нинковић открије занимљиве појединости о римским каменим споменицима, из једне од најстаријих колекција Народног музеја у Београду, који су као део сталне музејске поставке изложени у лапидаријуму у Великом барутном магацину. Није потребна најавна доласка. Термин: Недеља, 29. септембар 2019. године у 11.00 часова

Дечја радионица "О римским боговима и грчким херојима" - кратко вођење кроз поставку римских камених споменика, из једне од најстаријих збирки Народног музеја у Београду, изложених у тајновитом простору лапидаријума у Великом барутном магацину. Током вођења деца ће бити упозната са врстама изложених споменика, кратком историјом римског Сингидунума и значењу натписа на латинском језику. Научиће како да препознају жртвенике посвећене римским боговима, упознаће се са њиховим култовима на нашем тлу и представама грчких хероја на једном римском саркофагу. У креативном делу радионице за децу је припремљен квиз, читање и тумачење натписа и цртање.

Радионица за децу од 10 до 14 година воде- музејски саветник Веселинка Нинковић и виши кустос Ивана Минић. Обавезнопријављивање на: i.minic@narodnimuzej.rs. Термин: недеља, 29. септембар од 12.00 до 14.00 часова

ОТВОРЕНИ ОБЈЕКТИ НА БЕОГРАДСКОЈ ТВРЂАВИ

Поводом Светског дана туризма, 27. септембра улаз у 5 објеката на Београдској тврђави биће бесплатан. Посетиоци Београдске тврђаве моћи ће бесплатно да посете Римски бунар, Сахат кулу, Кулу Небојша, Војни бункер и Велики барутни магацин.

Римски бунар изграђен је у периоду од 1717. до 1739. године, за време барокне аустријске реконструкције Београдске тврђаве. Бунар је дубок шездесет метара и скоро три и по метра широк.

Сахат кула - кула са сатом, грађена средином 18. века, висока 27.5 метара, посетиоцу пружа јединствен поглед на Београдску тврђаву и парк Калемегдан, али и на друге делове града.

Кула Небојша, изграђена у 15. веку као одбрамбена кула, у време османске власти, постаје најпознатија тамница и мрачни симбол Београда. Од 2011. године представља модеран изложбени простор у ком се, уз помоћ аудио визуелних ефеката, посетиоци могу упознати са делом српске и грчке историје.

Војни бункер на Горњем граду, грађен је 50-тих година 20. века, а осим унутрашњости објекти, посетиоци ће бити у прилици да виде и изложбу “Уметност у бункеру”, која говори о забранама и другим облицима цензуре која је постојала у уметности 60-тих и 70-година 20. века.

У **Великом барутном магацину**, осим сталне изложбене поставке римских камених споменика – лапидаријума, изложене и римске скулптуре и надгробне стеле.

Термин: петак, 27. септембар од 11.00 до 19.00. Улаз је бесплатан.

“Старе мапе – путоказ ка прошлости Београда” радионица у Стамбол капији: посетиоци ће моћи да “отпутују у средњи век” кроз призму старих мапа - ремек дела географске историје. Мапе Београда, Европе и света биће изложене у формату мапа у листу, урамљених минијатура и великих осликаних мапа у уникатним ручно рађеним рамовима. У Стамбол капији биће изложене и макете једрењака из тог периода. Мапе и једрењаки могу се погледати сваког дана од 11 до 19 часова, а у петак 27. септембра биће организована и радионица за децу школског узраста. Термин: петак, 27. септембар у 11.00 часова

Међународни научни форум “Дунав – река сарадње” у Кули Небојша: 30. међународна научна конференција. Тема је одрживо коришћење природних и културно-историјских ресурса. Су-организатор ЈП “Београдска тврђава” ће 25. септембра, трећи дан ове конференције, имати излагање о културно-историјским вредностима Београдске тврђаве. Биће дат осврт на један веома значајан пројект сарадње, у оквиру којег су откривене могућности коришћења Барутане за културно-уметничке приредбе, наиме, 1995. у оквиру 7. међународне научне конференције „Дунав – река сарадње“ откривена је изложба уметничких стваралаца из више земаља под називом „Ривер Арт“ (Уметност реке). Такође, биће изложен и предлог предстојећег међународног пројекта умрежавања тврђава на Дунаву. Термин: понедељак, 23. септембар у 10.00 часова

Концерт харфе на Музичком павиљону на Калемегдану - Јединствени концерт под отвореним небом, на којем ће наступити полазници школе харфе за све узрасте “Нарпоманиа” и ученици Музичке школе “Мокрањац”. Они ће извести програм класичних и популарних композиција на различитим врстама харфи. Школу харфе “Харпоманиа” води дипломирана харфисткиња Жељка Милошевић, која активно ради на популаризацији овог инструмента, између осталог и бавећи се производњом малих харфи у Србији. Класу харфе у музичкој школи “Мокрањац” води професорка Мр Дијана Сретеновић.

Термин: недеља, 22. септембар од 16.00 часова

ДЕЧЈА РАДИОНИЦА “ESCAPE TIME LAB” - “ЦЕНТАР ЗА УРБАНИ РАЗВОЈ”и “КУЛТУРНАУТ” организују едукативну и забавну радионицу у сарадњи са ЈП “Београдска тврђава”. Циљ је да ученике подстакне на размишљање и инспирише на истраживање давне прошлости Београда, да изађу из затвореног простора и науче што више о културном наслеђу. Интерактивна радионица која треба да приближи науку деци и учење историје учини интересантнијим. Програм је намењен ученицима старијих разреда, узраста од 10 до 14 година. Радионицу воде археолог-конзерватор Јована Мијатовић, Александар Павловић и Предраг Костић. Неопходна је претходна пријава (тел: 062/85 00 706). Место окупљања: Велики барутни магацин на Доњем граду Београдске тврђаве (Барутана). Термин: Субота, 5. октобар у 17.00 часова

МУЗЕЈ ПОЗОРИШНЕ УМЕТНОСТИ

Господар Јевремова 19 , www.mpus.org.rs

Изложба „Бора Тодоровић у делима Александра Поповића и Душана Ковачевића” – поводом 90 година од рођења и пет година од смрти нашег знаменитог драмског уметника, Боре Тодоровића. Велики део каријере овог глумца фино изнијансиране карактерне комике везан је за два велика савремена српска комедиографа, Александра Поповића и Душана Ковачевића, те се и ова поставка бави Тодоровићевим улогама у делима ових аутора – превасходно у позоришту, али и на филму и ТВ. Улаз је слободан. Аутор изложбе: Биљана Остојић

Контакт: mpus.program@gmail.com 011/2626 630

Радно време галерије: радним данима од 9.00 до 18.00, суботом (по најави) од 9.00 до 14.00 часова;

ФОНДАЦИЈА РУЖИЦЕ СОКИЋ

Крунска 50/1 , www.fondruzicasokic.rs

ПРЕДАВАЊА - КРЕАТИВНА РАДИОНИЦА: Савремени менаџмент и продукција у позоришту на темељима европске баштине; Предавач: др Милован Здравковић, професор Позоришне продукције на Академији уметности

Због ограниченог број места обавезно је пријављивање на: fondruzica@gmail.com; 0113835810

ВОЈНИ МУЗЕЈ

Калемегдан бб , www.muzej.mod.gov.rs

ИЗЛОЖБА „ОДБРАНА 78“ - организована поводом обележавања 20 година од НАТО агресије у сарадњи са Музејем града Београда. Кроз презентацију чињеница, изложба доприноси подизању свести о улози и значају јединица Војске Југославије и МУП – а Србије и српског народа у отпору НАТО агресији 1999. године. Изложба обилује оригиналним материјалом, те мултимедијалним садржајем који до сада није виђен на нашем простору. Идеја је да се прикаже херојски отпор српске војске, полиције и народа, далеко надмоћнијем непријатељу. Приказана су оружја и средства херојске одбране: макете авиона МиГ 29, макета ракетног система НЕВА, у пуној величини, који су 1999. године изграђени, у циљу обманљивања пријатељске авијације. Посебна пажња посвећена је свим невиним жртвама, цивилима, војницима и полицајцима, који су свој живот положили у одбрани Србије.

Поставка је отворена сваког дана, осим понедељка, у периоду од 10.00 до 19.00 часова. Улаз слободан.

Место: Ул. Ресавска бр.40 б

ИЗЛОЖБА „ДЕЛА РАТНИХ СЛИКАРА 1912 – 1918. ГОДИНЕ“ отворена поводом обележавања Дана Војног музеја са 56 радова, 14 сликара активних учесника Првог светског рата. Изложбени материјал је велике уметничке и културно – историјске вредности. Један број сликара је настао за време рата када је победа била извеснија, у Солунском атељеу, а други део слика је настао касније, на основу фотографија и скица које су ратни сликари урадили у току рата. Највећи број изложених радова је изведен у техници уља на платну. Поред историјских композиција већих димензија и портрета историјских личности, представљени су пејзажи настали на острву Крфу и у Солуну, као и портрети обичних војника, који представљају ремек дела српске уметности.

Место: Галерија Војног музеја на Калемегдану отворена за посетиоце у времену од 10.00 до 17.00 сати, сваког дана осим понедељка. Улаз је слободан. Контакт: 011/3343 441, 011/3344 408, vojnimuzej@mod.gov.rs

Стална изложбена поставка Војног музеја – који је обележио 140 година рада, обухвата историју Срба и осталих народа на Балкану и територије бивше југословенске државе, а историјско казивање тече од праисторије до 1999. године, тј. до НАТО бомбардовања. Изложени су: оружје, униформе, заставе, одликовања, уметничка дела, фотографије, архивска документа идр. Стална музејска поставка је отворена сваког дана у периоду од 10.00 до 17.00 сати, осим понедељка. Улаз се наплаћује. Филм: „140 година Војног музеја“-

ЗООЛОШКИ ВРТ, Мали Калемегдан 8

Изложба фотографије које дочаравају историјски развој врта током више од 80 година постојања. Контакт: 011/2624-526, office@beoovrt.rs. Програм у сарадњи са Јавним акваријумом и тропикаријумом

Током трајања манифестације улаз ће бити слободан за особе са инвалидитетом, особе ометене у развоју и др.

ГАЛЕРИЈА РТС

Таковска 10 , www.rts.rs

Мултимедијална изложба: “Мозаик једне епохе” у РТС Клубу као стална поставка у овом простору у години када Радио Београд обележава 95 година, а Радио Београд 202 и ПГП РТС пола века постојања. Историографски преглед догађаја и истакнутих личности који су стварали историју РТС-а још од времена које претходи 1924. години када се огласио Радио Београд, затим периода јавних демонстрација телевизије непосредно пред први сигнал за кућне апарате 1958. и времену када је „Звиздук у осам” означио развој музичке продукције и носача звука, па све до

данас. Изабрани су најрепрезентативнији предмети из богатих Збирки техничких уређаја Радија и Телевизије. Од „шипијунске нагрџе“, затим првих телевизијских камера, па све до јединствених техничко - медијских куриозитета које су заинтересовани грађани до сада могли да виде само у посебним а ретким приликама. Посетиоци ће имати интеракцију у простору на сопствени захтев директно са наменским садржајима на сајту РТС-а и РТС Планети. Један клик води у свет у коме ћете моћи да чујете глас Јелене Билбије, снимке Милоја Миће Орловића, како је изгледо некад торањ на Авали и друге, бројне програмске бисере из огромне баштине посебно издвојене за посетиоце РТС Клуба. Хиландарска 2 (улаз из Светогорске); Контакт : Лидија Јакшић, Служба баштине и продукције РТС, 011/655 12 94, galerija@rts.rs

ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА БЕОГРАДА

Излети са обиласком наслеђа:

Општина Лазаревац – излет - Термин: 25. септембар 2019.

Општина Младеновац - излет - Термини: 27. и 28. септембар 2019.

Општина Гроцка – излет - Термин: 25. септембар 2019.

Обавезно пријављивање у ТИЦу Туристичке организације Београда, Кнез Михаилова 56

Манифестација „ДЕСПОТОВИ ДАНИ“ - Међународни средњевековни сабор

СВИБОР савез Србије у сарадњи са Туристичком организацијом Београда

Смотра средњевековног уметничког, научног, занатског и културног стваралаштва, изложбе слика и икона, витешке игре и надметања, стручна предавања о делу Деспота Стефана Лазаревића, предавања о историји и археологији средњевековног Београда, радионице и школе стрипа, пројекције документарно-играних филмова, обука за мале витезове, демонстације вештина старих заната, краснопис и пловидба средњевековном лађом Славијана. Полазак брода Славијана је 28. септембра у 16.00 часова

Смена витешке страже је 28. и 29. септембра од 17.00 до 19.00 часова на Београдској тврђави.

Контакт: Радивоје Радуловић СВИБОР 065-370-33-70

ЕТНОГРАФСКИ МУЗЕЈ У БЕОГРАДУ

Студентски трг 13, www.etnografskimuzej.rs

Аргентинско златарство- колекција од 40 сребрних посуда за испијање чаја од биљке мате за 40 година рада, уметника, златара Емилија Патарке - колекција сребрних посуда за испијање чаја од биљке мате. Сребрне посуде за **мате** спајају два елемента значајна за разумевање аргентинске традиције – биљку мате и сребро. У Аргентини је златарство веома распрострањено. Један од мајстора је Мајстор Патарка. Термин: до 30. септембра

Изложба: „Посебна женска имовина између традиције и савремености - „А од родитеља ... мираз“-

Отварање изложбе на Дан Етнографског Музеја - 20. септембар. Изложба траје до краја године.

Правна наука јасно је дефинисала различите облике брачних давања – мираз, својину, спрему, рухо, прлију, дар, сва давања невестине породице приликом њене удаје. У традиционалној култури, мираз је имовина коју жена приликом склапања брака поверава мужу на управљање и уживање ради лакшег подношења терета издржавања породице. Мираз и све његове синониме познате у народном језику данас се препознаје у даровима које званице доносе младенцима приликом венчања. Било да је реч о трајним добрима, поклонима за домаћинство у високим износима или, што је постало уобичајено, у новчаним (девизним) износима, они су основа која има за циљ помоћ новој брачној заједници у будућем животу. Публика ће моћи да види око стотинак предмета, одеће и текстилног покућства који су донети као део мираза или спреме, али и они који су добијени као дарови или уздарја у свадбеним обичајима у протеклих стотинак година.

Међународна изложба калиграфије – Сусрет писмености, сарадње и пријатељства народа разноликих култура. Учествоваће најбољи калиграфи, а Београд ће бити центар света лепоте слова, највећег дара човечанству. Радови калиграфа из Србије и још 18 земаља са четири континента. Организујемо радионице калиграфије српских најбољих калиграфа и гостију из иностранства. За отварање изложбе - музички програм “Песме вазда ћирилицом печатане” у извођењу чланова Ренесанса, Драгана Млађеновића и Миодрага Ристића.

Термин: од 8. до 24. октобра. Контакт: 011/ 328- 1888.

МУЗЕЈ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ КИНОТЕКЕ

Косовска 11, www.kinoteka.org.rs

Југословенска кинотека, основана 1949. године сакупља, трајно чува и обрађује филмски материјал и бави се ширењем филмске културе, истражује и изучава историју филма. У новој згради Југословенске кинотеке налази се колекција кинематографске опреме и музејска збирка која чува доказе о почецима фотографије и филма.

РЕВИЈА ФИЛМОВЕ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ КИНОТЕКЕ - среда, 11. септембар

НАРОДНИ ОБИЧАЈИ, ТУРИЗАМ, ОБРАЗОВАЊЕ: Народне светковине у Србији, 1985 (Режија: Миодраг Мика Милшевић, трајање: 15 мин.); Успомене једног лета, 1963 (Режија: Ото Денеш, трајање: 13 мин.); Будући уметници, 1951 (Режија: Миодраг Николић, трајање: 25 мин.); Прош'о воз, 1974 (Режија: Никола Никша Јовићевић, трајање: 11 мин.).

Термин: 11. септембар у 17.00 часова

КЊИГА, УМЕТНОСТ: Филм о књизи а, бе, це... 1962 (Режија: Душан Макавејев, трајање: 12 мин.); Трагом Црнојевића штампариие, 1971 (Режија: Никола Никша Јовићевић, трајање: 11 мин.); Кораци балета, 1964 (Режија: Никола Рајић, трајање: 14 мин.); Модерна галерија, 1965 (Режија: Владимир Басара, трајање: 14 мин.); Музика у Грожњану, 1976 (Режија: Едуард Галић, трајање: 17 мин.); Плакат, 1983 (Режија: Флоријан Хајду, Золтан Апро, трајање: 1 мин.); Дијалог о колажу, 1965 (Режија: Др. Лазар Трифуновић, трајање: 14 мин)

Термин: 11. септембар у 19.00 часова

ФИЛМ, АРХИТЕКТУРА БЕОГРАДА: Рађање наше кинематографије, 1949 (Режија: Никола Рајић, трајање: 18 мин.); Из технике филма, 1951 (Режија: Миодраг Николић, трајање: 9 мин.); Како се родио Кићо, 1951 (Режија: Јосип Судар, трајање: 6 мин.); Трагови несталу, 1955 (Режија: Бранко Ћеловић, трајање: 8 мин.); Како сам растао, 1967 (Режија: Милош Букумировић, трајање: 14 мин.); Београд, престоница краљевине Југославије, 1932 (Режија: Војин Ђорђевић, трајање: 51 мин.). Термин: 11. септембар у 21.00 часова

МУЗЕЈ НАУКЕ И ТЕХНИКЕ

Скендер Бегова 51, www.muzejnt.rs

Сви програми су доступни и бесплатни за посетиоце од 18, 19. и 20. септембра.

Изложба у галерији „Александар Деспић” - приказује технолошки развој и његов утицај на животно људи, предмети који сведоче о томе како се некада у Србији живело и радило. Сазнаћете нешто више о старим технологијама и развоју електрификације у Србији, као и о томе како се и куда пловило парним бродовима, како се штампало без штампача, како су изгледали први компјутери домаће производње или због чега је Теслин асинхрон мотор револуционарни изум.

Изложба у „Галерији играчака” –Поставка као и цео простор намењени су деци. Представљено је преко 150 експоната/играчака из периода од 1920. до 1970. године: лутке, аутомобили, плишане меде, металне механичке играчке на навијање, дрвене играчке, музичке кутије, модел парне машине, модел железничке станице... Другу целину чини интерактивни део поставке применом нове технологије Проширена стварност (Augmented reality), где се информације из стварног света комбинују с рачунарски генерисаним сликама и садржајем и, тако обједињене, приказују на екрану рачунара или мобилног телефона.

Научна играоница – промовише учење кроз откривање, учествовање, експериментисање и непосредан контакт с научним изазовима. Интерактивни експонати приближиће вам феномене из области астрономије, математике, физике, биологије, психологије и логике на забаван начин, и подстаћи вас на размишљање и маштање ангажујући различита чула и способности. Бићете у прилици да осетите снагу центрифугалне силе, проверите свој осећај за равнотежу и доживите оптичке варке и на непосредан начин сазнате нешто више о научним принципима.

Изложба: „Медицина у Србији кроз векове”– у згради београдске болнице изграђене у 19. веку. О дијагностиковању и лечењу различитих болести сведоче скелетни остаци, патолошки препарати, медицински инструменти, уређаји и апарати. На изложби можете открити по чему се разликују стари хируршки инструменти од данашњих, ко је основао прве болнице у Србији, чему су служиле „магијске формуле”, како се давала трансфузија крви у прошлости, како се лечила туберкулоза пре открића лекова против Коховог бацила и др.

Место: Џорџа Вашингтона 19, Зграда Српског лекарског друштва

Изложба у оквиру фестивала „С. У. Т. Р. А. 2019 - у име алгоритма” - најстарији фестивал у Србији посвећен споју уметности, науке и технологије, ове године обележава десет година постојања. Посвећен је актуелним високотехнолошким темама и феноменима - вештачкој интелигенцији (машинском учењу и дубинском учењу) и лажним вестима. Кроз форме изложбе, разговора и радионице кроз Фестивал су се истраживале наведене теме из различитих углова и перспектива, од научних и уметничких истраживања, па све до уметничких и научних визија. Како и на који начин они мењају/ти усмерава/јути нашу стварност, наше С. У. Т. Р. А. Аутор, селектор и оснивач Фестивала је кустос Музеја науке и технике Иван Станић. Групне посете ученика се заказују на тел.: 011/3037 962, 011/3037 850, 011/3037 950 или мејлом milena.vidosavljevic@muzejnt.rs, mnt@muzejnt.rs

ГРАДСКА ОПШТИНА ВРАЧАР, ПРОГРАМИ НА ВРАЧАРУ

www.vracar.rs

“ЦАРЕВАЦ НА ВРАЧАРУ” Градска општина Врачар са Храмом Светог Саве

Програм је посвећен Властимиру Павловићу Царевцу, виолинисти, педагогу и оснивачу народног оркестра. Тема је осврт на стваралаштво и значај овог уметника. Учесници програма: истакнути вокални солисти Ана Бекута и Александар Тирнанић као и победница певачког такмичења на Фестивалу „Царевчеви дани“ Катарина Богдановић и лауреат 2016. млади виолиниста Тадија Мутавцић уз Народни оркестар РТС под управом Владе Пановића. Водитељ програма проф. Никола Рацков, сценариста Мирјана Дробац.

Место: Плато испред Храма Светог Саве .Термин: петак, 20. септембар у 19.00 часова

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА СРБИЈЕ И ЛЕГАТ МИЛОРАДА ПАВИЋА ИЗЛОЖБА „ЧУДЕСНА СУДБИНА ЈЕДНЕ КЊИГЕ ИЛИ ПРОСТОРИ ХАЗАРСКОГ РЕЧНИК” (поводом јубилеја Милорада Павића - 90 година од рођења писца, 35 година од првог издања Хазарског речника).

Изложба је отворена од 24. септембра

Место: Народна библиотека Србије. Водич: Ауторка Нађа Стојковић-Јовановић води групне и појединачне посете.

Термин: Отворено радним даном од 9.00 часова до 17.00 часова и суботом од 8.00 часова до 15.00 часова

Специјална вођења: Јасмина Михајловић, књижевница и старатељ над Легатом

Термин: субота, 21. септембар 2019. у 12.00 часова, понедељак, 23. септембар у 18.00 часова

ЦЕНТАР ЗА ФОТО ТАЛЕНТЕ –

изложба фотографија “Мој Београд душу има”- Програм на отварању: Група певача Клуб “Гаврило Принцип”, Смиљана Тодоровић на хармоници, соло наступи проф. Љубомира Димитријевића - флаута и проф. Татјана Олујић - виолина, Гордана Катић, Николина Ковачевић. Место: Галерија Градске општине Врачар, Његошева 77 .Отварање: 16. септембар у 19.00 часова. Отворено радним данима од 16. до 22. септембра.

Центар за фото таленте - концерт.

Група певача изводи песме из различитих европских држава, проф. др Слободан Јовић - ће извести винске и староградске песме из Скадарлије и боемског Београда, Драган Никић - вокални солиста и клавијатуриста.

Место: сала Градске општине Врачар, Његошева 77. Термин: четвртак, 19. септембар у 18.30 часова

ЦЕНТАР ЗА ОБРАЗОВАЊЕ И КУЛТУРУ „БОЖИДАРАЦ 1947”

Радослава Грујића 3

„УПОЗНАЈ ВРАЧАР” - Шетња кроз Врачар са водичем.

Место састанка: Центар за образовање и културу „Божидарац 1947”, Радослава Грујића 3

Термин: петак, 27. септембар у 18.00 часова (стартна тачка „Божидарац”)

Центар за образовање и културу „Божидарац 1947” –

Радионица 3Д штампе за средњошколце.Термин: субота , 21. септембар у 11.00 часова

Language caffe у сарадњи са Италијанским културним центром -11. септембар у 19.00 часова
Вече посвећено астрологији -20. септембар у 19.00 часова
Вече посвећено новим европским документарним филмовима - 28. септембар у 20.00 часова

МУЗЕЈ НИКОЛЕ ТЕСЛЕ

Крунска 51, www.nikolateslamuseum.org

Стручно вођење кроз сталну изложбену поставку Музеја, приказане документе, личне и техничке предмете, макете и интерактивне моделе.

Термин: понедељак, 23. септембар од 10.00 до 18.00 часова.

КУЛТУРНО УМЕТНИЧКО ДРУШТВО „ГРАДИМИР“

Милешевска 42а

Интерактивна радионица:стари обичаји, игре, песме и народна ношња -19. септембар у 18.00 часова

Културно уметничко друштво „Градимиr“ – концерт

Место: Сала Градске општине Врачар, Његошева 77- 24. септембар у 19.00 часова

Културно уметничко друштво „Градимиr“ - Изложба народних ношњи

Место: Галерија Градске општине Врачар, Његошева 77 - Од 23. до 29. септембра радним данима

БИБЛИОТЕКА ГРАДА БЕОГРАДА, БИБЛИОТЕКА „ ПЕТАР КОЧИЋ“,

Дечје одељење „Растко“ - радионица „Причам ти причу о књизи“. Место: Просторије Дечје библиотеке Растко“, Вишка 3. Термин: 23. септембар у 11.00 часова, среда 25. септембар у 11.00 часова

ЦЕНТАР ЗА ЛИКОВНО ОБРАЗОВАЊЕ „ШУМАТОВАЧКА“

Шуматовачка 122, www.sumatovacka.rs

Бесплатне радионице у периоду од 23. септембра до 1. октобра 2019.године

Вајање (23. и 24. септембар од 18.00 до 20.00 часова) за старије од 14 година

Мозаик (25. и 26. септембар од 10.00 до 13.00 часова) за старије од 16 година

Графички дизајн (27. септембра од 17.00 до 19.00 часова) за узраст од 13 година

Калиграфија (30. септембар од 18.00 до 20.00 часова) за узраст од 10 до 23 године

Фотографија (28. септембар од 15.00 до 17.00 часова) за старије од 14 година

Радионице за децу (01.октобар од 16.00 до 18.00 часова) за узраст од 3 до 14 година

Пријаве на телефон ГО Врачар број 011/3081 505, радним даном од 9.00 до 17.00 часова

ОМЛАДИНСКО ПОЗОРИШТЕ „ДАДОВ“

Десанка Максимовић 6/1

„Недеља руског филма“ -„БАЈКЕ ДЕТИЊСТВА“ у сарадњи са Руском компанијом „Вифсаида“, Москва и Међународним форумом јединства православних народа од 16. до 18. септембра. Свечано отварање - 16. септембра у 11.00 часова. Пројекције 17. и 18. септембра у 9.00, 11.00,13.00 и 15.00 часова.

Резервација места на: info@dadov.rs; Контакт: www.dadov.rs info@dadov.rs 011/ 3243 643;

Представа „Ромео и Јулија“

Термин: 20. септембар у 20.00 часова. Резервација карата на: marina.kuzmanovic@dadov.rs;

Хуманитарна организација “Дечје срце” - промовише могућности младих са сметњама у менталном развоју. У Радном центру посетиоци ће имати прилику да учествују са запосленима у настајању рукотворина које ће бити изложене у продавници Срцотворине.Место: Кафић и радионица „Звуци срца“ у Чубурској 12. на Врачару.

Време: сваког радног дана од 16. до 27. септембра од 9.00 до 21.00 часова.

КУЋА ПЕТРОНИЈЕВИЋА - клавирска интерпретација и изложба „Један музички запис из 1900. године“ (Посвећен Госпођи Јелени Павла Јуришића - Штурма)

Место: Кућа Петронијевић, Кнеза Милоша 19

Термин: петак, 10. октобар од 12.00 до 18.00 часова

Удружење Млади кадрови - Радионица филмске маске и шминке

Организатор: Мирослав Лакобрија, добитник „Златне арене“ за маску на овогодшњем Пулском филмском фестивалу, као и пројекцију домаћих филмова- жанр фантастика.

Место: Сала Градске општине Врачар, Његошева 77

Термин : среда, 25. септембар у 18.00 часова

Планинарско спортски клуб „Победа“ у сарадњи са Планинарским савезом Србије и Планинарским савезом Београда - XVII спортско - такмичарска манифестација “Дан чистих планина” . Трофеј града Београда у планинарству, планинарски вишебој и такмичење у орјентирингу на Рајцу.

Термин: 21. и 22. септембар, пријаве на тел. 011/ 3081463 радним даном од 9.00 до 15.00 часова

Музички састав Алхамбра у сарадњи са Градском општином Врачар - Вече посвећено Шпанској култури и уметности. Алхамбра је бенд који чине брачни пар Марта и Тихомир Ђелановић. Свирају акустичну шпанску и кубанску музику, додајући и комбинујући страни и домаћи рок.

Место: Сала Градске општине Врачар, Његошева 77. Термин: субота 28. септембар 2019. у 19.00 часова

Градска општина Врачар у сарадњи са Градском организацијом глувих Београда –

„Јавни час српског знаковног језика“ за ученике врачарских основних школа.

Место: Сала Градске општине Врачар, Његошева 77. Термин: уторак 17. септембар у 12.00 часова

Удружење музичке уметности - Тродневна радионица „Играње са звуком“ за децу врачарских основних школа. Место: Галерија Градске општине Врачар, Његошева 77 – од 27. до 29. септембра 2019.

Циркус за децу на Врачару. „Инекс циркус театар“ .Радионице циркуских вештина (жонглирање, поиа, ходања на штулама).Место одржавања: Неимарски парк. Термин: 29. септембар у 17.00 часова

Градска општина Врачар организује бројне забавно уметничке активности: турнир у друштвеним играма (монопол, LUEDU, картање и сл), представе акробата и мађионичара, караоке и друго.

ХРАМ СВЕТОГ САВЕ - обилазак Храма Светог Саве са водичем на српском и српском знаковном језику

Термин: 18. септембар у 9.00, 11.00 и 13.00 часова са тумачем за српски знаковни језик.

Пријаве на тел. 011/ 3081463 сваког радног дана од 9.00 до 15.00 часова

Удружење „Београдски барок“: концерт под називом „Нације – путовање кроз музику раног барока“ композиције енглеских, аустријских и италијанских композитора.

Термин: 26. септембар у 19.00 часова

ПРИРОДЊАЧКИ МУЗЕЈ

Мали Калемегдан 5, www.nhmbео.rs

Изложба „Пут на Месец“ – утицај Месеца на становнике Земље. Изложени су посебно вредни експонати: од оригиналних фрагмената Месечевог тла – лунарног базалта, застава СФРЈ коју је носила на Месец и вратила на Земљу посада Апола 17; реплика плакете коју је посада Апола 11 оставила на месечевој површини - поклон астронаута Армстронга, Колинса и Олдрина Јосипу Брозу Титу; реплика кугле детониране на површини Месеца 1959. године када је прва беспилотна летилица Луна 2 доспела на Месец, поклон Никите Хрушчова Титу и други.

Аутор: Милош Јовић, виши кустос; Слободан улаз од 19. до 22. септембра

Месец као инспирација - едукативна радионица - Месец је вечита инспирација уметницима, песницима, композиторима, сликарима, али и инжењерима и научницима. Након обиласка организована је комбинована радионица која садржи тест опште културе у вези са темом, али и прилика да учесници покажу свој таленат кроз цртеж или писање кратке приче или песме о Месецу. Радионица је намењена деци узраста 10 до 15 година и реализује се у сарадњи са Народним музејом. Обавезне пријаве на 011/3442 147 или dragana@nhmbeo.rs . Број места је ограничен на 10 до 12 учесника. Бесплатан програм. Аутори: Драгана Вучићевић, кустос и Ивана Јанковић, музејски саветник Народног музеја
Место: Галерија Природњачког музеја, Мали Калемегдан 5 - 19. септембар у 18.00 часова

Међународна ноћ слепих мишева - предавања о слепим мишевима, разговор стручњака са грађанима, извештај о позивима грађана и интервенцијама стручњака, приказивање живих примерака слепих мишева публици и њихово пуштање на слободу. Бесплатан програм. Аутор: др Милан Пауновић, музејски саветник
Галерија Природњачког музеја на Калемегдану, Велики Равелин.
Термин: 21. септембар 2019. у 19.00 часова

А КУД ИВО ЛОЛА РИБАР

Ресавска 11

Наступ Ансамбла народних игара и песама, Народног оркестра и солиста изворних народних песама са изводима из различитих тематских програма

Место: Свечана сала АКУД „Иво Лола Рибар“, Ресавска 11; Уметнички директор Ансамбла народних игара и песама: Велимир Аговски;

Уметнички директор Народног оркестра: Александар Степић

Термин: петак, 04. октобар у 20.00 часова

Представа „Растибуђилизоване клејбезабле“ - четрдесета сезона:

Место: Театар „Лево“, зграда АКУД „Иво Лола Рибар“, Ресавска 11; Аутор: Милан Д. Вукотић;

Улаз је бесплатан, а резервација места је обавезна.

Информације и резервације на телефон/Viber: 064 2371417

Термин: петак, 04. октобар 2019. у 20.30 часова

Радионице глумачких вештина под називом „#промени“

Место: Театар „Лево“, зграда АКУД „Иво Лола Рибар“, Ресавска 11; Присуство на радионицама је бесплатно, а резервација места је обавезна.

Информације и резервације на телефон/Viber: 064 2371417

Термин: субота, 05. октобар 2019. у 15.00 часова

ДЕЧЈИ КУЛТУРНИ ЦЕНТАР

Таковска 8, Стари град, www.dkcb.rs

Предавање „Наслеђе Винчанске културе – Повратак у почетак“

Предавач: Драган Јанковић, археолог, Археолошко налазиште Винча

Термин: 17. септембар 2019. у 18.00 часова

Место: Мала сала, Дечји културни центар, Таковска 8

Информације о програму и пријављивање на тел. 060/167 3330

Радионица „Београд и ја у игри“ - Друштвени и забавни живот у старом Београду

Водитељ: Снежана Станковић, уредник културно-образовног програма ДКЦ

Термин: 19. септембар 2019. у 11.00, Библиотека ДКЦБ, Таковска 8

Информације о програму и пријављивање на тел. 060/167 3330

Предавање и радионица „Уметност, забава и вештина јахања“

Предавач и демонстратор: Срђан Дошен, одгајивач коња и учитељ јахања

Термин: 26. септембар 2019. у 11.00 часова; Место: Библиотека ДКЦБ, Таковска бр.8

Информације о програму и пријављивање на

Уредник културно-образовног програма: Снежана Станковић; e-mail: snezana.stankovic@dkcb.rs; тел. 060/167 3330

ДЕЧИЈИ КУЛТУРНИ ЦЕНТАР И ТРЕЗОР

Трезоров Биоскоп „Повратак у детињство“ – На потресну репортажу из села Братљева на Голију у које је струја, а са струјом и телевизија стигла тек 1978. године, ређају се по избору “Трезора” делићи познатих програма за децу, које ђаци из Братљева и околних села нису гледала онда када је то њиховом узрасту било неопходно. Коришћени су делови архивских емисија: „Беспућа Голије“ из 1978, „Хајде да растемо“ из 1969, „Ни црно, ни бело“ из 1967; „Слике света“ из 1965, „Шта се може кад се двоје сложе“ из 1973, „Луди речник“ из 1973, „Шта би било кад би било“ из 1988, „Лепеза“ из 1972, „Дечије игре“, 1987, „ На слово, на слово“ из 1975. Овај колаж емисија први пут је емитован као трећа представа “Трезорово биоскопа”. “Трезоров биоскоп” настао је из више практичних разлога, а најважнији је да се смањи јаз између телевизије и аудиторijuма, да се боље упознају они који стварају програм са онима

којима је програм намењен, да се поврати узајамно поверење и изгубљена присност, да искрени дијалог постане могућ, на обострану добробит. Идеја о телевизијском биоскопу зачета је у Ноћи музеја 2012, када су врата РТС-а била широм отворена за публику а програм такав да је током четири сата пружио прилику посетиоцима да постану део јединствене многољудне породице где се губила разлика ко су домаћи, ко гости, ко гледаоци, а ко телевизијанци. Пре отварања "Трезоровог биоскопа" одиграле су се две незваничне представе, по истом концепту, 26. октобра и 21. новембра 2012, а вече, уочи 55. рођендана Телевизије Београд, 22. августа 2013. у 20.30 отворен је и званично "Трезоров биоскоп", пред око 100 посетилаца на платоу испред зграде РТС-а у Таковској 10.

Уредник истраживач Весна Дошен, монтажер Андријана Арсенијевић, аутор Бојана Андрић; Гости: Матеја Бећковић, Љубивоје Ршумовић и водитељ Бранко Стевановић; Премијерно емитовање, Редакција за историографију

Место: Мала сала. Таковска 8; Информације о програму и пријављивање на тел: 060/ 1673 330
Термин: 24. септембар у 16.00 часова

РТС ТРЕЗОР

"Трезоров Биоскоп", а на 75-о минутном програму тема су претежно заборављене дечије игре, претежно из раније продукције Дечијег и школског програма Телевизије Београд.

"Трезор" ће у недељи од 30. септембра до 4. октобра емитовати у пет термина емисије које одговарају овогодишњем слогану ДЕБ – а и теми.

Контакт: Бојана Андрић, уредник и аутор „Трезора“; 060/727 8848

ПТТ МУЗЕЈ

Мајке Јевросиме 13, Стари град

ПТТ музеј је отворен за посетиоце од 14. септембра до 6. октобра сваког радног дана од 10.00 до 15.00 часова, а суботом (14. и 21. септембра и 5. октобра) од 11.00 до 19.00 часова. Сваки посетилац ће као сувенир из ПТТ музеја добити разгледницу са својим ликом, аплицираним у виду поштанске марке.

Ванредна дечија радионица „Напиши и пошаљи писмо вољенима“, у којој ће се деца упознати са историјатом писања и писма. Термин: 28. септембар 2019. године, са почетком у 12.00 часова.

Стручно вођење кроз сталну поставку „Тачка спајања“ и тематску изложбу „Портрети министара Поште у периоду између два светска рата“, аутора Милоша Голубовића

Термин: сваког дана у 13.00 часова. Контакт: тел. 011/3063 278, E-mail: tasekulic@jp.ptt.rs, pttmuzej@ptt.rs

ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ И ОБРАЗОВАЊЕ РАКОВИЦА

IV ДУХОВНЕ СВЕЧАНОСТИ „ПУТ ДУХОВНОСТИ“ 2019. од 17. до 21. септембра 2019

Отварање Духовних свечаности

Место: Црква Св. Владике Николаја Жичког у Реснику. Термин: 17. септембар у 18.00 часова

Ликовна радионица и квиз за ученике основних школа Раковице, на тему Осам векова православља

Термин: 18. септембар од 10.00-14.00 часова

Разговор о лику и делу Патријарха Павла, поводом десет година од упокојења Његове светости

Место: Галерија Центра . Термин: 18. септембар у 18.00 часова

Отварање изложбе икона "СВЕТЛОСТ ВЕКОВА"

Место: галерија Центра . Термин: 19. септембар у 19.00 часова

Стручно предавање о традиционалним инструментима, Милош Николић

Место: Галерија Центра. Термин: 20. септембар у 18.00 часова

Сазвучја - сабор духовне музике. Термин: 20. септембар у 20.00 часова

Сабор духовне поезије . Организатор: Књижевно друштво Раковица

Место: манастир Раковица. Термин: 21. септембар у 9.00 часова

Контакт: kcrakovica.ivana@gmail.com , 011/351 4601

АСТРОНОМСКА ОПСЕРВАТОРИЈА НА ЗВЕЗДАРИ

Волгина 7, Звездара, www.aob.rs

Једина научна институција у Србији која се професионално бави истраживањима у области астрономије. Са традицијом дугом 128 година, опсерваторија је и својеврстан музеј изузетно вредних инструмената, књига и часописа који сведоче о развоју домаће и европске астрономије.

Обилазак са водичем - посетиоци могу да виде Управну зграду, коју је почетком 20. века пројектовао познати чешки архитекта Јан Дубови, музејску поставку старих астрономских инструмената, да посете највећу и најпотпунију научно-стручну астрономску библиотеку у Србији, Мали рефрактор и Велики пасажни инструмент и у простору библиотеке да чују предавање о богатој историји Астрономске опсерваторије у Београду. Панорамска шетња парком Опсерваторије, који се налази унутар заштићеног природног добра Звездарска шума.

Улаз је слободан. Пријављивање је обавезно на мејл posete@aob.rs

Окупљање испред главног улаза Астрономске опсерваторије, 10 минута пре почетка вођења.

Термин: 21. септембар од 11.00 до 15.00 часова

Два стручна вођења у терминима 11.00 и 13.00 часова .Контакт: 011 / 30 89 063; vesna@aob.rs

МЕДИЈА ЦЕНТАР „ЖЕЛЕЗНИЦА СРБИЈЕ“ АД И ЖЕЛЕЗНИЧКИ МУЗЕЈ

Изложба „Железничко благо Београда као уметничка инспирација“,

Ауторке: Ивана Јовичић Ђурчић и Татјана Младеновић- фотографије, уметничке и историјске слике, као и предмети уметничког занатства из фонда Железничког музеја, који заједно сведоче о богатој и занимљивој прошлости Београдског железничког чвора, од постанка 1884. године, до данашњих дана. Посебан акценат на уметничким радовима инспирисаним железничким објектима са подручја Београда. Изложба се састоји из два дела: фотографије израђене током рекогносцирања терена, чија је ауторка Ивана Јовичић Ђурчић, паралелно постављене са историјским фотографијама које приказују одређене објекте у прошлости и радови уметника и сликара који су инспирацију нашли управо у железничком наслеђу града.

Предавања, дечје радионице и пројекције филмова о прошлости и развоју железнице на тлу Београда.

Време одржавања од 12. септембра до 6. октобра 2019. године. Током трајања манифестације, радно време Музеја ће бити од 10.00 до 19.00 часова, а викендом од 10.00 до 16.00 часова.

Место: галерија Железничког музеја, Немањина 6

ЈКП ГРАДСКО САОБРАЋАЈНО ПРЕДУЗЕЋЕ „БЕОГРАД“

Књегиње Љубице 2

„БЕОГРАДСКИ ГРАДСКИ ПРЕВОЗ – СЛОБОДА КРЕТАЊА“ - организована изложба старих возила ГСП – трамвај „Чичица“, „Шкода I“ и „ББЦ II“, „Глачалица“, модел трамваја на коњску вучу, аутобус „Лејланд“, ватрогасно возило „Застава 620“, трамвај КТ4 и остала историјска грађа градског превозника.

ОТВОРЕНА И ВРАТА КОВАЧНИЦЕ ГСП - са машинама и алатима чија производња датира с почетка XX века.

Место дешавања: ЈКП ГСП „Београд“, Књегиње Љубице 29

Датум: субота, 28. септембар. 2019. године од 10.00 до 17.00 часова

Контакт:тел. 011/3664 047; E-mail: medijskinastup@gsp.co.rs

МУЗЕЈ АУТОМОБИЛА

Мајке Јевросиме 30.

У збирци Братислава Петковића налазе се стари и ретки аутомобили, који су историјско сведочанство, и имају посебан значај за упознавање примене научних достигнућа, развоја и техничког напретка аутомобилизма код нас и у свету. Збирка садржи педесет возила, од којих је најстарији „маро гардон“ из 1897. године, возила историјске вредности као што су три четири аутомобила Јосипа Броза Тита и шкода краља Александра.

Улаз слободан 14 и15. септембра; Контакт: 011/3034-625

МУЗЕЈ ПРИМЕЊЕНЕ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ И МУЗЕЈ ГРАДА БЕОГРАДА, заједнички пројекат

ИЗЛОЖБА „СТАРИ КОНАК: ЗАБОРАВЉЕНИ БЕОГРАДСКИ ДВОР“ - стари конак је око 1840. године, као своју породичну кућу подигао уставобранитељ Стојан Симић. Кнез Александар Карађорђевић је ово здање 1845. учинио владарским резиденцијалним објектом, а ту намену оно ће задржати и под владарима из династије Обреновић. Након династичког преврата у Србији, здање је порушено у августу 1904. године. Историјат Старог конака, с фокусом на последњи период његовог постојања, на изложби је представљен фотографијама дворских ентеријера и употребно-декоративних предмета који су их обликовали, а које се данас чувају у колекцијама Музеја примењене уметности, Музеја града Београда и Завичајног одељења Библиотеке града Београда. Будући да је Стари конак порушен, а највећи део предмета након тога отуђен путем аукцијских продаја, фотографије с краја XIX и почетка XX века, чији су аутори Милан Јовановић и Љубиша Ђонић, представљају једини визуелни траг о изгледу и садржају овог здања и, уједно, најваљидније сведочанство његове историјске присутности. Поред 64 фотографије, изложени су и оригинални предмети из Старог конака којима је до данас сачуван траг - делови салона краља Александра Обреновића, који се чувају у манастиру Враћевшници, а који се овом приликом ексклузивно представљају престоничкој публици, и сребрна жардинијера краља Милана, из колекције Историјског музеја Србије. Посебан куриозитет представљају два предмета која упућују на трагичну завршницу последњег владарског пара из династије Обреновић, а која се одиграла у овом здању - кључ од просторије у којој су се крили, из колекције Историјског музеја Србије, и завеса с траговима крви краља Александра и краљице Драге, из колекције Музеја рудничко-таковског краја. Премијерним излагањем и публикавањем фотографија, као и ретких сачуваних предмета везаних за Стари конак, указује се на нестале, заборављене и отуђене делове наше баштине и скреће пажњу стручне и шире јавности на кључна питања заштите и чувања културног наслеђа.

Место: Музеј примењене уметности Вука Караџића 18, www.mpu.rs

Термин: до 25. септембра 2019.

Стручно вођење кроз изложбу, термин: четвртак 19. септембар у 18.00 сати

Аутори: МА Дејан Вукелић, историчар уметности, мр Јелена Пераћ, кустос-музејски саветник Музеја примењене уметности и Владимир Томић, виши кустос Музеја града Београда.

Контакт: Мр Милица Цукић, музејска саветница 011/2626-841, 011/3285019 milica.cukic@mpu.rs

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“

Булевар краља Александра 71 www.unilib.rs

ПОСЕТА СПОМЕН СОБИ ИСИДОРЕ СЕКУЛИЋ и презентација фонда Одељења реткости. Обиласком Спомен собе посетиоци ће моћи да се упознају са заоставштином и делом Исидоре Секулић, виде њену личну библиотеку, намештај и уметничке слике из њене радне собе, као и неке од њених личних предмета, и посредно сазнају нешто више о животу и делу познате књижевнице. Истом приликом биће представљено неколико изабраних старих и ретких рукописних и штампаних књига, као и друге врсте грађе, из фонда реткости Универзитетске библиотеке.

Виртуелно прелиставање драгоцене и заштићене библиотечке грађе (Magic Vox), пошто је Универзитетска библиотека под покровитељством Министарства културе и информисања набила Magic Vox, уређај који то омогућава.

Линк за виртуелне изложбе Универзитетске библиотеке је www.unilib.rs/sadrzaji/virtuelne-izlozbe

Зграда Универзитетске библиотеке доступна је за особе са инвалидитетом на нивоу сутерена, што омогућава обилазак једног дела зграде и представљање Спомен собе (улаз је са паркинга иза зграде).

Термин: од 23. до 27. септембра и 30. септембра до 4. октобра, од 11.00 до 12.00 часова

Контакт за посету Спомен соби: Зоран Бајин; 011/3370 212, bajin@unilib.bg.ac.rs

БИБЛИОТЕКА ГРАДА БЕОГРАДА

Змај Јовина 1, II спрат - www.bgb.rs

Завичајно одељење Библиотеке града Београда - посебни фондови.

Одељење старе и ретке књиге и књиге о Београду

Изложба публикација посвећених београдској опери –125 година од првог оперског извођења на београдској сцени. Од када је у Београду, 12. XI 1869. године, свечано отворена нова зграда Народног позоришта, извођен је читав низа комада са музичком пратњом, али је у историји овог позоришта остало записано да је прво оперско извођење на београдској позорници изведено 29. XI 1894. године. У питању је била опера У бунару, чешког композитора Вилема Блодека (Vilem Blodek), под диригентском палицом Јосифа Свободе (Josif Svoboda). Девет година касније, 1903. године, изведена је и прва српска опера На уранку. На текст Бранислава Нушића компоновао је Станислав Бинички. Контакт: тел. 011/ 2623 526

Посебни фондови. Дечје одељење „Чика Јова Змај“ .Термин: 16. до 27. септембра **„Испец па реци“ – едукативно-креативна радионица откривања бисера народног стваралаштва** -Радионица народне умотворине (питалице, загонетке, брзалице, пословице). Кроз радионичарски рад ученици ће бити у прилици да науче неке од народних умотворина и да открију право богатство вредности, поука и мудрости које се у њима крије. Радионица је намењена деци млађег основношколског узраста.

Место: Змај Јовина 1, међуспрат. Термин: уторак, 17. септембар у 10.00 часова

„Катарке Београда“ Гордане Малетић – представљање збирке прича у коју су utkани мотиви српске културне баштине - сазнајући значења неких архаичних речи, ученици се упознају са животом старих Београђана и њиховим сада заборављеним занимањима. Коришћењем различитих материјала имаће прилику да на креативан начин и сами представе оне приче које су им се највише допале. Учествују ауторка и ученици од 4. до 8. разреда ОШ „Никола Тесла“.

Место: Змај Јовина 1, међуспрат. Термин: понедељак, 23. септембар 2019. у 18.00 часова

„Од народне приче до филма“ – едукативно креативна израде кратког дигиталног филма базираног на народној причи, радионица. Биће прочитано неколико народних прича, потом ће ученици одабрати причу која им се највише свиђа и уз помоћ материјала за кративно стваралаштво „оживети“ ликове и призоре из одабране приче. Направљени ликови и сцене из приче биће дигитализовани и преточене у кратак филм. Радионица је намењена деци основношколског узраста.

Место: Змај Јовина 1, међуспрат. Термин: уторак, 24. септембар 2019. у 10.00 часова

„Српска дечја дигитална библиотека на длану“ - представљање дигиталне збирке књига, намењене деци од три до тринаест година, које по свом садржају, уметничким, историјским и књижевним вредностима представљају сам врх српске књижевности за децу. Током радионице деца ће бити упозната са дигиталном збирком која се налази на сајту Нарodne библиотеке Србије и биће у прилици да чују неколико одабраних песама и прича из ове збирке. Радионица је намењена деци основношколског узраста.

Место: Змај Јовина 1, међуспрат. Термин: уторак, 1. октобар 2019. у 10.00 часова

БИБЛИОТЕКА ГРАДА БЕОГРАДА

Кнез Михаилова 56 , www.bgb.rs

Предавање „Тихи приповедач Марсел Марсо“, Марко Стојановић

Да ли су први приповедачи на Земљи били пантомимичари и да ли је пантомима прва уметност; зашто је Марсо најпознатији пантомимичар свих времена; да ли га је тишина увукла у пантомиму; да ли је пантомимом почео да се бави спасавајући јеврејску сирочад из окупираног Стразбура? Кроз разговор и видео инсерте интервјуа са Марселином сином Батистом Марсоом, покушаћемо да одговоримо на ова питања. Пантомима је израз свог људског рода, али је уметност Марсела Марсоа културна баштина Европе која припада целом свету.

Место: Кнез Михаилова 56, Римска дворана. Термин: понедељак, 23 септембар 2019. у 19.00 часова

Предавање „Стрип као сфера модернистичког сликарства“, др Дејан Тубић

Стрип је уметност која се доминатно изражава кроз медиј сликарства, или тачније цртежа. Међутим, стрип суштински чини слојевита синтеза различитих уметничких медија сликарства, књижевности, филма, позоришта, илустрације итд. Конституисање стрипа као уметничке сфере и самосталног медија, из угла хронологије, припада периоду модерне и/или ране модерне. Комерцијални високотиражни стрип губи на популарности изазван доминацијом савремених дигиталних медија.

У последњим деценијама, као доминантни облик, појављује се „уметнички стрип“. Место: Кнез Михаилова 56, Римска дворана. Термин: понедељак, 30 септембар 2019. у 19.00

„Кад дечија библиотека постане луткарско позориште – на трагу луткарске представе Јована Јовановића Змаја „Несрећна Кафина“ - Радионице намењене првенствено предшколцима и ученицима првих разреда основне школе. Историјат луткарске представе „Несрећна Кафина“ Јована Јовановића Змаја. Покушаћемо са децом да направимо лутке од кромпира као што је било и у самој представи, а као наставак радионице одвешћемо децу до Позоришног музеја где ће имати предавање о луткарским представама код нас. У Позоришном музеју већ имају играоницу израде лутака и деца ће присуствовати једној од њих.

Место: Библиотека града Београда, Одељење библиотека „Ђорђе Јовановић“ – Стари град, Студентски трг 19, Дечије одељење „Драган Лукић“, 011 / 26 20 867.

Контакт Анђелка Сувајџић, 060/ 35 10 966

Уредник програма у Кнез Михаиловој 56: библиотекарка Љиљана Зечев, Одељење уметности Библиотеке града Београда, тел.011/ 20 24 002 моб. 064/ 28 38 010

БИБЛИОТЕКА ГРАДА БЕОГРАДА

Одељење библиотека „Вук Караџић“ – Звездара

Организује се писање нових и допуњавање постојећих чланака на Википедији на српском језику, у оквиру програма сарадње са Викимедијом Србије, на тему задату у оквиру Дана европске баштине: „Уметност и забава“ – Наслеђе у фокусу. Ове године реч је о пројекту Вики Сениор, а придружиће нам се и колеге из Универзитетске библиотеке “Светозар Марковић”.

Место: библиотека “Драган Лукић” на Студентском тргу 19.

Термини: 20. и 27. септембра . Контакт: Милица Буха, biblioteka.uciteljsko.naselje@gmail.com

БИБЛИОТЕКА ГРАДА БЕОГРАДА

Одељење библиотека „Петар Кочић“ – Врачар, Вишка 3

„Причам ти причу о књижи“ - програм намењен ученицима основних школа. Деци би се најпре појаснио пут настанка писма и књиге, а потом би, у сарадњи с модератором – библиотекараром, писали, из перспективе књиге, захвалницу што иста постоји. Дечје приче биће одштампане и истакнуте у простору Дечјег одељења „Растко”.

Место: Библиотека града Београда, **Одељење библиотека „Петар Кочић“ – Врачар; Вишка 3, Дечје одељење „Растко”**

Термин: понедељак, 23. септембар 2019. и среда, 25. септембар 2019. у 11.00 часова

Контакт: Александра Вићентијевић, тел. 011 / 24 57 561, 064 /196 15 33

БИБЛИОТЕКА ГРАДА БЕОГРАДА

Одељење библиотека „Вук Караџић“ – Нови Београд

Изложба књига на тему: „Уметност и забава“ – Наслеђе у фокусу.

Место: Библиотека града Београда, Одељење библиотека „Вук Караџић“ – Нови Београд, Централно одељење Библиотеке, Булевар Зорана Ђинђића 152а, 011/ 26 97 427 .

Термин: од 16. до 30. септембра

Контакт: Јелена Марковић, biblioteka.novibeograd@gmail.com.

Посебан програм у оквиру Дана европске баштине на тему: „Уметност и забава“ – Наслеђе у фокусу.

Место: Огранак “Владан Десница”, Милентија Поповића 9, Сава центар. Тел. 011/ 61 36 256

Термин: петак, 27. септембар 2019. год. у 10.00 часова

БИБЛИОТЕКА ГРАДА БЕОГРАДА

Одељење библиотека „Свети Сава“ – Земун и Сурчин; Петра Зрињског 8

Предавање и радионица за бојење природних тканина - израда употребних предмета академске сликарке Биљане Каровске. PERMACOUTURE – SLOW FASHION је потпуно нов тренд у свету, који се ослања на древни и традиционални начин гајења биљака, пермакултуру. Биљана Каровска је формирала пермакултурну башту у околини Авале и тамо гаји биљке за исхрану, али од њих такође припрема природне боје за бојење свиле, памука, лана и вуне. 011/ 30 77 616. Контакт: Наташа Кнежевић, biblioteka.zemun@gmail.com,011/ 30 77 616.

Термин: 24. септембар у 18.00 часова

Контакт за програме Библиотеке града: тел. 011/2636 266, beogradika@gmail.com

МУЗЕЈ ИЛУЗИЈА

Нушићева 11, www.muzejiluzija.rs

Београдски музеј илузија отвара простор за друштвени и забаван излет у свет који очарава све генерације! То је савршено место за нова искуства и уживање с пријатељима или породицом, и то не само за децу! Овде нећете веровати својим очима!

Унапред организоване и заказане бесплатне посете музеју деци без родитељског старања и социјално угроженима

Термин: 24. септембар у 10 часова

Поставка експоната „ОБРНУТА СОБА“ Кнез Михаилова/Студентски трг (до половине октобра) са мотивима из брошуре Дана Европске Баштине.

„МОЗГАОНИЦА ЗА СВЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ“ Плато испред музеја – занимљив интерактиван дводневни програм у сарадњи са Центром за урбани развој у склопу пројекта Undergrad. На платоу испред Музеја ће се спојити илузија, историја и наслеђе кроз уметност и забаву. Почетком прошлог века у ул. Господар Јевремова 41 пронађена је архивска греда са натписом на латинском језику посвећеном богињи Хекати. Она одбија све зле силе и штити породице. Богињу Хекату и многе друге историјске личности са ових простора видећете у све три димензије. Термини: 26. – 27. септембар од 17 – 21 часова;

Контакт: danielatomasevic@muzejiluzija.rs , info@muzejiluzija.rs

ЦЕНТАР ЗА УРБАНИ РАЗВОЈ

Ритам подземља – Корак по корак, савлађујемо бројне препреке и превазилазимо опасности да би на светлост дана изнели заборањене приче о нашем граду. Магија подземља Београда са разлогом интригира машту генерација наших суграђана. Пролазећи кроз мрак завили смо у тајни свет београдских лагума, лавирината, тунела, бункера и казамата. Призори подземља који смо видели, осетили и доживели остају као скривени сведоци давног времена. Мистериозни свет подземног Београда осветљавају својим лампама урбани београдски истраживачи окупљени у пројекту UNDERGRAD. Контакт: Раде Милић, rademilic@gmail.com

ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН

Мултимедијални програм: Изложба фотографија „Земун кроз простор и време“

Организатор: Туристичко друштво Земун , Змај Јовина 14. Туристичко друштво Земун које већ 50 година својим програмима приближава значај и лепоту природног и културног наслеђа Београда и Србије, као организатор или суорганизатор, са Клубом матичне културе припремило је већи број програма за своје чланове или грађане свих старосних доба. Информације: 011/2611-008 Мира Николић и Љиљана Зоркић, ljliljana.zorkic@gmail.com;

Свечано отварање: уторак, 10. септембар 2019. године у 18.00 часова

Место одржавања: Галерија КЗМ Земун (Земун, Косовска бр.9)

Време трајања: од 10. до 12. септембра 2019. године

Програм: Изложба „Земун Европи – Европа Земуну“

Организатори: Градска општина Земун и Удружење уметника и љубитеља уметности „Широка стаза“

Аутор изложбе: Бошко Ђуричковић. Место одржавања: Галерија КЗМ Земун (Земун, Косовска бр.9)

Свечано отварање: петак, 13. септембар 2019. године у 18.00 часова.

Време трајања: 13. – 25. септембра

Изложбу ће отворити Марија Живковић Николић, етнолог и антрополог

Програм „Руска елегија“ - Уметничко удружење „МИЈА“

Радно време галерије - радним данима: од 11.00 до 15.00 часова, и од 17.00 до 19.00 часова

Програм: Трагом позоришног и културног живота у Земуну у XIX веку са Културнаутом

- Шетња почиње причом о Таурунуму, како су у античко доба изгледале позоришне улазнице, театарске маске и испод ког културног здања се некада налазио храм посвећен богу Либери. Након тога следи шетња до куће у којој је некада радио Јоаким Вујић. Сазнаћете зашто је он важан за развој позоришног живота у Земуну, када је и зашто посетио кнеза Милоша Обреновића. Које су се представе одигравале у то време, ко су били значајни глумци. Ко су биле породице Карамата и Спирта. Како су Доситеј Обрадовић и Димитрије Давидовић допринели позоришном развоју Земуна. Трајање програма: 90 минута. Организатори: ГО Земун и Културнаут . Водитељ: Јована Мијатовић

Место окупљања: Земун, Главна бр. 32 – испред Опере и театра „Мадленијанум“

Термин: уторак, 17. септембар 2019. године у 17.00 часова

УМЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА „СТАРА КАПЕТАНИЈА“: Изложба акварела и пастела – „Трајање“ „Војислав Перовић“, један део изложбе се одржава у „Старој капетанији“, из широког опуса Војислава Перовића на тему Земунa. Током трајања изложбе - посете ученика основних школа и креативне радионице – сликање акварелом на тему Гардош. Организатори: Удружење Збирка акварела и пастела „Војислав Перовић“ и Галерија Стара капетанија (мања галерија), Аутор изложбе: Вера Виторовић, историчар уметности

Место одржавања: Уметничка галерија Стара капетанија

Тема: Гардош (Земун, Кеј ослобођења бр. 8)

Свечано отварање: среда, 18. септембар 2019. године у 19.00 часова

Изложбу ће отворити Александра Дабижић, историчар уметности

Време трајања: од 18. до 29. септембра 2019. године

Радно време: уторак, среда, четвртак, петак од 16.00 до 19.00 часова, субота, недеља од 11.00 – 14.00 часова

Промоција књиге „Земун из Мициног споменара“-књига Марије Кулунџић

Организатор: Клуб матичне културе.

Место одржавања: Галерија КЗМ Земун (Земун, Косовска бр.9)

Термин: четвртак, 19. септембар у 18.00 часова

Изложба уља на платну – Иконе . Аутор изложбе: Аница Савић

Место одржавања: Галерија „Икар“, Земун, Штросмајерова бр. 3

Термин: четвртак, 19. септембар 2019. године у 19.00 часова

Предавање: Кројачки занат као пример нематеријалног културног наслеђа

Развој самог заната, трендови у међуратном периоду, као и развој трендова после Другог светског рата. Нове технологије изузетно брзе промене у начину производње, праћене хиперпродукцијом свих врста производа за свакодневну употребу, у великој мери су потиснуле старе занате. Мањи број кројачких радњи је успео да сачува традиционални занат окретањем ка уникатним одевним предметима, скупљим од индустријских, који су самим тим постали и ствар престижа. Као примери кројачког заната на предавању ће бити презентоване следеће радње: Кројачки салон „Мартиновић“, модни атеље НМФ – „Наталија Монашевић Форма“ и кројачка радња Трајана Максимовског. Место: Библиотека „Свети Сава“, Петра Зринског бр.8, Земун; Организатор: Библиотека Свети Сава

Аутор: Иван Келемен, кустос – историчар, моб: 063/51 5916; e-mail: ivankelemen@yahoo.com

Термин: 20. септембар у 19.00 часова

Акварели НАР на Гардошу Војислав Перовић

Организатори: Удружење Збирка акварела и пастела „Војислав Перовић“

Аутор изложбе: Вера Виторовић, историчар уметности

Место одржавања: Nar Art Caffe (Земун, Фрушкогорска бр.19).

Термин: субота 21. септембар у 19.00 часова

Време трајања: од 21. септембра до 15. октобра; од понедељка до петка од 17 до 21 часова; субота и недеља од 10.00 до 13.00 часова и од 17.00 до 21.00 часова

Програм: „Надахнуће са Дунава“ - Ово је јединствена прилика да сазнате како људи - креативци дуж регије Дунава у слободно време уживају у развијању својих послова и тиме оплемењују локалну сцену. Открићете који традиционални занати буде радост и постају све популарнији код нових генерација, како су лепота природе, Дунав и реке Србије неисцрпна мотивација. Свако ко дође осетиће енергију уметника, инспирацију и надахнуће. Посетиоце (велике и мале) очекују излагачки штандови, панел о рекама, радионица и свирка. И кућни љубимци су добродошли. Програм је базиран на уметничко - забавном концепту уз прославу уметности, креативности, здравог живота, музике и уживања уз Дунав. Намера је да се сарадњом и међусобном подршком уметност шири слободно и без стега. Детаље и сатницу програма наћи ћете на банеру сајта ГО Земун и на линку: <https://www.facebook.com/events/372509256761843/> Организатор: Центар за креативно еколошко стваралаштво – СОКОЛИНА АРТ

Место одржавања: ресторана „Земунска тераса“, Синђелићева бр. 27

Термин: недеља, 22. септембар 2019. године у 14.00 часова.

Трајање програма: од 14.00 до 18.00 часова

Програм: "Slow Food and Slow Fashion, како да сачувамо наше наслеђе" - PERMACOUTURE - SLOW FASHION је потпуно нов тренд у свету, који се ослања на дрвени и традиционални начин гајења биљака, пермакултуру. То подразумева потпуну одрживост у затвореном кругу обнављања природних ресурса. У нашој традицији, још од неолита, биљке су се користиле не само за исхрану, већ и за ткање, припремање природних боја, за производњу компоста, алатки у домаћинству, као лекови итд. Slow Food као највећи светски покрет за очување културне баштине кроз све дисциплине везане за гастрономију, подржава овај нови концепт и труди се да га прошири у што више земаља света. Организатор: Библиотека Св. Сава
Место одржавања: Земун, Библиотека Св. Сава, Петра Зрињског бр. 8
Аутор: Биљана Каровска, предавање и демонстрација бојења тканина
Термин: уторак, 24. септембар у 18.00 часова

Програм: Батајничко наслеђе кроз векове- демографско наслеђе, развој школства и културе и уметности

Организатори: Друштво пријатеља Батајнице

Место одржавања: Храм Св. Архангела Гаврила; Батајница, Пуковника Миленка Павловића бр. 2

Термин: среда, 25. септембар у 19.00 часова

Учесници трибине: Друштво пријатеља Батајнице, Покрет за развој Батајнице, Удружење уметника Батајнице АБ

Програм: Туристичко разгледање са темом „Наслеђе Земунa”- Путања: Општина Земун - Магистратским тргом до Господске (крст) - Господском до "Венеције" - обалом Дунава до "Шарана" - од "Шарана" до Николајевске цркве - од Николајевске улицом Фрушкогорском до Караматине (Караматина кућа) - из Караматине у Лагумску (стара ливница) - од ливнице до Бежанијске бр. 32 и учешће у програму Клуба матичне културе

Организатор: Туристичко друштво „Земун"

Место одржавања: Старо језгро Земунa; Време трајања: од 17.00 до 18.00 часова

Место окупљања: испред здања Градске општине Земун у 17.00 часова

Термин: петак, 27. септембар 2019. године

Програм: Перформанс у спомен Мице и Јосипа Кулунџића

Организатор: Клуб матичне културе Земунa . Место одржавања: Бежанијска бр. 32

Термин: петак, 27. септембар 2019. године у 18.00 часова

ЈКП „ГРАДСКЕ ПИЈАЦЕ”- ПРОГРАМ: „ДЕЧИЈА ПИЈАЦА У ЗЕМУНУ”

Спортски и културни програм и радионице са циљем да се деци на едукативан начин укаже на важност здраве исхране и бављење спортом. Ова манифестација указује на значај пијаца као извор здравља и природног богатства. Ученици од I до IV разреда основних школа и деца предшколских установа, која се налази на територији ГО Земун, представиће се кроз различите сдржаје. Учесници манифестације приредиће посебне програме као што су изложба радова, симболична продаја, размена уџбеника и сл, док ће у музичко – сценском наступу кроз песме, рецитале, ревије и маскембале.

Учесници: предшколска установа, основне школе, КУД-ови, МШ „Коста Манојловић", КУД „Бранко Радичевић", КУД „Јана" – „Коло шарено", Школица спорта „Спортић" – „Час школице спорта на отвореном" за децу узрasta од 3 до 10 година, ОЗОН КРОС СПОРТ „Технологија нових тренинга деце и одраслих". Комбинацијом више спортова: атлетика, гимнастика, олимпијско дизање тегова и др. кроз игру и забаву до савршене форме, КУД „Јана" – Фолклорно наслеђе; Друштво пријатеља Батајнице – Програм Занатска радионица за децу – „Направи лако"; Израда и украшавање предмета у декупаж техници на дрвету - украсне кутије; Пријатељи деце Земунa – Програм: „Наслеђе смо ми – наследите и Ви"

Посетиоци ће имати прилику да виде дечије радове са разних радионица, од којих ће неке моћи да добију на поклон; Центар за рекреативно еколошко стваралаштво – СОКОЛИНА АРТ;

Програм „Чаролија Дунава". Аутор програма: Александра Николић. Излагање радова од школки; Продужени боравак Мали академац, Израда и шивење крпених и рециклираних материјала;

Организатори: ЈКП „Градске пијаце", ГО Земун и сарадници

Земун, Велики трг. субота, 28. септембар од 11.00 до 13.00 часова.

Контакт: 011/7857 916; info@bgpijace.rs

Концерт Уметности и забава на (не)класичан начин у оквиру манифестације Земунске музичке вечери

Организатор: Музичка школа Коста Манојловић

Свечана сала МШ Коста Манојловић (Земун, Немањина бр. 9).

Термин: субота, 28. септембар у 19.00 часова

Припремају и изводе: ученици и професори МШ „Коста Манојловић“ Земун

Дечја адионица „Остави траг“ у склопу изложбе „Графика“ - Риста Антуновића - у Уметничкој галерији Стара капетанија, као пратећи програм изложбе. Радионици ће претходити костимирано вођење кроз изложбу и упознавање са кратком историјом графике код Срба, са акцентом на деветнаестовековне графике (поука и забава). Учесници ће носити костиме или делове костима (шешире, бркове...) како би се боље забавили и што верније доживели жељену епоху. Стварање њихових нових графика техником линореза или отискивањем малих цртежа са гумица или отискивање већ припремљених цртежа. Стицање нових знања из области графике; ослобађање учесника да слободно разговарају на тему уметности; развијање fine и крупне моторике кроз практични део радионице; упознавање са деветнаестовековном модом (шешири, зулуфи, бркови као Вук Караџић...); добра забава свих учесника. Организаторке и водитељке радионице: Ивана Ђорђевић и Соња Белић

Галерија Стара капетанија (Земун, Кеј ослобођења бр. 8) - субота,

28. септембар од 17.00 до 18.30 часова

За децу: од 3 до 12 година (број деце максимум 10). Пријава на тел.: 063/395 182

Програм: „Сусрет“ - Земун са мултинационалном и мултиконфесионалном и религијском традицијом јесте место сусретања разноликости и сведок њиховог чувања и неговања на добро свих људи. Програм „Сусрет“ планира сусрет уметничко културних традиција на раскрсници Дубровачке (где се налази ЈОЗ) и Светосавске, где се на једном крају налази Богородичина Црква (Православна), а на другом црква Светог Ивана Крститеља (Римокатоличка). Том приликом би свака заједница (група људи) која ће кренути из свог седишта, у сусрету разменити – представити своје наслеђе кроз: песму, духовну поруку и поезију (10 мин за сваку заједницу У зависности од временских прилика биће или у црквеном дворишту или у просторијама ЈОЗ. Организатор: МАХ- Клуб поштовалаца времена. Ауторка програма: Маријана Ајзенкол

Место одржавања: Раскрсница или укрштање (зависи од става);

Дубровачке и Светосавске улице

Термин: понедељак, 30. септембар од 18.00 часова

УМЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА „СТАРА КАПЕТАНИЈА“: Програм „Андерсен поново у Земуну“ - радионица за децу са тематиком везаном за наслеђе бајки великог данског писца Ханса Кристијана Андерсена који је 1841. године посетио Србију и Земун. Аутор: Бранка Милутиновић, дипл. историчар уметности и ликовни педагог

Место одржавања: Галерија Стара капетанија (Земун, Кеј ослобођења)

Термин: петак, 4. октобар у 11.00 часова. Пријава: 063/ 106 -7979

Програм: – Изложба ИЗМЕНАЂЕЊА -

Организатор: Дом културе Земун

Место одржавања: Хол Пољопривредног факултета, Немањина бр. 6

Термин: недеља, 6. октобар 2019. године, у термину од 15.00 до 19.00 часова

Пројекција документарно-играног филма о др Арчибалду Рајсу “Чујте Срби!” - Документарно-играни филм „Чујте Срби!“ о личности др Рудолфа Арчибалда Рајса, једног од највећих пријатеља којег је Србија током своје бурне историје имала. Др Рајс је на позив српске владе пре више од 100 година дошао у Србију, објавио истину о злочинима аустроугарске војске и као истражитељ, али и ратни извештач светом је пронео глас о страдању и јунаштву, о огромним жртвама српске војске и народа. До своје смрти је остао веран Србији. О животу и раду др Рајса говоре историчари, социолози и криминолози. У играном делу глумац Миљан Прљета, као наратор гледаоце води кроз просторе које је током Великог рата прошао и сам др Рајс. Лик славног истражитеља тумачи новосадски глумац Урош Здељар, док се у улози Николе Пашића појављује Предраг Смиљковић. Филм је сниман на локацијама у Србији (Ниш, Београд, Фрушка Гора), Грчкој (Крф, Видо, Кајмакчалан, Солун) и Швајцарској (Лозана). Редитељ: Горан Вукчевић Продукцент: Ђорђе Иванов; Трајање филма: 60 минута

Организатор: АТОС МЕДИЈА, ГО Земун, ОШ Лазар Саватић. Место : Медиа центар ОШ Лазар Саватић

Контакт за програме у Земуну: тел.: 011/ 3778 555; e-mail, marijankolic@zemun.rs

КРИМИНАЛИСТИЧКО-ПОЛИЦИЈСКИ УНИВЕРЗИТЕТ

Земун, ул. Цара Душана 196

www.kpu.edu.rs

ПОСЕТА СПОМЕН-СОБИ ДР АРЧИБАЛДА РАЈСА: Др Арчибалд Рајс био је утемељивач и родоначелник криминолошких студија, као научне дисциплине у свету и оснивач прве две научне институције у тој области у Лозани (1909) и Београду (1921). Овај угледни професор, оснивач Института за техничку полицију и криминалистику Универзитета у Лозани (1909), био је и практични промотер модерне криминалистике. Високо позиционирани интелектуалац, Европљанин демократских назора, Рајс је на позив српске Владе дошао у Србију 1914. године и постао бескомпромисни заштитник правде, права и истине о страдању у првом Великом рату у историји човечанства (1914 -1918). Иако је изгледало да долазак у Србију за њега неће бити „неко дуже обавезивање“, Рајс ће за Србију остати нераскидиво везан све до своје смрти 1929. На Криминалистичко-полицијском универзитету у Београду име др Рајса посебно је важно. Сматрајући да полиција мора да има стручно оспособљен кадар, Рајс је у Србији успео да реализује идеју професионалног образовања полиције. Његовом заслугом је 8. фебруара 1921. године у Београду отворена прва државна висока полицијска школа, у то време једина високошколска установа у којој је образован кадар искључиво за потребе полиције. Од те 1921. године традиција високог полицијског школства у Србији опстала је до данас. Криминалистичко-полицијски универзитет у Београду баштини сећања на њеног утемељивача др Арчибалда Рајса. Као признање овом истакнутом криминологу светског гласа, научнику и универзитетском професору, али и изузетном човеку, на Криминалистичко-полицијском универзитету у Београду чувају се предмети из његове личне заоставштине коју су поклонили наследници Мирјана и Никола Гачић из Горњег Милановца. Овде су изложени неки од предмета који су чинили неизоставни део његовог свакодневног живота, као што су лула, сребрна муштикала, ручни сат, мастионица, писаћа машина на којој је куцао своје радове, и два штапа од којих је један са Рајсовим иницијалима. Ту је и порцеланска ваза са Рајсовим ликом и сребрна чаша са посветом студената из 1899. године, као и његове приватне фотографије, портрет који је насликао швајцарски сликар Марсел Амиге и слика његове родне куће у Хаузаху (Немачка), рад сликара Густава Хаземана. На ратне дане подсећају стона лампа израђена од чауре из Првог светског рата са потписима српских ратника и Бецићев цртеж српског ратника. Посебну вредност има оригинални рукопис чувеног Рајсовог завештања: „Чујте Срби“, као сведочанство о великој љубави према Србији и њеном народу коју је Рајс испољавао већ од свог доласка 1914. године. Мада је разлог Рајсовог доласка у Србију било истраживање ратних злочина, изабрао је да заувек остане међу својим ратним саборцима Србима, не као научник и стручњак, већ као човек кога је српски народ опчинио.

Термини: 23. септембар у 10.00 и 13.00 часова и 26. септембар у 10.00 часова, групе од десет посетилаца

Водичи: др Рената Самарџић, историчар уметности и Ивана Гајић, историчар;

Обавезно је пријављивање са бројем личног документа на имејл [prijava. deb@kpu.edu.rs](mailto:deb@kpu.edu.rs) у периоду од 1. до 15. септембра 2019. године. Посетиоци треба да понесу важећи лични документ.

ПРАТЕЋИ ПРОГРАМ ЗА ПОСЕТИОЦЕ СПОМЕН СОБЕ ДР АРЧИБАЛДА РАЈСА

„ПРЕД ЗЛОЧИНОМ НЕМА НЕУТРАЛНОСТИ“ изложба књига из фонда библиотеке Криминалистичко-полицијског универзитета. Аутори изложбе: проф. др Ивана Крстић Мистрицеловић и др Рената Самарџић.

Први део изложбе посвећен је пионирима криминалистике и њеном развоју у свету у периоду с краја XIX и почетка XX века. Од Алфонса Бертијона и Ханса Гроса започела је ера савремене примене форензичких метода у криминалистици, а Рајсов Институт за научну полицију у Лозани (1909) био је прва школа за обуку полицијских стручњака и чиновника из целог света. У њој се 1910. године усавршавао и Душан Алимпић, криминалиста и полицијски чиновник из Србије, оснивач и шеф Антропометријско-полицијског одељења Министарства унутрашњих дела (1904). Изложили смо оригинална дела пионира криминалистике с краја XIX и почетка XX века из драгоценог фонда наше библиотеке.

Други део изложбе посвећен је Рајсовом боровку у Србији током Великог рата. Као неутрални истраживач, Рајс је 1914. године на позив српске владе дошао у Србију ради истраге масовних ратних злочина које су аустроугарске трупе починиле над цивилним становништвом на

територији Србије. Рајс је већи део ратног раздобља провео са српском војском на Крфу, Солунском фронту и Кајмакчалану, поставши ратни саборац Срба. О размерама масовних ратних злочина и кршењу међународних конвенција информисао је европску и светску јавност. Научно истраживање ратних злочина у Србији утицала су на формирање његовог става, који је изнео пред студентима на Сорбони: „Пред злочином, нема неутралности. Ја ћу наставити да објављујем истину, пошто је то моја дужност.“ Управо је овај Рајсов став инспирисао назив изложбе.

Трећи део изложбе посвећен је историји полицијског образовања у Србији, од оснивања прве државне полицијске школе уредбом Министарства унутрашњих дела од 8. фебруара 1921. до данас. Изложен је и оригиналан Албум са фотографијама Техничког одсека Министарства унутрашњих дела у Београду између два светска рата, који се налази у фонду библиотеке Криминалистичко-полицијског универзитета. Заједно са српским криминалистима Рајс је Технички одсек засновао на научним принципима и примени нових метода и у Београду установио комплетну лабораторију за криминалистичко-техничке експертизе. Поред ретких оригиналних радова из области криминалистике, представљен је и оригиналан рукопис чувеног политичког тестаментa Чутје Срби. Излагањем најсавременијих издања познатих светских издавача из области форензичких наука из фонда наше библиотеке симболично смо спојили давне почетке полицијског школства у Србији са данашњицом.

Термини: 23. септембар у 10.00 часова и у 13.00 часова за групу од десет посетилаца

Термини: 26. септембар у 10.00 часова, група од десет посетилаца

Водичи: др Рената Самарџић, историчар уметности; Ивана Гајић, историчар

Обавезно је пријављивање са бројем личног документа на имејл: prijava.leb@kpu.edu.rs у периоду од 1. до 15. септембра 2019. године. Посетиоци треба да понесу важећи лични документ.

Предавање: „Срби у XX веку“

Академик, проф. др Љубодраг Димић, редовни члан САНУ

Место: Амфитеатар „Арчибалд Рајс“. Термин: 19. септембра 2019. године у 14.00 часова

ПРЕДАВАЊЕ: „Арчибалд Рајс и Срби“ проф. др Ивана Крстић-Мистрицеловић

Место: Амфитеатар „Арчибалд Рајс“, Термин: 7. октобар 2019. године у 10.00 часова

Контакт: др Рената Самарџић, тел.011/3161919; факс: 011/3162150;

ПРОГРАМИ ПРОМОЦИЈЕ ПРИРОДНОГ НАСЛЕЂА СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У САРАДЊИ СА УДРУЖЕЊЕМ „ЕКОЛОШКИ ПОКРЕТ ЗЕМУН“

Презентација ЗП „Земунски лесни профил“ и сачуван запис климатских промена током последњих 1.000.000 година на овим просторима, који се лепо виде као наизменични светло жути и тамни слојеви. Одговоримо на питање да ли је лес стена настала од уситњеног стеновитог материјала са Алпа, када су живели мамути, рунасти носорог, шта су лесне лутке. Промоција се организује воденим путем – чамцем, којим ће се учесници превести до заштићеног подручја, тако да ће током вожње моћи да уживају у погледу са Дунава на Земун и Гардош и све садржаје који се налазе на најлепшем кеју. Програм промовише како природно добро тако и културно – историјске вредности и амбијенталну целину Земунa. Број обезбеђених места по термину је за 15 учесника

Термини: 21. септембар 2019. од 10.00 часова и од 13.00 часова

Контакт: Нада Ђурић тел: 062/8019 064, пријаве на E-mail djuricnada52@gmail.com

Секретаријат за заштиту животне средине и ЈП „Србијашуме“ у сарадњи са Удружењем „Екометар“ организује обилазак Заштићеног природног добра Авала и Космај **Природно добро „Авала“** је заштићено 2007. године и налази се на територији ГО Вождовац где обухвата делове катастарских општина: Бели Поток, Рипањ, Зуце и Пиносава. Природно добро „Авала“ стављено је под заштиту ради очувања и унапређења примарних предеоних вредности и пејзажних обележја, разноврсности облика и појава геонаслеђа, богатства животињског и биљног света и станишта, квалитета вода, земљишта и шума, неговања традиционалних и историјских вредности, као и стварања услова за одрживи развој рекреативних и туристичких садржаја и контролисане пољопривреде, односно планско уређење и коришћење простора. Авала (506т нмв.). Најпознатија културно-историјска обележја су: споменик Незнаком јунаку, споменик Васи Чарапићу, Митровићев дом, споменик Руским ветеранима, хотел „Авала“. Авалски

торањ, као заштитни знак Авале, срушен у бомбардовању 1999. године, поново је саграђен и отворен 2010. године. Укупна површина заштићеног природног добра износи 489,13 ха.

Природно добро „Космај“ заштићено је 2005. године као предео изузетних одлика и налази се на административној линији територије Београда, ГО Младеновац (делови КО Амерић, Ковачица и Велика Иванча), површине 1598,90 ха и ГО Сопот (делови КО Рогача и Неменикуће) површине 1915,60 ха. На заштићеном природном добру главне културно историјске вредности су манастир Павловац, споменик културе од великог значаја и заштићено археолошко налазиште Кастрелан, манастир Тресије, црква Светог Петра и Павла у Неменикућама и црква Свете Тројице у Кораћици. Видиковац на локалитету Бели Камен, представља посебну атракцију за посетиоце.

Место: стајалиште за туристичке аутобусе испред Двора, обилазак ће водити стручна лица. Максималан број пријављених грађана је 50, повратак у Београд планиран је до 15.00 часова
Термин: окупљање пријављених грађана је 23. септембра 2019. године, у 9.00 часова
Контакт: Пријава заинтересованих на email адресу удружења: jropovic027@gmail.com

Секретаријат за заштиту животне средине и ЈП „Србијашуме“ у сарадњи са Удружењем „Екометар“ организује

Обилазак Заштићеног природног добра Бојчинска шума и Обреновачког забрана

Природно добро „Бојчинска шума“ једно је од највећих вредности Споменика природе. Стављено је под заштиту је 2013. године. У равничарском пределу југоисточног Срема, на југозападној граници Београда у приобаљу Саве, налази се шума Бојчин, сачувано острво некадашњег лужњаковог пространства, доминантно се уздижући над каналима и обрадивим површинама у окружењу. Бојчинска шума је била, и данас је, уточиште биљног и животињског света. Захваљујући свом географском положају, простор у окружењу Бојчинске шуме континуирано је насељаван од праисторије до данас, о чему сведоче бројни археолошки локалитети, међу којима су најзначајнији: Прогарски виногради, Хумка и Шанчине.

Природно добро „Обреновачки забран“ стављен је под заштиту 2013. године као Споменик природе.

Простор који обухвата Забран, представља специфичан хидролошко – вегетацијски комплекс. Окружен је реком Савом са северне и североисточне стране и реком Колубаром са јужне. Забранска шума представља природни амбијент високог квалитета и добро озелењену територију за рекреацију становништва.

Место окупљања: стајалиште за туристичке аутобусе испред Двора, обилазак ће водити стручна лица, Максималан број пријављених грађана је 50, повратак у Београд планиран је до 15.00 часова
Термин: 27. септембра 2019. године, у 9.00 часова

Пријава заинтересованих на email адресу удружења: jropovic027@gmail.com тел. 011/ 3061 770; 063/ 324 565

Секретаријат за заштиту животне средине и ЦЕНТАР „МАЛИ ДУНАВ“ Огледног добра Радмиловац, Пољопривредног факултета Универзитета у Београду

Отварање Насеља праисторијског рибара

„Мали Дунав“ речни ток – жива макета реке Дунав дужине преко 1000 метара настао је у кориту бившег загађеног потока Шугавац, чија је отпадна вода најпре делимично природно пречишћена. Вода у Малом Дунаву потиче из издани одакле се црпи са дубине од преко 120 метара дубине, а потом извире на направљеном на „врелу“ Малог Дунава по узору на прави извор реке Дунав у Шварцвалд. Горњи део Центра простира се на левој и десној шумовитој обали горњег тока „Малог Дунава“ на површини од око 6 хектара. Средњи део тока протиче кроз средиште Огледног добра Радмиловац, на чијој се десној обали налази Подрум вина и јаких пића, Дегустациона сала у којој се може пробати студентско, али и ректорско вино, пекмез од парадајза, цеђени сокови, сезонско воће – више стотина сорти јабука, брескви, кајсија... На левој обали налази се Медна долина, где пчеле са испаше по Огледном добру стварају квалитетан мед.

Отварање Центра за посетиоце: 21. септембра у 10 часова. Улаз је слободан.

Обилазак Центра „Мали Дунав“ уз водиче: 21. септембра у 10.30 часова

Наступ фолклорне групе – **КУД „СРБИЈА 011“** Болеч

Термин: 21. септембар у 11.30 часова

Отварање Насеља праисторијског рибара: 21. септембар у 12.00 часова
КОТЛИЋ "МАЛИ ДУНАВ 2019" - Такмичење у кување рибље чорбе и гулаша
Термин: 21. септембар од 10.00 часова уз проглашење победника у 13.30 часова
Игроказ – Представа "Прича о Екологији" и музичка радионица у организацији "Радионице под отвореним небом". Термин: 21. септембар од 14.00 часова
Дружење уз рибљи паприкаш и дегустацију Радмиловачких вина - Пољопривредног факултета у Београду од
Термин: 21. септембар од 15.00 до 17.00 часова
Најава посете Центру „Мали Дунав“ путем мејла ribarstvo@agrif.bg.ac.rs, телефона 011/8065-877 или слањем СМС-а на мобилни телефон 063/8401993. Улаз за посетиоце је слободан.
Контакт: проф. др Зоран Марковић, 011/ 316 8499; www.cefah.agrif.bg.ac.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЈКП „ЗЕЛЕНИЛО-БЕОГРАД“ ОБИЛАЗАК ВЕЛИКОГ РАТНОГ ОСТРВА

Пешачка тура . Ограничена група због превоза чамцем максимално 20 пријављених
Термин: 24. септембар у 10.00 часова .Домаћин: Лука Тубић 069/ 881 3747
ОБИЛАЗАК ТОПЧИДЕРСКОГ ПАРКА
Термин: 23. септембар у 10 часова. Домаћин: Јулија Мицић 064/881 3402
ОБИЛАЗАК БАЈФОРДОВЕ ШУМЕ у сарадњи са општином Вождовац и дечијим вртићима са општине Вождовац
Термин: 9. октобар у 10 часова. Домаћин: Марица Кецман 064/881 3150 и Лука Тубић 069/ 881 3747
Контакт: Милица Ковач, тел. 011/2284 636, milica.kovac@zelenilo.rs

БИОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ - ИНСТИТУТ ЗА БОТАНИКУ И БОТАНИЧКА БАШТА „ЈЕВРЕМОВАЦ“ Таковска 43

Природно добро Ботаничка башта „Јевремовац“ заштићено је од 1995. године као споменик природе од великог значаја. У њеном саставу налазе се: Стаклена башта, Јапански врт, Хербаријум, Библиотека, отворене површине, управна зграда, слушаонице и лабораторије. На отвореном простору Ботаничке баште налази се преко 250 врста дрвећа и жбунова и око 750 зељастих врста домаћих, европских, егзотичних предела, док се број тропских, суптропских и пустињских биљака које се гаје у Стакленој башти процењује на близу 1000 различитих врста. Хербаријум Института за ботанику и Ботаничке баште „Јевремовац“ Биолошког факултета Универзитета у Београду настао је 1860. године када је Јосиф Панчић поклатио своју збирку Великој школи у Београду. Обогаћивању хербара допринели су и други ботаничари, тако да данас броји преко 150000 хербарских листова. Библиотека садржи више од 6000 књига, научне и стручне часописе и један број веома ретких издања. Под покровитељством јапанске амбасаде у Београду у башти је 18. маја 2004. године отворен јапански врт на површини од око 2000 m².

Бесплатне туре обилазака поводом прославе 130 година Ботаничке баште „Јевремовац“.

Термин: 20. септембар 2019. године у 12.00 часова и 17.00 часова
Обавезно пријављивање два дана унапред путем телефона: 064/8237-919.
Контакт: Оливера Поповић, дипл. биолог; 064/8237903, 011/3246655, garten@bio.bg.ac.rs

ГРАДСКА ОПШТИНА ЛАЗАРЕВАЦ

www.lazarevac.rs

ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЛАЗАРЕВАЦ

Ликовни атеље ЛУЛУ, радионица „Направимо мозаике“

Место: Ликовном атељеу удружења ЛУЛУ. Термин: 18. септембар 2019.

„Међународни фестивал хумора за децу“-Дечији фестивал који обилује најразличитијим и најкреативнијим маскама, избором за најлепшу маску, као и богатим уметничким програмом за децу.

Организатор: Библиотека „Димитрије Туцовић“. Термин: 16. до 19. септембра

Прослава поводом Дана ослобођења Лазареваца, као и полагање венаца на споменик српском ратнику у Спомен-костурници у цркви Светог Димитрија у Лазаревцу. Термин: 19. септембар

Изложба радова ликовне колоније „Направимо мозаике“

Место: шеталишна зона Лазареваца. Термин: 23. септембар

Радионица “Играчке мог детињства” основци са наивним уметником Милисавом Стојановићем. Организатор: Библиотека Димитрије Туцовић. Термин: 25. септембар 2019 у 12.00 часова

Етно радионица „Точак забаве“ са ученицима О.Ш.“Михаило Младеновић-Сеља” из Дудовице. Термин: 26. септембар

Изложба „Стрип и бонтон“

Организатор: Ликовно удружење ЛУЛУ.

Место: Техничка школа “Колубара” у Лазаревцу. Термин: 4. октобар

Фото-радионица и предавање о начинима и техникама фотографисања - Предавања ће се обавити у просторијама Туристичке организације, где ће полазницима ове радионице бити објашњено коришћење фото-опреме, као и одабир значајних локалитета културног наслеђа општине Лазаревац.

Организатор: ТО Лазаревац у сарадњи са удружењем Деорс.

Место: Просторије Туристичке организације Лазаревац. Термин: 8. октобар

Радионица “Моје лутке”, аутор радионице Добрила Ашкрабић са старијим основцима. Организатор Библиотека Димитрије Туцовић. Термин: 3. октобар у 12.00 часова

“Коларићу-панићу” – брзалице, бројалице, питалице, загонетке – Жива библиотека у дворишту – Драгана Маринковић и Невенка Николић са основцима. Термин: 4. октобар

Радионица „Како смо се играли“ – основци и чланови Клуба за старија лица Геронтолошког центра Београд, Организатор: Библиотека Димитрије Туцовић. Термин: 8. октобар у 12.00 часова

Излет са обиласком баштине у Лазаревцу у сарадњи Туристичке организације Београда и Туристичке организације ГО Лазаревац

Полазак из Београда са аутобуског стајалишта са Трга Николе Пашића, посета цркве Св. великомученика Димитрија са спомен костурницом, изграђеном у славу погинулих војника српске и аустроугарске војске у Колубарској бици, највећој и најзначајнијој измаћу српске и аустроугарске војске у Првом светском рату, вођеној 1914. године, обилазак Каменграда, споменика Српском ратнику, Модерне галерије, етно село „Бабина река“.

Термин: 25. септембар 2019. Полазак са аутобуског стајалишта на Тргу Николе Пашића у 9.00 часова; Повратак из Лазареваца у 15.00 часова;

Обавезно пријављивање: ТИЦ ТОБа, Кнез Михаилова 6,

Контакт за програм у Лазаревцу: 011/7872-781, Мирко Ковачевић, 0641499245 и 069-836-45-25

ОПШТИНА ОБРЕНОВАЦ-ПРОГРАМИ У ОБРЕНОВЦУ

Изложба радова урађених на Ликовној колонији у Обреновцу у последњој недељи септембра

Представа „Чаробњак из Оза“ на знаковном језику – заједнички пројекат Београдског центра за особе са инвалидитетом и Комисије за културу Већа Градске општине Обреновац

Представа Обреновачког позоришта „Чаробна мушмула“ за ученике свих обреновачких Основних школа од 20. септембра до 20. октобра 2019. година

Припрема реализације литерарног конкурса са темом „Обреновац – некад Палез беше“ поводом 160 годишњице имендана Обреноваца од 1. октобра 2019.

Програм Центра за дневни боравак деце ометене у развоју са изложбом рукотворина.

Носиоци активности: Спортско културни центар Обреновац, библиотека „Влада Аксентијевић“, Обреновачко позориште и сва Јавна предузећа са територије општине Обреновац.

Концерт етно музике

Место: Велика сала Спортско културног центра

Термин: 26. септембар 2019. Контакт: ГО Обреновац, corlomanovic@gmail.com;

ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ СОПОТ-ПРОГРАМИ У СОПОТУ

НАСЛЕЂЕ – ИНСПИРАЦИЈА СТВАРАЊА

Изложба фотографија „Културно наслеђе кроз објектив“

(аутори Душан Јововић и Владан Јанковић)

Место: Галерија Центра за културу Сопот, улаз слободан. Термин: 17. септембар у 12.00 часова

Трибина: Културно наслеђе Космаја - Материјално наслеђе (спменици народног градитељства и сакралних објеката...) Нематеријално наслеђе (легенде, митови и предања...)

Предавач: Далибор Пешић, етнолог-антрополог

(изложба фотографија и трибина/семинар је намењен полазницима радионица који се реализују при Центру за културу Сопот (драмска, вајарска и радионица мозаика)

Полазници радионица ће бити информисани о богатом културном наслеђу на територији Космаја и Сопота, које ће им бити инспирација да заједно са менторима радионица, уочиме и реализују уметничка остварења (вајарске радове, мозаике, сценска остварења)

Место: Мала сала Центра за културу Сопот. Термин: 17. септембар у 12.30 часова

Изложба радова вајарске радионице (живо наслеђе Космаја);

Место: Фоаје Центра за културу Сопот. Термин: 04. октобар у 12.00 часова

Изложба радова радионице мозаика (живо наслеђе Космаја)

Место: Мала сала Центра за културу Сопот. Термин: 04. октобар у 12.00 часова

Позоришна представа полазника драмске радионице (живо наслеђе Космај)

Место: Велика сала Центра за културу Сопот. Термин: 4. октобар у 17.00 часова

„ФИЛМСКИ МАРАТОН НАСЛЕЂА КОСМАЈА“

Пројекције етно документарних филмова у продукцији Центра за културу Сопот:

„Фрагменти ватре- културно наслеђе ватре у животу и обичајима на Космају“, „Цркве и манастири Космаја“,

„Дрво живота, дрво света - о културном наслеђу живљења са дрвећем“, „Жива вода, о наслеђу воде-чесме, извори, вода у обредима, ритуалима и свакодневном животу“, „Свадебни обичаји Космајског краја“

„Празник Бибијака као чувар идентитета Рома“, „Ватра Витомира ковача“ ковачки занат

Место: Биоскопска сала Центра за културу Сопот, улаз слободан.

Термин: 4. октобар 18.00 до 21.00 часова

Премијера филма „ВИТЕШТВО ЖИВИ“, стопама Деспота Стефана Лазаревића“: Пројекат има за циљ истраживање, документовање, архивирање и презентацију легенди и веровања везаних за средњовековни период на подручју Космаја, са фокусом на оне легенде које се односе на деспота Стефана Лазаревића и његове витешке особености. Пројекат обухвата израду документарно-играног филма. Пројекат је подржан од Секретаријата за културу Града Београда.

ОПШТИНА ГРОЦКА, ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ ГРОЦКА

КУСТОСКА ВОЂЕЊА Ранчићевом кућом у Гроцкој, Легатом др Александра Костића, Грочанском чаршијом, четвртом 12.00 до 14.00 часова.

Ранчићева кућа у Гроцкој потиче с краја 18. века и заштићени је споменик културе од великог значаја за Србију. Пружа увид уgardитељство локалног поднебља чији је репрезентативни пример, специфичан начин еколошке градње, традиционалне материјале, лепоте и вредности народног неимарства, као и присутност и примену у данашњем времену.

Легат др Александра Костића је музеолошка поставка ГО Гроцка у галерији библиотеке „Илија Гарашанин“ у Гроцкој. Стална поставка се налази у заштићеној амбијенталној целини „Грочанска чаршија“ – срцу старе вароши крај Дунава и обухвата археолошке и палеонтолошке налазе проф. др Александра Ђ. Костића из Гроцке и Дубочаја, уз личне предмете који су поклон Војислава Вокија Костића, његовог сина.

Грочанска чаршија је заштићена амбијентална целина од великог значаја за Србију, која својом архитектуром и визурама и даље пружа доживљај прохујалих времена. Значајнији сачувани објекти су Апостоловићева кућа из средине 18. века, Нишлићева кућа и Савића механе с почетка 19. века, као и Апостоловићева кућа из средине 18. века, а доминира Црква Свете Тројице, подигнута 1883. године на темељима старијег сакралног објекта. Термин: четвртом, 12.00 до 14.00 часова

ГАЛЕРИЈСКИ ПРОГРАМ у Ранчићевој кући

Групна тематска дечја изложба „Моје окружење - Уметност и забава“ биће отворена 20. септембра у 19.00 часова у Ранчићевој кући, Жирирана изложба се реализује по конкурсном позиву, са циљем упознавања и едукације деце и младих општине Гроцка са лепотом и вредностима у окружењу. У наставку вечери наступа Асарт бенд из Београда, а током трајања манифестације изложба је отворена за посете.

Галеријски програм Центра за културу Гроцка је подржао Секретаријат за културу.

Место: Галерији установе Центра за културу Гроцка, ул. Мајевичка 9 у Гроцкој

Термин: 20. септембра у 18.00 часова

МУЗИЧКИ ПРОГРАМ „МУЗИЧКА БАШТА“ у Ранчићевој кући- У амбијенту баште Ранчићеве куће, заштићеног културног добра грочанске вароши, атрактиван летњи музички и фестивалски програм „Музичка башта“ Центра за културу Гроцка за „Дане европске баштине“ је приредио музичке наступе: Етно група Гергина (влашке изворне песме), Неготин; Музички програм „Музичка башта“ Центра за културу Гроцка су подржали Министарство културе и информисања, Секретаријат за културу, општина Гроцка и Аустријски културни форум у Београду.

Shira U'fila (сефардска музика), Београд; Термин: 06. септембар у 20.00 часова

Асарт бенд (рок-етно), Београд; Термин: 20. септембар у 20.00 часова

Етно група Гергина (влашке изворне песме), Неготин; Термин: 27. септембар у 20.00 часова

ЛИКОВНА РАДИОНИЦА „Ликовно путовање“ за основце општине Гроцка - Ликовна радионица Центра за културу Гроцка намењена је деци основношколског узраста и усмерена на упознавање ликовних елемената и културне баштине у окружењу. Овогодишње ликовне радионице посвећене културном наслеђу, уметности и забави са темом „Уметност и забава“. Ликовну радионицу Центра за културу Гроцка је подржао Секретаријат за културу. Време трајања: 16. септембра до 16. октобра 2019. године. Одржавају се за узраст 7-11 година на три локације, у Гроцкој, Врчину и Калуђерици:

- ОШ „Илија Гарашанин“ у Гроцкој - руководилац радионице Марион Дедић, дипл. сликарка.

Термини: средом и петком од 14.00 до 15.30 часова.

- ОШ „Милоје Васић“ у Калуђерици- руководилац радионице Мика Ловре, дипл. сликарка.

Термини: уторком и четвртком од 15.30 до 17.00 часова.

- ОШ „Свети Сава“ у Врчину- руководилац радионице Невена Марковић, мастер примењени уметник, графичар. Термини: четвртком и петком у међусмени.

ЕДУКАТИВНА АРХЕОЛОШКА РАДИОНИЦА за основце у Гроцкој - Археолошка радионица Центра за културу је намењена за полазнике основношколског узраста, а реализоваће је кустоси Музеја града Београда, археолози др Милош Спасић и Драгана Стојић, у периоду септембар - новембар 2019. године. Кроз игру и практичан рад на терену полазници ће се упознати са археолошким ископавањима и истраживањима, методологијом рада, документовањем и обрадом налаза, као и културном баштином у окружењу. Археолошку радионицу Центра за културу Гроцка је подржао Секретаријат за културу.

ИЗЛЕТ ГРОЦКОМ „Линије културе“ - Излетнички обилазак општине Гроцка у сарадњи са Туристичком организацијом Београда и Удружењем туристичких водича Србије. Маршрута: налазиште „Бело брдо“ у Винчи, Ранчићева кућа у Гроцкој, Заштићена амбијентална целина „Грочанска чаршија“, Легат др Александра Костића у Грочанској чаршији, Касно-римска гробница у Брестовику, Манастир Рајиновац у Бегаљици, Агино брдо у Гроцкој - видиковац ресторана „Виногради“, Коњички клуб у Гроцкој.

Место поласка: са стајалишта испред здања града Београда –Старог двора

Термин: 25. септембар са поласком у 8.00 часова, са повратком до 17.00 часова

Обавезна пријава у ТИЦу Туристичке организације Београда, Кнез Михаилова 56

КЊИЖЕВНО - ТРИБИНСКИ ПРОГРАМ Центра за културу Гроцка - Програм обухвата предавања и књижевне вечери намењена широј публици и одвија се у Ранчићевој кући, седишту Центра за културу Гроцка (у случају кише биће одржан у сали општине Гроцка,).

Трибина „Љубавни живот на двору Обреновића“ Смиљане Попов, ауторке и уреднице емисије „Београд за почетнике“. Гост трибине: Милорад Стокин, академски музичар, пасионирани истраживач прохујалних времена; Термин: субота 28. септембар у 18.00 часова;

Трибина Центра за урбани развој: Грочанска чаршија на Цариградском друму САЈАМ ЗИМНИЦЕ „Јесења кухиња“ на Грочанској чаршији - Градска општина Гроцка

у сарадњи са ЈП „Пијаце и зеленило“ Гроцка организује четврти по реду Сајам зимнице под називом „Јесења кухиња“, који се одржава на заштићеној амбијенталној целини „Гроцанска чаршија“

Учешће у програмима је бесплатно. Контакт: Зорица Атић, директорка Центра за културу Гроцка, 064 64 73 750, www.grocka.rs Ранчићева кућа, Мајевичка 9, Гроцка

ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ БАРАЈЕВО

Миодрага Вуковића 2, www.ckb.org.rs

Ликовна колонија за децу „Сликом кроз традицију“, испред Дома културе у Вранићу.

Место одржавања: Дом културе у Барајеву.

Термини: 17. септембар и 18. септембар од 10.00 часова.

Излет школске деце „Упознај своје место да би га волео“. Обилазак значајних места на општини Барајево (црквени комплекс у Вранићу, црква у Бельини, језеро Дубоки поток, археолошко налазиште..).

Термин: 19. септембар од 10.00 часова

Ликовна колонија за одрасле под називом „Култура и наслеђе“

Место одржавања: језеро Дубоки поток у Барајеву .Термин: 20. септембар од 10.00 часова

Изложба рукотворина - Удружења из Барајева имају прилику да представе уметничке радове израђене у протеклих годину дана. Термин: 24. септембар од 10.00 часова.

Трибина „Кремените књиге“, говори проф. Александар Јаблановић.

Термин: 25. септембар од 18.00 часова.

Радионица - уметници могу да стварају и размењују рукотворине уместо да их купују новцем, затим радионица за израду накита и радионица сликања. Термин: 26. септембар од 18.00 часова
Контакт особа: Данијела Станисављевић, 064/260 8488, Е – mail: czkbarajevo@gmail.com

МУЗЕЈ ВАЗДУХОПЛОВСТВА

Аеродром Никола Тесла , www.muzejvazduhoplovstva.org.rs

Изложба слика „Из уметничке збирке Музеја“ – поводом овогодишње манифестације, Музеј је припремио представљање дела уметничке збирке Музеј ваздухопловства. Уметничке слике су продукт идеја и визије коју су сликари имали на тему ваздухопловства. Сlike су урађене током ликовне колоније или су их уметници поклањали Музеју. **Обилазак сталне поставке Музеја** која је постављена у холу Музеја

Изложба «Српска авијатика у великом рату 1914-1918», уз стручно вођење, у оквиру чега би посебно било представљена архитектура и историјат здања Музеја, коме је ова 2019. година јубиларна — 30 година од отварања. Улаз је слободан.

Термини за посетиоце Дана европске баштине у Музеју ваздухопловства: 28. септембар 2019.

године у периоду од 12.00-14.00 часова и 02. октобар у периоду од 12.00-14.00 часова.

Контакт: Мирјана Новаковић Мунишевић; : 011/2670-992;

Место: Аеродром „Никола Тесла“ Београд, Сурчин, линија ГСП 72

Програм „Глас историје и заборав“ - Савез удружења потомака ослободилачких ратова Србије 1912-1920 – Градска организација Београд, у сарадњи са **УГ Петруц 1910**, програмом утемељеним на историјским чињеницама изнетим у монографији „Илијина прича“ аутора Снежане Алексић, подсетиће на дешавања током Великог Рата на овим просторима. Нови Београд и територија данашње ГО Сурчин током Великог Рата били су у жижи догађаја у историји упамћеног као „Сремска офанзива“ а који је остао мало познат широјој јавости.

Суорганизатори: САВЕЗ УДРУЖЕЊА ПОТОМАКА ОСЛОБОДИЛАЧКИХ РАТОВА СРБИЈЕ 1912-1920 – Градска организација Београд, председник г-дин Павле Лучић, тел 065/955-90-05, УГ “Петруц 1910” Снежана Алексић

Термин: 9. октобар од 19.00 до 20.30 часова

Изложба “Ретроспектива Страшилијаде 2001-2018. године” и предавање– води Снежана Алексић МSc

Предавање “Уметност, забава и културна баштина у одрастању деце некада и сада” – води Јелена Станковић дипл. педагог гешталт психотерапеут

Креативна радионица: **"Страшило, плод моје маште"** – воде С.Алексић, Ј. Станковић

Место: УГ МОЈА ОАЗА на адреси Воје Вељковића 15 а, ГО Звездара- Београд

Термин: 27. септембра од 18.00 до 20.00 часова.

Суорганизатори: УГ "Моја оаза" Зелена Станковић 063/125-80-55 и УГ "Петруц 1910" Снежана Алексић

ГРАДСКА ОПШТИНА СУРЧИН

КУЛТУРНИ ЦЕНТАР СУРЧИН И ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ГО СУРЧИН

www.surcin.rs

Суперхероји општине Сурчин - На културном догађају као допуна програма овогодишњег јубиларног 10. "Бојчинског културног лета" представиће се млади таленти из области музике, балета и сликарства кроз свеобухватан мултиуметнички пројекат.

Отворена летња сцена у Бојчинској шуми. Термин: недеља, 08. септембар од 18.00 часова

Организатор: "Арт центар" Сурчин уз подршку Културног центра Сурчин

Контакт: Ивана Ивановска Илић 064/1670 388

Манифестација "Колачи по вољи", Сурчин, ГО Сурчин - Изложба традиционалних колача и посланица, као и ручних-радова и сувенира, ревијално-продајног карактера. Очекује се учешће 30 удружења жена. Циљ манифестације је очување од заборава и едукација младих и њихово упознавање са ручним радовима и старинским рецептима за прављење колача.

Место: Парк у центру Сурчина, ГО Сурчин. Термин: субота, 14. септембар од 15.00 часова

Организатор: УЖ "Сурчинке" уз подршку Културног центра Сурчин.

Контакт: Гордана Лучић 062/230 899

Концерт хорске музике - Обележавање 800. година аутокефалности српске православне цркве.

На културном догађају као допуни програма овогодишњег јубиларног 10. "Бојчинског културног лета" представиће се црквени хорови из Сурчина, Земунa, Батајнице..., као и глумци. Место: Отворена летња сцена у Бојчинској шуми, ГО Сурчин. Термин: недеља, 15. септембар 2019. године од 18.00 часова

Организатор: Земунско намесништво Епархије сремске уз подршку Културног центра Сурчин

Контакт: отац Слободан Радојчић 063/755 0049

Манифестација "Госпојински фестивал љубави и вина"- Традиционална манифестација изложбено-ревијалног и продајног карактера на коме се представљају винари сурчинског виногорја и излагачи из окружења, уз пратећи програм наступа фолклора, тамбурашког оркестра, рецитатора, балерине, смотре витезова, параде фијакера и сремачких колача.

Место: Парк у центру Сурчина, ГО Сурчин

Термин: субота 21. септембар 2019. године од 17.00 часова

Организатор: Клуб вина Сурчин, Вински-витешки ред "Змај Опњени Вук" и Културни центар Сурчин, под покровитељством ГО Сурчин. Контакт: Бернард Витић 066/140 738, 069/7100 95

Манифестација "Средњи век у Сурчину", такмичење у кувању рибеље чорбе и Етно-базар:

Традиционална манифестација у сарадњи са Удружењем за очување старих заната и вештина "Бели орлови", која се организује од 2014. године у Наутичком селу "Бисер" у Бољевцима. Програм: мала школа мачевања, мала школа стреличарства, приказ витешких борби, средњовековни забављачи, радионице калиграфија, хералдика, мозаици; пратећи програм: бацање копља, одапињање стрела, изложбе сувенира и традиционалних колача и друго, допуњена такмичењем у кувању рибеље чорбе и Етно-базаром

Место: Наутичко село "Бисер", Бољевци, линија ГСП 605.

Контакт: 011/8440 206 Културни центар Сурчин

Манифестација "Бисерна грива Доњег Срема": VII традиционална туристичко-спортска такмичарска манифестација смотре коња расе липицанера настала је 2012. године. Организује се у Наутичком селу "Бисер" у Бољевцима. Циљ манифестације је промоција лепоте коња и љубави према коњарству као спорту. У оквиру такмичарског дела манифестације стручни жири ће изабрати најлепше у: изложби младих грла-кобила, изложби кобила, изложби младих грла-пастува, изложби пастува, такмичењу двопрега, такмичењу двопрега-деца, ревији парадних запрега и апсолутни шампион. Место: Наутичко село "Бисер", Бољевци, линија ГСП 605

Термин: 06. октобар од 13.00 часова. Организатор Туристичка организација ГО Сурчин.

Контакт: 011/8440 163 Туристичка организација Градске општине Сурчин

“Уметност и забава”- наменски програм за Дане европске баштине 2019. Манифестација намењена за децу, са наслеђем у фокусу. Циљ манифестације је промоција уметности, уз наглашеност на културном наслеђу али и очувању животне средине. Све то ова манифестација пружа кроз приказивање филма, едукативне радионице од еколошких материјала и позоришну секцију. Програм изводе ученици ОШ „22 октобар „ из Сурчина.
Место: Наутичко село “Бисер”, Бољевци, линија ГСП 605. Термин: 20. септембар од 11.00 до 13.30 часова

Организатор: Туристичка организација ГО Сурчин и ОШ „22 октобар“ из Сурчина.
Контакт: 011/8440 163

Туристичка организација Градске општине Сурчин организује Бојчинско културно лето на отвореној летњој сцени у Бојчинској шуми у Прогару. Бојчинска шума је заштићено природно добро на чијем улазу је смештена летња наткривена позоришна сцена са 500 места, изграђена 2008. године. Организатор манифестације је Културни центар Сурчин уз подршку Градске општине Сурчин. Манифестација је традиционално отвореног типа за све посетиоце, без улазница (бесплатни програми). До Бојчинске шуме је могуће доћи линијом ГСП-а 605, која полази од окретнице у Блоку 45 на Новом Београду.

Препорука: Бојчинска шума – старалац ЈП „Србијашуме”. Бојчинска шума, заштићено природно добро од националног значаја. У шуми је укупно евидентирано 185 биљних врста, од којих 15 имају статус заштићених и строго заштићених врста, 165 врста гљива, од којих 15 врста ужива статус заштите, док се две врсте налазе на Црвеној листи гљива Европе, 108 врста птица односно 30% укупног броја врста птица забележених у Србији.

“Фото-објективом у прошлост” Словачки дом-СКПД „Шафарик”, Добановци
Словачко културно-просветно друштво „Шафарик”

Обилазак изложбе уметничких етно фотографија више аутора са пратећим програмом.

Место: Угриновачка 120, 11272 Добановци (линија ГСП 603, 611)

Термин: 25. и 26. септембар 2019. године од 16.00 до 20.00 часова; Контакт: Жељко Чапеља ; 063/585-211

ОПШТИНА МЛАДЕНОВАЦ

Организатор Градска општина Младеновац - www.mladenovac.rs

Програм: Отварање изложбе : „Биљни и животињски свет на територији и општине Младеновац”- територија Младеновца је богата биљним и животињским светом који је мало познат не само широј јавности већ и локалном становништву. Изложба има за циљ да прикаже неке карактеристичне примерке, укључујући и фосиле.

Аутори: Александар Марковић, Јелица Новаковић и Немања Марковић.

Место: ОШ „Коста Ђукић”, Младеновац

Термин: 23. септембар у 10.00 часова. Организатор: Градска општина Младеновац

Програм: Промоција књиге „Трагови суза” – Певање Слободана Јовановића у књизи „Трагови суза” слило се у „песму једног живота” којом песник ретроспективно реконструира своје битисање на овом свету, од крхотина проживљеног настојећи да склопи једну целовиту слику. Аутор: Слободан Јовановић. Организатор: ЛИТЕРА Младеновац.

Место: Сала „Др Если Инглис” . Термин: 23. септембар у 18.00 часова

Програм: Дворски костими средњевијековне Србије - Предавање и изложба – имају за циљ да приближе савременом посматрачу изглед владарске и властелинске одеће средњевијековне Србије. Аутор: Др Јасмина Ђирић

Организатор: Градска општина Младеновац

Место: Сала „Др Если Инглис”. Термин: 24. септембар у 18.00 часова

Програм: „Тапијом кроз време” –Пројекат се састоји из два дела, један је истраживачког карактера, а други залази у сферу примењеног графичког дизајна. У оквиру изложбе су приказане тапије са краја 19. века и почетка 20. века као фрагмент материјалне баштине који нам говори о начину изражавања и стилу писања високе калиграфске вредности. Други део је позив уметницима да коришћењем овог документа направе идејно решење за сувенир Младеновца. Аутор: Јелена Радевић. Организатор: Удружење „Камени Ратник

Место: Галерија у ул. Михаила Миловановића бр. 29. Термин: 25. септембар у 18.00 часова

Програм: промоција књиге „О мудрости бескраја“ – Промишљено и пажљиво градирајући своје дело о човековом паду (у сам живот) и успону ка нечему већем и трајнијем од њега самог, Марјановић се читаоцима својом првом књигом представља као песник који има шта да каже и то на другачији, особен и самосвојан начин.

Аутор: Младен Марјановић. Организатор: ЛИТЕРА Младеновац

Место: Сала „Др Если Инглис“. Термин: 25. септембар у 19.00 часова

Програм: Српска Средњевњковна музика – Циљ предавања је упознавање публике са српском средњевековном музиком. Музика средњевековне Србије, као и уметност тог доба, развијала се у сфери деловања византијске музичке културе у српској држави од 12. до 15. века. Сведочанства сачувана на фрескама биће приказана у оквиру предавања, а неки од инструмената биће приказани уживо у савременој адаптацији.

Аутори: др Јасмина Ђирић и проф. Љубомир Димитријевић.

Организатор: Градска општина Младеновац

Место: Сала „Др Если Инглис“. Термин: 26. септембар у 18.00 часова

Програм „Из Младеновца за Србију“, продајна изложба производа произведених на традиционалан начин у младеновачким селима: Овај пројекат је плод међународне сарадње културе, туризма и пољопривреде. Има за циљ са једне стране оснаживање жена са села и са друге очување традиционалног начина припремања зимнице. На овој изложби биће изложени и посетиоцима понуђени разни производи произведени у кућним условима: пекмез, џем, слатко, компот, сируп, сок, ајвар, кечап, млевени парадајз, мед и производи од меда.

Место: Градски парк. Термин: 27. септембар од 9.00 до 17.00 часова

Организатор: Градска општина Младеновац, Удружење „Од предака за будућност“ и Удружење пчелара „Космај“

Програм „Из Младеновца за Србију“, продајна изложба производа произведених на традиционалан начин у младеновачким селима. Место: Градски парк. Термин: 28. септембар од 9.00 до 17.00 часова

Организатор: Градска општина Младеновац, Удружење „Од предака за будућност“ и Удружење пчелара „Космај“

Програм: Ревивија народних ношњи српског народа: Ретко који народ у свету има тако богато културно наслеђе које се односи на одевање. Готово сваки регион, а често и поједина села у истом региону имају нешто специфично на својој ношњи што их разликује од других. Ова ревивија има за циљ да упозна јавност са тим наслеђем, али и да га сачува од заборава.

Аутор: Дарко Тодоровић;

Место: СРЦ „Љубомир Ивановић – Геџа“ Термин: 2. октобар у 20.00 часова

Контакт: zjocic@mladenovac.rs 011/8241 622

Природно добро „Космај“, - „Живи свет Космаја чини 550 врста биљака од којих су 5 природне реткости: преко 300 врста гљива, 24 врсте гмизаваца и водоземаца, 51 врста сисара од којих је 30 на листи природних реткости и 96 врста птица од којих се 29 налази на Листи природних реткости Србије, односно светској и европској Црвеној листи угрожених врста. Велики је и непознати број врста различитих група инсеката; од детерминисаних врста 17 је ново за фауну Србије. Предео изузетних одлика „Космај“ обухвата КО Амерић, Ковачица и Велика Иванча, општину Младеновац и на КО Рогача и Неменикуће, општина Сопот. На заштићеном природном добру главне културно историјске вредности су манастир Павловац, споменик културе од великог значаја и заштићено археолошко налазиште Кастрељан, манастир Тресије, црква Светог Петра и Павла у Неменикућама и црква Свете Тројице у Кораћици. Видиковац на локалитету Бели Камен.

Излет – у сарадњи са Туристичком организацијом Београда са обиласком баштине у Младеновцу

Полазак из Београда са аутобуског стајалишта са Трга Николе Пашића и Посета изложби „Из Младеновца за Србију“ у Градском парку, Младеновац. „Из Младеновца за Србију“ је продајна изложба производа произведених на традиционалан начин у младеновачким селима. Овај пројекат је плод међуресорне сарадње културе, туризма и пољопривреде, који има циљ оснаживање жена са села и очување традиционалног начина припремања зимнице. На овој изложби биће изложени и посетиоцима понуђени разни производи произведени у кућним условима: пекмез, џем, слатко, компот, сируп, сок, ајвар, кечап, млевени парадајз, мед и

производи од меда. Организатор је Градска општина Младеновац, Удружење „Од предака за будућност“ и Удружење пчелара „Космај“.

Термини: 27. и 28. септембар 2019.

Обавезна пријава у ТИЦу Туристичке организације Београда, Кнез Михаилова 56-

ПРОГРАМИ НА ЧИКАРИЦИ

КУЛТУРНА УСТАНОВА ГАЛЕРИЈА '73

Пожешка 83а, www.galerija73.com

МУЛТИМЕДИЈАЛНА ИЗЛОЖБА АУТОРА МИЛИВОЈА МИШЕ РУПИЋА - „СВИРАЈ ФРУЛО СВИРАЛА ДУГО“: Изложбом поменутог аутора се представља један од најстаријих дувачких инструмената – фрула. Посетиоци ће бити упознати са историјом и традицијом фруле код Срба, њеним градитељством, најбољим српским фрулашима, младим нараштајима који негују овај вид традиционалне народне музике, о саборима и манифестацијама фрулаша, и све о фрули као својеврсном симболу српског народа који опстаје у његовој музичкој традицији. У свету фрулу-свиралу карактерише велика разноликост у облику, дизајну, начину добијања тона и у материјалу за израду, па изложба и у овом сегменту упознаје посетиоце. Посетиоци ће бити упознати и са књижевно-поетским стваралаштвом са тематиком фруле. Изложбenu поставку прати музика мајстора фруле Боре Дугића и Владе Баралића. За следеће и слабовиде особе обезбеђен је програм-водич на Брајевом писму. За време трајања изложбе биће организоване дечје радионице на тему музике и сликарства.

Термин: четвртак, 19. септембар у 19.00 часова отварање изложбе.

Изложба траје до 01. октобра 2019.године.

Културна установа Галерија '73 у сарадњи са Удружењем „Пријатељи деце Београда“ Изложба дечијих радова који су настали у протеклом периоду. Свечаност ће бити пропраћена музичко-сценским програмом у којем ће учествовати деца, победници на овогодишњим музичким такмичењима.

Термин: 25. септембар 2019. Улаз за све програме током трајања Манифестације је слободан.

Контакт: 011/3557 142, gallery73@gmail.com, www.galerija73.com

“БЕОГРАД ЗА ПОЧЕТНИКЕ/НЕЦЕНЗУРИСАНО”у интригантној епизоди “НАЈВЕЋИ МИТОВИ И ЗАБЛУДЕ СРПСКЕ ИСТОРИЈЕ” – „Много смо пута чули да се на двору Немањића јело златним виљушкама...Али да ли је то мит или историјска истина? Где су главе кнеза Лазара и Карађорђа; да ли је Марко Краљевић јунак или турски вазал; да ли је Вук Бранковић издајник; да ли је краљица Драга у тренутку убиства била трудна; да ли је Гаврило Принцип написао чувене стихове о „бечким сјенама“, да ли је мајор Гавриловић изговорио чувени борбени поклич; зашто на Титовом гробу нема петокраке? Ово је тек врх леденог брега највећих митова и заблуда српске повести, који ће у живој, а финој расправи, научно, а популарно раскринкавати наш знаменити историчар Дејан Ристић, писац актуелне књиге “Митови српске историје”, која још није имала београдску промоцију. Позивамо вас на бурно историјско путовање! Трагајући прецизно, историјским и научним чињеницама, гост Дејан Ристић откриће присутнима шта је мит, а шта се заиста догодило у бројним митологизираним цртицама националне историје. Сазнаћемо како су народни приповедачи, гуслари, путописци, песници, бројним преломним догађајима додали своје визије, домишљали их, домаштавали, заоденули у ново рухо. Како се то улило у „измишљену традицију”, у једну широку реку митова, која вековима или деценијама запљускује српски народ, буди његову радозналост, води га ка странпутици, али и у опojне пределе веровања и задовољства. Лубазна домаћица је Смиљана Попов, ауторка и уредница емисије “Београд за почетнике”, прве тв емисије у Србији која је ушла у просветни систем, а њен врли гост, који ће научно сецирати највеће митове и заблуде националне повести је историчар Дејан Ристић. Биће ово вече за учтиве расправе и учење на истинитим темељима, баш као и нова књига Дејана Ристића “Митови српске историје”. „Улаз је слободан. Термин: 20. септембар у 19.00 часова

ЦЕНТАР ЗА УРБАНИ РАЗВОЈ И ГАЛЕРИЈА 73

www.udc.rs

МАНИФЕСТАЦИЈА „HERITAGE HUBS TRANSMEDIA HERITELLING” - намењена представљању приступа и продукције пројекта Херитаге Хубс, базираних на трансмедиајалном приповедању у коме културно наслеђе игра главну улогу, као предмет и као средство учења, како у виртуалном тако и у реалном окружењу. Програм ће се одржати на више локација у Београду. Центар за урбани развој партнерски реализује пројекат Херитаге Хубс, заједно са Удружењем за образовање у области културног наслеђа из Финске Фондацијом Сан Миљан де ла Когоља из Шпаније и фирмом Витецо Е-леарнинг из Италије. Пројекат је намењен подстицању учешћа деце школског узраста у препознавању, заштити, тумачењу и дељењу културног наслеђа, те укључивању наслеђа као теме и образовног ресурса у школску наставу. Поред деце из Шпаније и Финске, у пројекту, кроз дигиталну размену, школске посете и различите манифестације, учествују деца узраста од 11 до 15 година из три основне школе у Србији – ОШ Ђура Јакшић у Зајечару, ОШ Илија Гарашанин у Гроцкој и ОШ Мирослав Антић у Београду.

„Heritage Hubs” играоница – програм у оквиру кога ће деца млађег школског узраста имати прилику да се, кроз презентацију и игру улога, укључе у међународни пројекат „Heritage Hubs”. Ученици са Чукарице ће имати прилику да се кроз сопствену интерпретацију упознају са културном баштином коју су одабрала деца учесници партнерских школа из Србије, Финске и Шпаније. Центар за урбани развој партнерски реализује пројекат „Heritage Hubs”, заједно са Удружењем за образовање у области културног наслеђа из Финске Фондацијом Сан Миљан де ла Когоља из Шпаније и фирмом Витецо Е-леарнинг из Италије. Пројекат је намењен подстицању учешћа деце школског узраста у препознавању, заштити, тумачењу и дељењу културног наслеђа, те укључивању наслеђа као теме и образовног ресурса у школску наставу. Поред деце из Шпаније и Финске, у пројекту, кроз дигиталну размену, школске посете и различите манифестације, учествују деца узраста од 11 до 15 година из три основне школе у Србији – ОШ Ђура Јакшић у Зајечару, ОШ Илија Гарашанин у Гроцкој и ОШ Мирослав Антић у Београду. Организатори: „Heritage Hubs” и Галерија 73. Контакт: Раде Милић
Термин: 20. септембар у 11.00 часова

КУЛТУРНИ ЦЕНТАР „ЧУКАРИЦА”

Тургењевљева 5 ,www.kccukarica.rs

Изложба одевних предмета насталих од вунених тканина произведених у Београдском вунарском комбинату, под називом „БВК-Споменичко наслеђе”

Аутор изложбе: Маја Гецић, примењена уметница - дизајнер текстила и педагог, предавач на високој текстилној школи - ДТМ у Београду. Термин: среда, 25. септембар у 19.00 часова

Радионица фирмирање Т белих мајица техником игловања домаћом вуном, под називом „Маде ин Чукарица” - Маја Гецић, примењена уметница – дизајнер текстила.

Термин: четвртак, 26. септембар у 10.00 часова

ТУРИСТИЧКО-СПОРТСКА ОРГАНИЗАЦИЈА ЧУКАРИЦА

Изложба „Чукарица кроз време” обухватиће фотографије старе и нове Чукарице

Место: Туристичко – информативни центар у Пожешкој улици, на улазу у парк Баново брдо
Време одржавања: 23. до 27. септембра .Контакт: Зорица Спасков 063/699 876

ГРАДСКА ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА

Булевар краља Александра 77, www.zvezdara.rs

„9. ДАНИ СЕНИОРА НА ЗВЕЗДАРИ”, намењен је свим генерацијама, мото - „Перспектива сениора”

Време одржавања: 23. до 27. септембра 2019.: Манифестација има за циљ да афирмише позитивну слику о старењу и старијим људима, потребама, талентима и могућностима сениора/ки, о важности међугенерациске солидарности, познавања и размене, хумане и достојанствене старости- будући да се култура старења тиче свих генерација. Мото овогодишње манифестације је „Перспектива трећег доба”. Све активности су за грађане бесплатне и архитектонски доступне за теже покретне и особе са инвалидитетом.

Отварање манифестације у Библиотеци Вук Караџић и Трибина „Перспектива трећег доба“

Дрво порука: Учесници/це трибине су позвани да своје личне поруке на тему перспективе трећег доба оставе на Дрвету порука. Прикупљене поруке су драгоцене грађа за планирање будућих активности Волонтерског сервиса Звездаре. Место: Библиотека „Вук Караџић“. Време: понедељак, 23. септембар у 12.00 до 14.00 часова

Отварање изложбе фотографија „Међугенерацки селфи“ - проглашење победника/ца и награђивање аутора/ки најуспешнијих селфија - Галерија Миљковић, 24. септембар у 12.00 до 13.00 часова

Интерактивна међугенерацкија радионица „Зашто смо важни једни другима?“

Радионицарка Јелена Вулић, психолошкиња

Дрво порука- Посетиоци изложбе су позвани да своје личне поруке на тему међугенерацкије солидарности оставе на Дрвету порука. Време: 13.00 до 13.15 часова

Радионица/едукација „Зашто читати“: Циљ радионице и едукације да се сениори/ке подсети на социотерапеутску моћ литературе, значај писане речи у свакодневном животу. Радионицарка и едукаторка је Милена Исаиловић, дипл. филолошкиња, професорка и песникиња. Обезбеђени су креативни поклони за све учеснике/це. Представници Библиотеке „Вук Караџић“ ће евидентирати заинтересоване сениоре/ке за бесплатне чланске карте. Пре радионице: одломци/поезија, **наступ талентованих сениора/ки:** Зага Виријевић, Жика Димитријевић и Славко Чупић

Место: Велика сала у згради Општине. Време: среда, 25. септембар у 12.00 до 13.30 часова

„Сениори/ке у свету интернета и компјутера“: Едукацију/радионицу води **Гордана Јанићијевић Потпара** и полазници/це Школе компјутера за сениоре/ке. Обезбеђени су корисни и практични поклони за све учеснике/це.

Место: Волонтерски сервис Звездаре, БКА 395. Време: 26. септембар у 12.00 до 14.00 часова

Журка за сениоре/ке: Обезбеђене су награде за најразвијенију, најлепши плесачки пар и сл. Предрог Грозданић, дицеј+ техника и **Дрво порука:** Учесници/це журке су позвани да своје личне поруке на тему перспективе трећег доба оставе на Дрвету порука. Обезбеђени су креативни поклони за све учеснике/це.

Место: МЗ Старо Миријево; Термин: петак, 27. септембар у 18.00 до 21.00 часова

Време одржавања манифестације **„9. Дана сениора на Звездари“:** 23. до 27. септембра
Контакт: 011/340 – 5954, 011/340 – 5722, 066/669 – 6644; radmila.urosevic@zvezdara.org.rs

ДРУШТВО ПЧЕЛАРА „БЕОГРАД“

Програм презентације пчелињих производа за време 45. Међународног сајма пчеларства који ће почети у парку Велики Ташмајдан. Предавање др Мирјане Јовановић, апитерапеута на тему: „Где су пчеле ту је здравље – савремена апитерапија“ уз презентацију књиге са истоименим насловом. Термин: четвртак, 03. октобар 12 – 14 часова; Контакт: 063/444439

МУЗЕЈ РОМСКЕ КУЛТУРЕ У БЕОГРАДУ

„Материјално и духовно наслеђе Рома у Београду“

Место: Рузвелтова 41-43 Контакт и најаве посете: 063/280 075; ackovicd@yahoo.com

РЕПУБЛИЧКИ СЕИЗМОЛОШКИ ЗАВОД

Ташмајдански парк – упознавање посетилаца са стогодишњом традицијом завода, историјом оснивања и инструментима, представљање данашњих достигнућа у области сеизмологије (обилазак и разгледање првобитно инсталираних сеизмографа у Србији), приказ савременог начина сеизмолошког осматрања (регистровање, анализа, лоцирање земљотреса, обавештавање јавности о догођеним земљотресима), колико се често земљотреси догађају код нас, где се најчешће догађају, како се заштитити од јаких земљотреса. Контакт за организовање посета: 064/823-160, blanko.dragicevic@seismo.gov.rs. Контакт на дан посете: дежурни сеизмолог, 011/3227-013.

ПРОГРАМИ НА ВОЖДОВЦУ

ЈП ЕМИСИОНА ТЕХНИКА И ВЕЗЕ - АВАЛСКИ ТОРАЊ

www. etv.rs

Поетски пикник и представљање књиге „Грагојл ратници- духови рата“ аутора Душка Благојевића- радионице током дана да би на крају цео догађај био крунисан јавним вечерњим читањем поезије.

Термин: 28. и 29. септембар

Промоција Заштићеног природног добра Авала –предео посебних одлика авала

Авала, најсевернија планина шумадијске греде, припада ниским острвским планинама (508m надморске висине). Карактерише је велика разноврсност биљног и животињског света - око 600 биљних врста. Шуме заузимају преко 70% површине. Авала има и културно-историјски значај јер се на њој налази неколико заштићених споменика културе. Најпознатија културно-историјска обележја су: споменик Незнаком јунаку, споменик Васи Чарапићу, Митровићев дом, споменик Руским ветеранима, хотел „Авала“. Авалски торањ, као заштитни знак Авале, срушен је у бомбардовању 1999. године, поново саграђен и отворен 2010. године.

УГ „НАШЕ РУКЕ“ – НАЦИОНАЛНА АСОЦИЈАЦИЈА ЗА СТАРЕ И УМЕТНИЧКЕ ЗАНАТЕ И ДОМАЋУ РАДИНОСТ

Изложба опанчарских заната: „Уметност и опанчарски занат - Љубав која траје“

Место: Булевар ЈНА 75, Село Раковица, Вождовац, Београд

Аутобуске линије које иду до адресе: 400, 401, 402, 403, 405, 406, 407, 408, 450, 451, 466, 468, 470, 474, 491, 503.

Стајалиште под називом: Раковица Чесма станица .Контакт: 063/8785-988 dejan@zdravozivo.com

Програм Удружења „Наше руке“. Интерактивне креативне радионице односе се на 6 традиционалних и уметничких заната: ткање, мозаик, вез, плетење, грнчарски занат и радионице земљане архитектуре. Програм има за циљ развој деље креативности, стваралаштва и образовања кроз занатство и практичан рад ради бољег разумевања и подизања свести о значају заштите и очувања културне баштине, нематеријалног културног наслеђа, националног идентитета и традиције. Иновативност програма подразумева комбиновање традиционалних занатских техника са савременим дизајном и новим материјалима при стварању и изради производа и предмета модерног дизајна и савремене форме. У реализацији радионица ручног ткања, уз стандардан рад на разбоју, тка се на ласерски сеченим дрвеним рамовима различитих димензија у облику цветва, технике веза примењују се на грађевинској жици, кухињским цедиљкама, свим ситастим структурама, дрвеним плочицама које замењују платно, плете се рукама без употребе игала, израђују се фигурице, цигле и објекти од глине. Мајстори-занатлије, презентују традиционалне занате, занатске технике, израђују атрактивне предмете и реализују едукативне интерактивне радионице у којима активно учествују сви корисници: деца и млади као и талентовани и сви заинтересовани корисници.

Место: Музеј занатства Удружења „Наше руке“, Булевар ЈНА 75, Село Раковица 11222. Термин: 04. октобар

Место: Плато испред торња на Авали .Термин: 05. и 06. октобар 2019. године

ГРАДСКА ОПШТИНА И ПРИЈАТЕЉИ ДЕЦЕ ОПШТИНЕ ВОЖДОВАЦ

Устаничка 53

Изложба: Дечији цртежи „Мој свет“ окупљених у студију АРТ. Ментор: Марија Стојисављевић
Организатори: Студио АРТ, Вождовачки центар „Шумице“ и Пријатељи деце општине Вождовац.

Место: изложбена галерија Вождовачког центра „Шумице“.

Време одржавања: од 20. септембра до 13. октобра

Змајада такмичење деце у изради и пуштању змајева

Место: отворени спортским теренима преко пута Вождовачког центра „Шумице“ у улици Војводе Тозе б.б.

Организатори: Пријатељи деце општине Вождовца, Ваздухопловног савеза Србије и Вождовачког центра Шумице.

Време одржавања: 5. октобра од 10.00 до 12.00 часова

ПРОГРАМИ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ВОЖДОВАЦ

„Дан радости у Бајфордовој шуми“ - Деца из вождовачких вртића „Љоља“, „Петар Пан“ и „Жикица Јовановић Шпанац“, заједно са супругом Тимоти Џон Бајфорда Зорицом Бајфорд и представницима амбасаде Британије у Београду посадиће младицу хроста, са плочицом „Тимоти Џон Бајфорд“ и пустити 20 хелијумских балона са лепим порукама. Ово је почетак сађења младица хроста, следеће године дрво ће носити назив „Змај“, па „Невен“, па „Полетарац“. Од следеће године почиње акција месечног чишћења и уређења Бајфордове шуме са представницима Британске амбасаде и постављање чесме.

Време одржавања: 9. октобар 2019. од 10.00 до 11.00 часова

АДЛИГАТ-Музеј књиге и путовања,

Јосипа Славенског 19 а, www.adligat.rs

Обилазак музеја књиге и путовања „Адлигат“, где се на преко хиљаду квадратних метара налази 12 просторија у којима су изложене књиге, легати, слике, збирке

Термин: 27. септембар 2019. у 11.00 часова

Пријава грађана путем мејла, protokol@vozdoc.rs, две групе по 15 посетилаца Обезбедити превоз књига од општине Вождовац до музеја и повратак.

МУZEЈ КЊИГА И ПУТОВАЊА - У Музеју се представља развитак штампе и писане речи, различити појавни облици књига у свету, и приказује се развитак и значај књиге за људску цивилизацију, српско издаваштво, штампу и писану реч, како у Србији, тако и у иностранству (сербичу). Музеј представља стране државе и културе путем пре свега књига, а затим и других експоната (предмети, филателија, нумизматика итд). Више од 300 књига пре 1800. године, књиге на штапићима од бамбуса, магијску књигу из цунгел индонежанског племена Батак чији су листови направљени од палминог лишћа, а корице од костију,

МУZEЈ СРПСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ - Музеј сакупља и представља материјал о српским књижевницима, удружењима књижевника, о књижевним и сродним делима, историји и теорији књижевности, књижевној критици итд. Музеј такође сакупља предмете важних личности српске књижевности, као што су на пример оловке или писаће машине на којима су писана важна књижевна дела, делови одеће књижевника по којима су они били препознатљиви или који су ношени на важним свечаностима, поводом примања угледних награда итд. Музеј посебно прикупља рукописе, а у свом фонду формира велику колекцију књига са аутограмима аутора.

У сталној поставци, између осталог, можете видети: ретка и прва издања српских аутора (нпр. прво издање Лирике Јована Дучића из 1943, На Дрини ћуприја, прво издање на француском у библиофилском повезу, штампано само 10 примерака, итд...). аутограме свих значајнијих писаца и уметника који су стварали у Србији (поседујемо више од петнаест хиљада потписа аутора, укључујући потписе Лазе Костића, Бранислава Нушића, Бранка Ћопића, Јанка Веселиновића, Надежде Петровић, Тина Ујевећа, Меше Селимовића, Добрице Ћосића итд...), рукописе важних аутора (нпр. Оскара Давича, Војислава Илића Млађег, Младена Маркова, Добрила Ненадића, Сибе Миличића, Васка Попе, Моше Одаловића итд). Контакт: muzejknjige@gmail.com

Обилазак куће у којој је живео и стварао велики српски песник Бранко Миљковић „Узалуд је будим“ – у кући Бранка Миљковића на Вождовцу

Обилазак куће у којој је живео песник, собе у којој је стварао а у дворишту ПЕСНИЧКО КАЗИВАЊЕ БРАНКОВЕ ПОЕЗИЈЕ. Домаћин Горан Миљковић, песници из Удружења књижевника Србије и глумца који ће казивати стихове. Превоз за песнике и глумца

Место: кућа песника Бранка Миљковића, Ул. Ђорђа Кратовца бр.52. Термин: 7. октобар 2019. у 12.00 часова

Превоз за песнике и глумца. Пријава грађана путем мејла protokol@vozdoc.rs, до 50 посетилаца.

„Књижевно дело Данила Киша“ - разговор са ученицима школе која носи његово име. Уводничар наставник књижевности и представник Удружења књижевника Србије

Место: О.Ш. „ДАНИЛО КИШ“, ул Генерала Штефаника о књижевном делу Данила Киша, разговор Термин: 24. септембар 2019. у 10.00 часова

„Учионица историје – О значају војводе Степе Степановића“, Родна кућа Војводе СТЕПЕ СТЕПАНОВИЋ - О значају Војводе Степе Степановића, разговор са грађанима и обилазак родне куће. Место: Кумодраж, Врчинска 1

Пријава грађана путем мејла - protokol@vozdoc.rs, превоз грађана од општине Вождовац до куће, повратак – стручни водич до 50 посетилаца. Термин: 28. септембар 2019. у 11.00 часова

Приказивање документарно-играног филма о др Арчибалду Рајсу- „Чујте Срби!“
за ученике Гимназије и постављање изложбе Фотографија која сведоћи о професионалном и хуманитарном раду др Рајса

Место: Свечана сала 8.Београдска Гимназије, ул. Грчића Миленка бр. 71

Термин: понедељак, 23. септембар у 13.00 часова

Приказивање документарно-играног филма о др Арчибалду Рајсу- „Чујте Срби!“
за ученике Гимназије и постављање изложбе Фотографија која сведоћи о професионалном и хуманитарном раду др Рајса

Место: О.Ш. „ Карађорђе“ Јове Илића бр. 2. Термин: уторак, 24. септембар у 10.00 часова

РУДАРСКО-ГЕОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Збирка минерала и стена – са фундусом од око 5000 примерака део је академског наслеђа Универзитета у Београду. Стварана је за потребе студената, односно теоријске и практичне наставе још у време Лицеја и Велике школе. Збирка минерала коју је још 1835. године барон Хердер поклонио кнезу Милошу Обреновићу, већим делом је сачувана до данас и налази се у изложбеном простору Збирке минерала и стена Рударско-геолошког факултета. Ова колекција се сматра родоначелником стварања универзитетског наслеђа.

Место: Хемијски факултет, Студентски трг 16.

Термини: 23, 24, 25, и 26. септембар од 11.00 до 14.00 часова

Контакт: 063/364506 дипл. инж. геологије Алена Здравковић, кустос

Геолошко-палеонтолошка збирка - Збирка фосила која располаже са преко 20.000 примерака који се чувају на простору површине 360 квадратних метара и стално стоје на располагању студентима. У оквиру збирке фосила налази се и спомен соба Јована Жујовића.

Место: Економски факултет, Каменичка 6

Термини: 21, 22, 28, и 29. септембар 2019 од 11.00 до 14.00 часова

Контакт: 011/2632-166 (локал 112), дипл. инж. геологије Иван Стефановић, кустос

Контакт : 060/3464-505 проф. др Раде Токалић, Шеф Рударског одсека

ЈКП „ПОГРЕБНЕ УСЛУГЕ“

НОВО ГРОБЉЕ - Рузвелтова 50

ВОЂЕНИ ОБИЛАСЦИ НОВОГ ГРОБЉА

Ново гробље, као својеврстан музеј под отвореним небом, ексклузиван простор сећања где се додирују пролазност и вечност, завредео је, својом рафинманом и уметничким дометима, али и као сведочанство нематеријалног културног наслеђа, престижно место међу чланицама Удружења културно значајних гробља Европе (Association of Significant Cemeteries in Europe - ASCE), а део је и Европске руте гробља (European Cemeteries Route). **Поводом овогодишње манифестације Дани европске културне башине** који се одржавају у години у којој се обележава и десетогодишњица **Европске руте гробља**, Ново гробље отвара врата посетиоцима кроз два занимљива обиласка:

Стварали су пером и душом – прича о песницима и књижевницима – Следећи жеље љубитеља обилазак Новог гробља, сетићемо се прича о чудесним љубавима које су ови велики творци духа носили у срцима, о борбама које су водили сами против свих, али и себе, изгарајући за правдом и слободом. Оживећемо причу о чувеној крчмарици Мили која је била надахнуће за једног песника, једну песму и једну надасве чувену слику, али и причу о љубави човека који није веровао да у животу може да нађе праву љубав. Насмејаћемо се кроз анегдоте једног заклетог нежење, али ћемо застати и сетити се борбе и страдања једног од весника слободе који је умро као што је и живео „слободан и неустрашив као Бог, а презрен и гладан као пас“. Термин: 22. септембар 2019. године у 10.00 часова.

Бардови српског глумишта – На захтев великог броја посетилаца тематских обилазак Новог гробља, одлучили смо се да, поводом Дана европске баштине, приредимо вођену шетњу на тему **Бардови српског глумишта**. Подсећањем на животне приче и анегдоте из живота великих глумаца и глумица, њихове значајне филмске и позоришне улоге, проћи ћемо и кроз историју наше глуме - позоришне и филмске. Обићи ћемо последња почивалишта Веле Нигринове, Тамаре Ђорђевић - Ите Рине, Данила Бате Стојковића, Зорана Радмиловића, Павла Вујсића, Драгана Николића, али и многих других. Термин: 29. септембар у 11.00 часова

Великани српске науке - Кроз вођени обилазак под називом **Великани српске науке**, сетићемо се великог броја оних који су својим знањем, талентом, генијалношћу, учествовали у стварању модерне и савремене Србије. Обићи ћемо почивалишта великих имена српске науке, Михаила Петровића - Мике Аласа, Јована Цвијића, Борђа Станојевића, Веселина Чајкановића, али и других познатих, и мање познатих, који су нама у наслеђе предали много, а за узврат нису тражили ништа.

Термин: 6. октобар 2019. године у 11.00 часова

Причу о животима и судбинама ових блиставих умова које је изнедрила наша земља, допунићемо причом о Новом гробљу као посебном историјском и културном музеју у коме се преплићу судбине обичних људи и великана. **Трајање обилазака:** 120 минута

Место окупљања: на платоу код главне капије Новог гробља (Рузвелтова 50) у 11.00 часова
Контакт за групе и појединце: 011/2071 342 (радним данима од 7 до 15 часова); info@beogradskagrobља.rs

Контакт: др Виолета Обреновић, самостални стручни сарадник историчар уметности ЈКП „Погребне услуге“ 011 207 13 42, 064/8554-136 мејл: violeta.obrenovic@beogradskagrobља.rs

АРХИВ СРБИЈЕ

Карнегијева 2, www.archives.org.rs

ИЗЛОЖБА: СРБИ И СРБИЈА У ОСМАНСКИМ ДОКУМЕНТИМА 15–19. ВЕК (15. – 19. YÜZYILLAR ARASINDA OSMANLI BELGELERİNDE SIRPLAR VE SIRBİSTAN) - Изложба „Срби и Србија у османским документима 15–19. век“ је реализована на основу Протокола о сарадњи између Архива Србије и Председништва државних архива Владе Републике Турске и представља први видљиви резултат стратешког пројекта Архива Србије на истраживању архивске грађе у Османском архиву у Истанбулу. Ово је прва у низу изложби докумената из Османског архива значајних за историју српског народа под турском влашћу. Изложбу чини избор из корпуса од неколико десетина хиљада докумената истражених, дигитализованих и похрањених у Архиву Србије протеклих година. Осим докумената из Османског архива, приказана су и докумената на османском језику из Архива Србије.

У првом реду су издвојена докумената из раног периода османске владавине на Балкану која чине: дефтере, односно османске пописне књиге из 15. и 16. века, како је изгледала дефтерхана – канцеларија у којој су писани дефтери, како изгледају дефтери и у чему су чувани. Посетиоци могу видети приказе Београдске тврђаве у време опсаде 1521. и бојног поља код Београда у 18. веку. Један документ доноси податке о изградњи моста на Сави у Београду 1526. године, а други о осветљавању бакљама дунавског моста у Смедереву 1691. Изложене су и странице трију споразума о миру: Карловачког, Пожаревачког и Београдског мира, затим од стране британске краљице Викторије ратификоване одлуке Берлинског конгреса или признање Србије за краљевину од стране султана Абдулхамида II. Свакако је занимљив садржај али и како изгледа препис на османски Карађорђевог писма великом везиру 1813. године. На изложби су такође приказана докумената са подацима о трошковима успостављања контроле над Србима после Другог српског устанка, о зулумима над Србима у околини Ниша 1851, сукобу Турака и Срба у Београду 1856. и један од списова заробљених Срба у српско-турском рату 1876.

Аутор изложбе и пратећег каталога је Ениса Аломеровић-Хубанић, архивиста Архива Србије.

Трајање изложбе: 10. јун – 31. октобар; Радним даном 9.00 – 16.00, суботом 9.00 – 13.00, улаз слободан

Контакти: Ениса Аломеровић-Хубанић (аутор изложбе) e.alomerovic@archives.org.rs , тел. 062 406 964, Никола Аџић n.adzic@archives.org.rs тел. 064 8637 203

ПЕДАГОШКИ МУЗЕЈ

Узун Миркова бр.14

Изложба „Ризница Педагошког музеја“. На изложби су приказани експонати Збирке наставних учила за физику, јестаственицу и географију. Посетиоци ће бити у прилици да се упознају са историјатом ових наставних предмета и наставних учила која имају посебну вредност због чињенице да је производња сачуваних учила престала пре више деценија.

Изложба је отворена до 17. октобра, радним данима од 9.00 до 19.00 часова, суботом од 10.00 до 17.00 часова и недељом од 10.00 до 15.00 часова. Улаз је слободан. Контакт: 011/2627-538

ИСТОРИЈСКИ МУЗЕЈ СРБИЈЕ

Трг Николе Пашића 11, www.imus.org.rs

Изложба „Крај Великог рата 1917–1918“ је савремени музејски пројекат који настоји да аутентичним материјалима, упечатљивом сценографијом, звучним и светлосним ефектима и употребом технологија проширене и виртуелне стварности што потпуније и веродостојније приближи догађаје из последњих ратних година, када је српска војска, након великих страдања и опоравка у савезничким земљама, започела операције за коначну победу и повратак у отаџбину, а потом и ослобођење и уједињење југословенских народа.

Захваљујући примени савремених технологија и едутајмент концепта, који подразумева спој едукације и забаве, посетиоци, након што у Плеј продавници преузму и на свој телефон или таблет инсталирају бесплатну апликацију Холоград у оквиру које се налази секција 1917–1918 намењена изложби, могу самостално да остваре интеракцију са експонатима и открију мултимедијалне садржаје, који представљају дигиталну надоградњу саме поставке.

Тако ће посетиоци поједине интерактивне садржаје посматрати у реконструисаном рову, где ће им се „лично“ обратити славни форензичар Родолф Арчибалд Рајс, „оживљен“ модерним технологијама, у наредном сегменту изложбе ће се посредством специјалних ВР (виртуелна реалност) наочара наћи у самици поред пуковника Драгутина Димитријевића Аписе, осуђеног у Солунском процесу, док ће у делу посвећеном биткама на Добром пољу, Соколу и Ветернику, где је Солунски фронт пробијен, имати утисак да су и сами део сукоба.

На изложби су приказани документарни филмови, плакати, лични предмети, оружје, одликовања, бројне неизлагане фотографије добијене од породица потомака славних солунаца и други материјали који су обележили овај период. Бесплатан улаз поводом манифестације „Дани европске баштине“.

Термин: субота, 28. септембар од 12 до 19 часова

Изложба „Кнегиња Јелисавета – Дуго путовање кући“ је заснована на биографији и заоставштини кнегиње Јелисавете Карађорђевић. Посетиоци ће на изложби бити у прилици да се упознају са животом кнегиње Јелисавете и да виде бројне до сада не излагане предмете.

Стручно тумачење изложбе „Кнегиња Јелисавета – Дуго путовање кући“

Термин: субота, 28. септембар од 12.30 до 13.30 часова

Кроз изложбу води мср Тамара Огњевић историчарка уметности и један од аутора изложбе

Због ограниченог броја места неопходна је резервација на телефон: 060/ 33 98 018

Гостујућа изложба посвећена др Арчибалду Рајсу, коју реализују у сарадњи Историјски музеј Србије и Атос медија. Изложба обухвата фотографије уступљене од Универзитета у Лозани које сведоче о професионалном и хуманитарном раду др Арчибалда Рајса.

Пројекција документарно-играног филма „Чујте Срби!“

Термин: субота, 28. септембар у 18.00 часова

Због ограниченог броја места неопходна је резервација на телефон: 060/ 33 98 018

Филм, који је реализовала Атос медија, покушава да осветли личност др Родолфа Арчибалда Рајса, једног од највећих пријатеља којег је Србија током своје бурне историје имала.

Као истакнути четрдесетогодишњи криминолог, др Рајс је на позив српске владе пре више од 100 година дошао у Србију. Објавио је истину о злочинима аустроугарске војске која је до тада важила за цивилизовану армију. Као истражитељ али и ратни извештач светом је пронео глас о страдању и јунаштву, о огромним жртвама српске војске и народа. До своје смрти је остао веран Србији, мада дубоко разочаран у српске политичаре.

Горка порука садржана у његовом постхумно објављеном делу опомињуће одјекује до наших дана. О тим одјецима, али и мање познатим детаљима везаним за живот и рад др Рајса говоре историчари, социолози и криминолози.

У играном делу глумац Миљан Прљета, као наратор гледаоце води кроз просторе које је током Великог рата прошао и сам др Рајс. Лик славног истражитеља тумачи новосадски глумац Урош Здјелар, док се у улози Николе Пашића појављује Предраг Смиљковић.

Филм је сниман на локацијама у Србији (Ниш, Београд, Фрушка Гора), Грчкој (Крф, Видо, Кајмакчалан, Солун) и Швајцарској (Лозана). Трајање филма: 60 минута; Редитељ: Горан Вукчевић; Продуцент: Ђорђе Иванов

Контакт: Ненад Бељинац, 060/33 98 018, nenad.beljinac@imus.org.rs

ГЕОДЕТСКА ТЕХНИЧКА ШКОЛА

Милана Ракића 42, Звездара

„Уметност и забава –Наслеђе у фокусу“: програм осмишљен као дискусија о начинима учења, у позоришту и кроз позориште, у школи и ван ње. Може ли учење бити забавно? Да ли је уметност само забава?

Место: Позориште Звездара театар, Београд

Суорганизатор: Звездара театар. Термин: 18. септембар од 13.00 до 14.00 часова

Предавање о Европи, Балкану, Београду „Слатко, укусно и забавно наслеђе“ уз плес и дегустацију колача-стarih посланица са нашег простора и колача из других делова наше земље. Посланице ће бити послужене у плесном Клубу „Спин“, који ће представити плесове старе Европе.

Место: Геодетска техничка школа, просторије Плесног Клуба „СПИН“, Угао Милана Ракића 42 и Батутове, Београд

Термин: понедељак, 25. септембра од 13.00 до 14.00 часова

„Заједно“, еколошка акција - Акција садње стабла јапанске трешње у парку испед Геодетске техничке школе, уз предавање о вегетацијском наслеђу Звездаре и заштићеним стаблима и значају зелених површина за здравље.

Место: Звездарска шума Београд

Суорганизатор: ЈКП Зеленило Београд и Градски завод за плућне болести и туберкулозу

Термин: среда, 2. октобар од 13.00 до 14.00 часова

Предавање о старој Звездари „Игре некад и сад“, радионица игара - Клуб родитеља и наставника школе и Београда, показаће које су се игре играле у старим временима, приближити их младима и уочити сличности са савременим играма. Циљ овог догађаја је међугенерациска сарадња и очување старих вредности.

Место: Геодетска техничка школа, Милана Ракића 42, Београд

Термин: петак, 4. октобар од 13.00 до 14.00 часова

Предавања и пројекција филма „Традиција и иновације у послу геометра“

Предавање „Савремена геодезија“-Републички геодетски завод

Место: Републички Геодетски Завод, адреса: Булевар војводе Мишића 39

Термин: среда, 9. октобар од 12.00 до 13.00 часова

Контакт: Јагода Петровић-Укај, 064/1231 420, bebaukaj@yahoo.com

МУЗЕЈ ГРАДА БЕОГРАДА

Змај Јовина 1

Током манифестације „Дани европске баштине“ бесплатан улаз у музеје у саставу Музеја града Београда је у петак, 20. септембра 2019. године.

Програм „Градска Слава“ - је настао у циљу афирмације српске породичне славе која се од 2014. године налази на Унеско листи нематеријалног културног наслеђа. Конципиран као интерактивни приказ, програм пружа прилику посетиоцима да доживе непосредно искуство госта на породичној слави.

Место одржавања: Конак кнегиње Љубице, ул. Кнеза Симе Марковића бр.8

Датум одржавања: 22. септембар 2019. и 29. септембар у 14.00 часова. Време трајања: 30-45 минута

Контакт: Катарина Николић; 063/7257 177; katarina72nikolic@gmail.com; office@mgb.org.rs

Узраст: нема ограничења. Група: до 45 посетилаца

Едукативна радионица: „Моја дама из 19. века“ – Израда женског грађанског костима из 19. века - упознавање са историјским приликама, начином одевања и изгледом женске одеће у Београду током 19. века.

Полазиште за радионицу је стална поставка Конака кнегиње Љубице Ентеријери београдских кућа 19. века, која кроз представљене различите стилове опремања и украшавања домова владарских и познатих београдских породица 19. века, прати настанак и развој грађанске класе и преображај турске касаве у европски град.

На почетку радионице учесници се кратко упознају са историјским приликама, начином одевања у Београду током 19. века и изгледом одеће кнегиње Љубице и угледних Београђанки средином 19. века. Потом следи анализа женских одевних предмета: материјал, крој, првобитна

намена и значење. Ради лакшег разумевања сваки учесник добија картице са сликом, називом и објашњењем за одевне предмете, готове кројне шаблоне за њихову израду и припремљену лутку – модел за одевање. Практични део радионице се састоји од исечања кројних делова од одабраних врста материјала, комбиновања боја и врста материјала, спајања искројених делова лепком, декорације лепљењем украсних трака или шљокица по жељи и облачења лутке. У завршном делу радионице сваки учесник представља своју даму из прошлости.

Место одржавања: Конак кнегиње Љубице, ул. Кнеза Симе Марковића бр.8

Датум одржавања: 17. Септембар у 10.00 часова. Време трајања: 90-120 минута

Узраст: од 9 до 13 година. Групе: до 20 посетилаца

Контакт: Драгана Латинчић, 060/5005 136, dragana.latincic@mgb.org.rs и office@mgb.org.rs

Креативна радионица: „Чаролија пиротског ћилима“ - Сазнајте зашто је пиротски ћилим јединствен производ народне радиности, откријте колико времена је потребно да се овај занат научи и да се један пиротски ћилим истка. Упознајте се са најчешћим мотивима на ћилимима, њиховим пореклом и значењима. Полазиште за радионицу су специфично етнолошко наслеђе југоисточне Србије и Конак кнегиње Љубице у коме је, у оквиру сталне поставке, изложен један број пиротских ћилима из музејске збирке за етнологију. Ток радионице: На почетку радионице предвиђен је циљани обилазак простора у Конаку кнегиње Љубице у којима су пиротски ћилими интегрални део сталне поставке, како би се учесници упознали са основним деловима ћилима уз визуелну перцепцију мотива и објашњења њиховог порекла и значења.

Након тога, на основу претходно припремљених цртежа, репродукција у боји и предмета изложених у сталној поставци, сваки учесник бира мотив који ће бојити или изводити уз помоћ колаж папира.

По завршетку индивидуалног рада, цела група или мањи тимови (у зависности од укупног броја учесника) „израђују“ оригинални пиротски ћилим са својом комбинацијом боја и шара, на тај начин што учесници заједно слажу и лепе мотиве на већу заједничку основу.

Сваки учесник односно група свој рад може да задржи за успомену.

Место одржавања: Конак кнегиње Љубице, ул. Кнеза Симе Марковића бр.8

Датум одржавања: 19. септембар у 15.00 часова. Време трајања: 60-90 минута

Узраст: од 6 до 10 година. Група: до 20 посетилаца. Контакт: Драгана Латинчић, 060/5005136, обавезно

пријављивање: dragana.latincic@mgb.org.rs и office@mgb.org.rs

Креативна радионица: „Чика Паја, ко је то?“ – Сазнајте како настаје слика и како се постаје сликар, упознајте Пају Јовановића кроз његова најзначајнија дела...

Полазиште за радионицу је легат сликара Паје Јовановића са циљем увођења деце у свет уметности кроз дела једног од наших најпознатијих уметника. Радионица почиње причом о Паји Јовановићу - његовом детињству, одрастању, образовању, путовању у непознате необичне земље, као и настанку дела од почетног цртежа до готовог уља на платну. Током радионице деца имају прилику да се упознају са прибором који сликар користи, као и са нашим народним обичајима, ношњама и играма и значајним историјским личностима које је насликао Паја Јовановић. Деца су све време укључена у дискусију и својим коментарима, питањима и тумачењима активно учествују у процесу учења. На крају радионице изводи се игра “залеђене фигуре” на тај начин што деца подељена у групе бирају слику која им се највише допада и стају у позе сцена са уметничких слика Паје Јовановића (Везиља, Кићење невесте, Издајница, Крунисање цара Душана...).

Васпитачи/учитељи на крају добијају одабране цртеже Паје Јовановића које деца накнадно могу да боје и на тај начин наставе започету причу о уметности.

Датум одржавања: 27. септембар у 10.00 часова. Време трајања: 45-75 минута

Место одржавања: Музеј Паје Јовановића, ул. Краља Милана 21/IV

Група: до 20 посетилаца . Узраст: од 6 до 10 година

Контакт: Драгана Латинчић, 060/5005136, обавезно пријављивање: dragana.latincic@mgb.org.rs и office@mgb.org.rs

Креативна радионица: „Чему ово служи, а можда и ради?“ – Откривање и истраживање употребних и украсних предмета из периода праисторије и антике и упознавање са њиховом наменом у свакодневном животу. На почетку радионице, деца у мањим групама или паровима, добијају фотографије предмета коришћених у праисторијско и античко доба. Кроз игру погађања, смишљају своју верзију намене предмета и дају им своје, измишљене називе. Такође,

деца треба да у нашој свакодневици пронађу могући савремени „пар“, тј. предмет исте или сличне намене. На основу измаштаног садржаја, у следећој фази осмишљавају и креирају „личну карту“ за сваки предмет, која садржи назив и опис функције предмета. У последњој фази рада, откривамо шта су заправо аутентични називи и намене обрађених предмета.

Место одржавања: Музеј Јована Цвијића, ул. Јелене Ђетковић бр.5

Датум одржавања: 25. септембар у 15.00 часова. Време трајања: 120 минута

Узраст: од 11 до 13 година. Група: до 20 посетилаца

Контакт: Драгана Латинчић, 0605005136, обавезно пријављивање: dragana.latincic@mgb.org.rs и office@mgb.org.rs

Едукативна радионица: „Кључеви писма“ – Научите шта је и зашто је важан Камен из Розете; запамтите ко је и како дешифровао египатско писмо; сазнајте ко је био Душко Радовић и шта је афоризам; “преведите” неколико афоризама о Београду...Полазиште за радионицу је значај проналазка писма и његов развој од сликовног ка фонетском. Радионица почиње кратком презентацијом са приказом развоја писма од праисторије до алфабета и представљањем материјала на којима се некада писало. Деца ће, осим упознавања са развојем египатског писма, сазнати и колико врста писама се користило у Старом Египту, где се могу наћи натписи и видети хијероглифи, где се у Београду могу наћи археолошки остаци Старог Египта, шта је Београдска мумија и како је доспела у Београд.

Након презентације деца се деле у тимове који носе имена значајних египатских владара или божанстава (Тутанкамон, Рамзес, Хатшесут, Ра...). Сваки тим има задатак да, после уводне приче о томе ко је био Душко Радовић и шта су афоризми, “преведе” неколико његових афоризама о Београду на тај начин што добија текст исписан на картону, и сликовне знакове хијероглифе, који се лепе испод текста. Претходно је потребно пронаћи одговарајући хијероглиф за свако слово.

Место одржавања: Конак кнегиње Љубице, ул. Кнеза Симе Марковића бр.8

Датум одржавања: 01. октобар. Време одржавања: 10.00 часова. Време трајања: 120 минута

Узраст: 11 година. Група: до 20 посетилаца

Контакт: Драгана Латинчић, 0605005136, обавезно пријављивање: dragana.latincic@mgb.org.rs и office@mgb.org.rs

Едукативна радионица: „Глагољење“ – Сазнајте зашто пишемо ћирилицом, подсетите се улоге Доситеја и Вука у развоју нашег језика и писма, научите слова глагољице исписујући мисли Иве Андрића најстаријим словенским писмом...Радионица има за циљ да покаже значај језика и писмености и да деца на забаван и креативан начин науче како се развијао српски језик и наше писмо – ћирилица. Радионица почиње кратким представљањем развоја ћирилице, од глагољице Ћирила и Методија до реформе језика Вука Караџића. Презентација садржи и причу о нашем једином Нобеловцу књижевнику Иви Андрићу, чије ће мисли учесници исписивати словима глагољице. Након презентације деца се деле у тимове који носе имена Андрићевих приповетки или романа. Сваки тим има задатак да “преведе” по један одломак одабраног Андрићевог текста о Београду или о језику, на тај начин што сваки члан тима глагољичом испише појединачне речи, које затим цео тим спаја у реченице и лепи. Претходно је потребно пронаћи одговарајући знак глагољице за свако слово ћирилице. Пише се перима и тушевима у боји.

Место одржавања: Спомен музеј Иве Андрића, ул. Андрићев венац 8/1

Датум одржавања: 04. октобар. Време одржавања: 10.00 часова. Време трајања: 120 минута

Узраст: од 12 до 15 година. Група: до 20 посетилаца

Контакт: Драгана Латинчић, 060/5005136: обавезно пријављивање dragana.latincic@mgb.org.rs и office@mgb.org.rs

Едукативна радионица: „Оштро око, веште руке“ – Пронађите делове истих посуда или фотографија и саставите их, сазнајте шта значи реч конзервација, откријте зашто конзервирамо предмете и споменике и научите на које још начине баштину можемо спасити од пропадања. Радионица указује на значај конзервације, као једног од начина очувања културног наслеђа, а истовремено је прилика да деца спознају и развијају своје вештине и способности, а нарочито да се уче прецизности и стрпљењу. Радионица почиње презентацијом током које се разговара о томе шта је конзервација, зашто се спроводи, на шта се све односи и зашто је важна, као и ко су конзерватори и где и шта тачно раде. У следећој фази радионице учесницима се објашњавају активности на три различите станице – група се креће заједно и слуша упутства за рад на сваком пункту: археолошка сонда - симулација археолошког ископавања у базену испуњеном песком

коришћењем археолошког алата, спајање делова фотографија старог Београда и проналажење делова истих керамичких предмета и њихово састављање лепљењем. Следи практични део радионице у коме се учесници деле на три тима. Сваки тим ради на свом пункту по 20 минута, а затим се групе смењују, како би се свака група опробала у сваком задатку. На крају радионице учесници добијају објашњења фотографија које су спајали и мали речник појмова који су коришћени током радионице.

Место одржавања: Конак кнегиње Љубице, ул. Кнеза Симе Марковића бр.8

Датум одржавања: 03. октобар. Време одржавања: 15.00 часова. Време трајања: 120 минута

Узраст: од 12- 15 година. Група: до 20 посетилаца . Контакт: Драгана Латинчић, 060/5005136.

Обавезно пријављивање: dragana.laticinc@mgb.org.rs и office@mgb.org.rs

Изложба: „Стари конак заборављени београдски двор - Музеј града Београда и Музеј примењене уметности приређују, као заједнички пројекат, изложбу Стари конак: заборављени београдски двор, чији су аутори мр Јелена Пераћ, кустос-музејски саветник Музеја примењене уметности, Владимир Томић, виши кустос Музеја града Београда, и МА Дејан Вукелић, историчар уметности. Будући да је Стари конак порушен, а највећи део предмета након тога отуђен путем аукцијских продаја, фотографије с краја XIX и почетка XX века, чији су аутори Милан Јовановић и Љубиша Ђонић, представљају једини визуелни траг о изгледу и садржају овог здања и, уједно, најваљидније сведочанство његове историјске присутности. Поред 64 фотографије, изложени су и оригинални предмети из Старог конака којима је до данас сачуван траг – делови салона краља Александра Обреновића, који се чувају у манастиру Враћевшници, а који се овом приликом ексклузивно представљају престоничкој публици, и сребрна жардинијера краља Милана, из колекције Историјског музеја Србије. Посебан куриозитет представљају два предмета која упућују на трагичну завршницу последњег владарског пара из династије Обреновић, а која се одиграла у овом здању – кључ од просторије у којој су се крили, из колекције Историјског музеја Србије, и завеса с траговима крви краља Александра и краљице Драге, из колекције Музеја рудничко-таковског краја. Намера две институције је да премијерним излагањем и публикавањем фотографија, као и ретких сачуваних предмета везаних за Стари конак, укажу на нестале, заборављене и отуђене делове наше покретне и непокретне баштине, и да скрену пажњу стручне и шире јавности на ова кључна питања заштите и чувања културног наслеђа.

Место одржавања: Музеј примењене уметности, ул. Вука Караџића бр.18

Датум одржавања: 19. септембар у 18.00 часова. Слободан улаз, узраст - нема ограничења

Током манифестације „Дани европске баштине“ бесплатан улаз у музеје у саставу Музеја града Београда је у петак, 20. септембра 2019. године.

КОНАК КНЕГИЊЕ ЉУБИЦЕ

Кнеза Симе Марковића 8

Стална поставка: „Ентеријер београдских кућа XIX века“ -Конак кнегиње Љубице убраја се у ред најзначајнијих и најрепрезентативнијих споменичких објеката у Београду. Грађен је од 1829. до 1831. Године и један је од малобројних данас сачуваних меморијала српске владајуће династије Обреновић. У конаку кнегиње Љубице налази се стална музејска поставка која представља начин живота и становање у деветнаестовековном Београду. Место: Конак Кнегиње Љубице, Кнеза Симе Марковића 8

Радно време: уторак, среда, четвртак и субота од 10.00 до 17.00 часова, петак од 10.00 до 18.00 часова и недеља од 10.00 до 14.00 часова. Контакт: 011/2638 264

АРХЕОЛОШКО НАЛАЗИШТЕ У ВИНЧИ

Винча је дала име једној од најпрепознативијих праисторијских култура у свету. Између 5300. и 4300. Година пре нове ере, простор данашње Србије и Централног Балкана постаје културно средиште Европе, а на месту данашње Винче формирало се велико насеље које је било средиште, односно метропола једне од најблиставијих, праисторијских култура у свету. Винча је споменик културе од изузетног значаја, за разумевање настанка и развој европске цивилизације, а налази из Винче на драматичан су начин променили наш поглед на праисторијског човека. Винчанска култура настала је на традицији предходних култура централног Балкана, несумњиво има велики значај у дефинисању европског индетитета.

Радно време: уторак, среда, петак од 10.00 до 16.00 часова, четвртак од 10.00 до 18.00, субота и недеља од 10.00 до 18.00 часова. Контакт: 011/8065 334

МУЗЕЈ ПАЈЕ ЈОВАНОВИЋА

Краља Милана 21/IV на спрату палате "Devanha"

У Музеју је реконструисан бечки атеље Паје Јовановића са деловима стилског намештаја, ту су и сликарски прибор, лична документа, дипломе и медаље. Изложбена поставка је сведочанство о амбијенту у коме се непосредно одвијао уметнички чин, о сусретима са важним историјским личностима, о времену, епохи и уметности која је у њему настајала. Контакт: 011/3340 176
Радно време: петак од 10.00 до 18.00 часова, субота од 10.00 до 17.00 часова, недеља од 10.00 до 14.00 часова.

МУЗЕЈ БАЊИЧКОГ ЛОГОРА

Павла Јуришића Штурме 33

Музеј Бањичког логора посвећен је успомени на затворенике и жртве нацистичког концетрационог логора, део поставке чине реконструисан амбијент аутентичне логорашке собе.

Радно време: четвртак, петак и субота од 10.00 до 17.00 часова,

У знак сећања на дан распуштања логора, у суботу, 5. октобра је отворен дан Музеја бањичког логора. Контакт: 011/2630 825

СПОМЕН МУЗЕЈ ИВЕ АНДРИЋА

Андрићев венац 8

Спомен-музеј Иве Андрића отворен је 1976. у стану на Андрићевом венцу 8, у коме је писац, са супругом Милицом Бабић живео од 1958. године. Сачувани су аутентични распоред и изглед улазног хола, салона и Андрићеве собе. У преосталом адаптираном простору отворена је стална поставка, која хронолошки прати живот и стваралаштво лауреата Нобелове награде. Заступљен је и оригинални музејски материјал из Легата Иве Андрића, фотографије, документа, уметнички и лични предмети, књиге и часописи, одликовања.

Радно време: уторак, среда, четвртак и субота од 10.00 до 17.00 часова, петак од 10.00 до 18.00 часова и недеља од 10.00 до 14.00 часова. Контакт: 011/3238 397

МУЗЕЈ ЈОВАНА ЦВИЈИЋА

Јелене Ћетковић 5

Меморијални музеј Јована Цвијића налази се у кући у којој је велики географ и научник живео и радио, сagraђеној 1905. Године на Копитаревуј градини, по нацртима и жељама самог Цвијића. У сталној поставци аутентичан изглед су задржали салон и соба Цвијићеве супруге Љубице. У преосталом делу Цвијићеве куће постављена је изложба о животу, бројним путовањима и истраживачком раду нашег великог научника.

Радно време: уторак, среда, четвртак и субота: од 10.00 до 17.00 часова, петак од 10.00 до 18.00 и недеља од 10.00 до 14.00 часова. Контакт: 011/3223 126

Препорука редовног програма: Монодрама „На кафи код кнегиње Љубице“ - програм у Конаку кнегиње Љубице први музејски театар код нас, промовисана је септембра 2009. године у склопу „Дана европске баштине“, у организацији Туристичке организације Београда и Музеја града Београда.. Монодрама се изводи на српском и енглеском језику. Информације о цени улазница (400 динара) и терминима извођења монодраме могу се наћи на сајту Музеја града Београда www.mgb.org.rs; или добити путем телефона 2638-264, као и у оквиру редовне туристичке понуде у ТИЦу ТОБа.

АНАТОМСКИ МУЗЕЈ ФАКУЛТЕТА ВЕТЕРИНАРСКЕ МЕДИЦИНЕ

Београд, Булевар ослобођења 18

Анатомски музеј део је Катедре за анатомију. Оснивач музеја 1938. године био је проф. др Владета Симић, који је уједно био и први управник, тада Анатомског института Ветеринарског факултета у Београду.

Музеј има 1200 експоната на 880 квадратних метара изложбеног простора. У сталној поставци налазе се скелети свих домаћих животиња нашег поднебља, као и неких дивљих животиња: кита, камиле, мајмуна, лава, медведа, емуа, дивље свиње, ламе, бивола, корњаче, шарана.

Посебно вредне експонате представљају скелети два коња која су у Првом светском рату прешла Албанију; коњ је припадао Војводи Петру Бојовићу и кобила „Мица“ генералу Војиславу Томићу. **Радионице** – деца упознају анатомију животиња кроз ликовне радионице и кроз виртуелну анатомску радионицу, где ће у дигиталном окружењу имати прилику да склапају скетете: лава, коња и кита. Сваки успешно склопљен скелет доноси сазнање о занимљивом историјату експоната.

Термин: 23 до 27. септембра 2019 од 10.00 до 14.00 часова.

Контакт: Др Милица Мијачевић-Царевић, инфоцентар ФВМ

ЈАВНИ АКВАРИЈУМ И ТРОПИКАРИЈУМ БЕОГРАД – УДРУЖЕЊЕ AQUA LIFE

Миленка Веснића 3, Београд, www.javniakvarijum.rs

Ретроспектива међународниг фестивала кратког подводног филма “Нечујно”1, 2 и 3,
Термин: понедељак, 16. септембар од 16.00 до 20.00 часова

Ретроспектива међународног фестивала кратког подводног филма “Нечујно”4, 5 и 6
Термин: понедељак 23. септембар од 16.00 до 20.00 часова

Тајни живот становника Јавног акваријума и тропикаријума , обилазак ЈавАк - са водичем.

Термин: уторак 24. септембар од 14.00 часова

Осликавање зида Јавног акваријума и тропикаријума. Термин: петак 27. септембар од 12.00 часова

Разгибавање у природи - са Валентином Шљивић инструкторком Таијицун-а. Место: башта ЈавАк Термин: субота 28. септембар у 10.30 часова. Контакт: Бранислав Јаковљевић, директор и менаџер пројекта, 011/403 2873; 063/654 784; e-mail: info@javniakvarijum.rs;

УСТАНОВА КУЛТУРЕ „ВУК СТЕФАНОВИЋ КАРАЏИЋ“

Булевар Краља Александра 77а , www.ukvuk.org.rs

Уметничке радионице

Термин: 25. септембар у 12.00 часова

Контакт: 060/2424-871, www.ukvuk.org.rs; produkcijaukvuk@gmail.com; pozoristeukvuk@gmail.com;

ПРВА БЕОГРАДСКА ГИМНАЗИЈА

Цара Душана 61

Прва београдска гимназија слави 180 година постојања низом догађаја – радионицама и концертном бендова из Скопља, Марибора, Чачка, Неготина, Крагујевца и Прве београдске гимназије у Дому омладине под називом “Прва и пријатељи”, Јавним часом историје и уметности у Ректорату, Свечаном академијом “У славу просветитељства” у Народном позоришту, као и низом других активности. Предавање ученика о архитектури Београда припремљено у оквиру пројекта “Београдска Култура – Бео Кул Градска Тура (припремила професор Биљана Крстић) **Изложба фотографија и ликовних радова** “Ово радим само из забаве” (припремила професор Марина Чудов)

Изложба слика Маје Јаковљевић “Мајша – мемоари једне чесме”

Пригодни музички програм (припремила професор Снежана Филиповић).

Отварање изложбе и програм биће изведени у Свечаној сали Прве београдске гимназије 30. септембра у 13.30 часова. Изложба је отворена до 12. октобра од 8.00 до 20.00 часова у холу Прве београдске гимназије. Контакт: Марина Чудов, 063/7041 062, chudov.marina@gmail.com

ПРОГРАМИ РАЗГЛЕДАЊА ЗДАЊА

ДОМ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Трг Николе Пашића 13

Обилазак са водичем

Термини: 21. и 22. септембар, 28. септембар и 29. септембар 2019. године
Поласак групе у 10 часова (по 40 посетилаца).

Обавезно пријављивање: ТИЦ Туристичке организације Београда, Кнез Михаилова 56, 011/2635-622

Контакт: 011/3026-236, 064/8420-042, edukacija@parlament.rs; група за едукацију и презентацију баштине. Посетиоци треба да понесу важећи лични документ.

ДВОРСКИ КОМПЛЕКС НА ДЕДИЊУ - КРАЉЕВСКИ И БЕЛИ ДВОР

Булевар мира 66

Посета Краљевском двору изграђеном у периоду од 1924. до 1929. године личним средствима и по налогу краља Александра I и Белом двору зиданом по жељи краља Александра и као резиденција за његове синове Петра (будућег краља Петра II), Томислава и Андреја.

Организатори: Канцеларија Њ.К.В. престолонаследника Александра Карађорђевића и ТОБ.

Место поласка: испред капије Дворског комплекса

Термини за бесплатне обиласке Дворског комплекса у оквиру „Дана европске баштине“:

Термини посета: 17. септембар у 13.00 часова; 20. септембар у 10.00 часова;

26. септембар у 13.00 часова; 30. септембар у 10.00 часова

Обилазак групе (50 посетилаца) са водичем у трајању око 90 минута.

Обавезно пријављивање: ТИЦ Туристичке организације Београда, Кнез Михаилова 56, 011/2635-622

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Немањина 11

Обилазак здања са стручним водичем

Термини: 21. и 22. септембар, 28. и 29. септембар -
полазак групе (25 посетилаца) у 14.00 часова.

Обавезно пријављивање: ТИЦ Туристичке организације Београда, Кнез Михаилова 56, 011/2635-622. Посетиоци треба да понесу важећи лични документ.

ПАЛАТА СРБИЈЕ

Палата Србија представља једно од најзначајнијих остварења југословенске послератне архитектуре и јединствен архитектонски подухват у ширим оквирима. Својим посебним архитектонским вредностима представља важан показатељ друштвених и стилских норми које су означиле прелазно раздобље у југословенској послератној архитектури, којим је начињен суштински заокрет од архитектуре блиске примерима социјалистичког реализма ка градитељству под утицајем западно европских модела. Посебну вредност објекта чини колекција дела југословенског сликарства и вајарства као и дела примењене уметности 20 века.

Палата Србија се издваја као објекат изузетних уметничких, занатских и естетских вредности.

Обилазак здања са водичем. Контакт: sandra.vesic@uzzpro.gov.rs;

Термини: 23. септембар, групе по 40 посетилаца у 14 часова и 16 часова

Обавезно пријављивање: ТИЦ Туристичке организације Београда, Кнез Михаилова 56, 011/2635-622. Посетиоци треба да понесу важећи лични документ.

ЗДАЊЕ ГРАДА БЕОГРАДА – СТАРИ ДВОР

“СЕЋАЊА НА ЗЛАТНЕ ВАРОШКЕ ДЕЦЕНИЈЕ” –предавање Зорана Љ. Николића, књижевника и новинара уз велики број аутентичних фотографија, анегдоте и духовите приче, необичне новинске огласе, и опис амбијента у тадашњем граду. Посебан акценат стављен је значајна на међуратна догађања у Београду. Контакт: mail: zoran.nikolic@novosti.rs

Место: Свечана сала Скупштине града Београда, Драгослава Јовановића 2

Термин: петак, 20. Септембар у 18.30 часова. Улаз слободан.

ЗДАЊЕ БЕОГРАДСКЕ ЗАДРУГЕ

Карађорђева 48, Савски венац

„Лука Ћеловић Требињац – покровитељ уметности, културе и науке“ - Мултимедијална изложба о човеку који је својим радом неизмерно утицао на развој савременог Београда посетиоцима доноси шармантно упаковану причу о важности стварања и размишљања о наслеђу за генерације које долазе. Уверен у то да је знање моћ, Лука Ћеловић је неуморно радио на унапређењу српске престонице, остављајући нам места која су током времена постала простори за исказивање тог знања, али и места уметничког, културног и научног израза српског грађанског друштва. Први београдски уређен парк, изградња великог дела Савамале и оснивање Београдске задруге, дела су највећег задужбинара Универзитета у Београду, чију ће живописну биографију посетиоци моћи да испрате на тематским панелима. Примерци дневних новина, часописа и остали историјски детаљи додатно доприносе аутентичности изложбе, пружајући директан увид у изузетан културно-уметнички развој престонице, као и различите видове забавних садржаја тог времена.

Место: Продајни центар Belgrade Waterfront-a, ул. Карађорђева бр. 48.

Термини: 28-29. септембар и 5-6. октобар 2019.

За случај организованих посета која укључују више од 10 особа, обавезно најавите минимум 2 радна дана пре посете. Препорука је да максимални број посетилаца центра у истом тренутку не прелази 40 особа. Контакт : 011/ 7888 966, BKI@eaglehills.com

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ -

Протекло је 135 година од 2. јула 1884. године када је званично почела са радом Привилегована народна банка Краљевине Србије и 90 година од оснивања Завода за израду новчаница и кованог новца – Топчидер и 15 година од оснивања Центра за посетиоце, јединственог Музеја новца – места за сусрете генерација школске омладине и грађана. Посетиоци ће имати могућност да у изложбеном простору разгледају сталну поставку „Новац на тлу Србије“ и тематске изложбе „Ковани новац Србије“ и „Фалсификати“, прапраћене причом и занимљивим историјским детаљима о новцу као специфичном виду наше културне баштине. При обиласку Свечаног хола, уз стручно вођење, посетиоци ће моћи да разгледају и уживају у аутентичном амбијенту за који је, поред пројекта за изградњу зграде, израдио и нацрте за осликавање зидова и богату унутрашњу декорацију, архитекта Константин Јовановић, а зидове осликао вајар и сликар Пашко Вучетић и његов ђак Моша Пијаде.

На крају посете, следи јединствен поклон – имитација новчанице са сопственим ликом у издању Народне банке Србије вредности 1884 динара, која подсећа на годину оснивања Народне банке. Место: ул. Краља Петра бр. 12. Термин: субота, 5. октобар 2019.

Термини за групне посете (до 50 посетилаца): групе у 10.30, 12.30 и 14.30 часова.

Обавезно је пријављивање, са бројем личног документа, на бројеве телефона 011/3027 128; 011/3027 364 и 011/3027 204, или на e-mail: izlozba@nbs.rs. радним даном од 10.00 до 16.00 часова. Улаз је **бесплатан**.

Место: Центар за посетиоце-Музеј новца, Краља Петра 12.

Индивидуалне посете радним данима од 10 до 16 часова, уз обавезан лични документ (ЈМБГ, лк, пасош). Посетиоци ће моћи да погледају изложбе о историјату новца, „Српски новац од XIII до XXI века“, видео-записе о историјату Народне банке и Заводу за израду новчаница и кованог новца у Топчидеру, као и кратак филм о Ђорђу Вајферту, индустријалцу и гувернеру Народне банке, да пробају шта је теже полуга од злата или од олова, да виде како се ковао метални новац, да науче да препознају фалсификат новчанице и добију реплику новчанице са својим ликом. **Омогућен је приступ особама са инвалидитетом.**

Посетиоци треба да понесу важећи лични документ. Термин: радним данима изложбени простор у објекту Банке у ул. Краља Петра 12 отворен је за јавност од 10.00 до 16.00 часова. Индивидуалне посете се не заказују

Галерија у Објекту Народне банке Србије на Славији

Међународна изложба слика под називом „Свет у оку уметника“, историчара уметности Мирјане Савић. Изложбени простор Народне банке Србије на Славији, Немањина 17, радним данима од 18. септембра до 2. октобра. Улаз је слободан у оба објекта.

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ -

Кнез Михаилова 35

Обилазак са водичем кроз зграду САНУ: Историјат СУД, СКА и САНУ; председници САНУ; Шта чини уметничку збирку САНУ; Свечана сала САНУ; Витражи и уметничка дела испред и у Сали; Академијске активности. Легат Олге Јеврић- познате вајарке. Архив САНУ. Библиотека САНУ.

Галерија САНУ и Галерија Науке и технике - изложбе. Водич: Наташа Васић.

Обавезне пријаве са ЈМБГ на: otvorenavrata@sanu.ac.rs Број места ограничен. Групе од 15 посетилаца

Термини: 18. септембар у 10.00 и 12.00 часова и 25. септембар у 10.00 и 12.00 часова

ГАЛЕРИЈА НАУКЕ И ТЕХНИКЕ САНУ И МУЗЕЈ НАУКЕ И ТЕХНИКЕ

Буле Јакшића 2, <https://www.sanu.ac.rs>

Изложба „Трагајући за инспирацијом у народном градитељству – из збирки Музеја науке и технике“ поводом 30 година постојања Музеја науке и технике.

Остварења академика Бранислава Којића, академика Александра Дерока, Божидара Петровића и Зорана Петровића на најбољи начин илуструју у којој мери је традиционална архитектура била инспирација српским архитектама. Од истраживања на терену, преко објављивања књига и студија, израде цртежа, фотографисања, до пројектовања инспирисаног традицијом, они су на најбољи начин успели да сачувају сећање на народно градитељство. Аутор изложбе: др Снежана Тошева, музејски саветник. Улаз слободан

Групне посете ученика се заказују на бр. тел: 011 20 27 152

ДОМ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ

Браће Југовића 19, Медија центар „Одбрана“

Изложба „Сликар нове фигурације – трансформације, нове позиције“ у Великој галерији Дома Војске Србије -коју организују Медија центар „Одбрана“ и Културни центар „Лаза Костић“ Сомбор, представља избор дела наших познатих сликара Милана Блануше, Александра Цветковића, Божидара Дамјановског, Ратка Лалића, Драгана Мојовића, Јована Ракићића, Драгана Стојкова, Душана Тодоровића и Владимира Томића, учесника манифестације Ликовна јесен, смотре југословенског сликарства, коју је покренуо сомборски сликар Милан Коњовић 1961. године у Сомбору. Аутор изложбе је Сава Степанов. Изложба је отворена до 28. септембра. Контакт: тел: 011/3234-712;

АМБАСАДА РЕПУБЛИКЕ ФРАНЦУСКЕ У БЕОГРАДУ

Париска 11

Обилазак резиденције и вртова са туристичким водичем у сарадњи са Секретаријатом за привреду Градске управе града Београда и Туристичком организацијом Београда

Француска амбасада у Београду је европски и светски бисер архитектуре art decoа и спада у најлепша београдска здања. Водич ће упознати посетиоце са историјом, архитектуром, уметничким делима амбасаде и карактеристикама вртова и зелених површина у концепирању француских резиденцијалних простора кроз пример вртова Амбасаде Француске, од којих је онај типично „француски“ урађен према замисли архитекте амбасаде Роже Анрија Експера (Roger-Henri Expert) који је био чувен и по дизајнирању вртова, паркова и вртних површина. Групе до 45 посетилаца. Обилазак траје од 45 до 50 минута.

Посетиоци треба да понесу важећи лични документ. Фотографисање је дозвољено.

Термини: среда, 18. септембар у 15.00 часова, среда 2. октобар групе у 10.00 и 11.00 часова, субота 5. октобар у 10.00 часова;

Обавезно пријављивање: ТИЦ Туристичке организације Београда, Кнез Михаилова 56, 011/2635-622

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ У БЕОГРАДУ - МУЗЕЈ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА У БЕОГРАДУ

Доситејева 2, www.muzejnarodnogpozorista.rs

У овој години Народно позориште обележава 150 година рада а Опера 130 година

Обилазак Музеја Народног позоришта – бесплатан улаз

У току обиласка посетиоци могу видети и актуелну изложбу (за минимум 15 посетилаца).

Термин: четвртак, 26. септембар у 17.00 часова, четвртак, 3. октобар

Групне посете Музеју Народног позоришта се могу најавити на телефон 060/224 0147;

Контакт: Драгица Гаћеша, организатор Музеја Народног позоришта.

Обилазак здања Народног позоришта – „Отворена врата Народног позоришта”,

Кроз зграду театра, посетиоци ће, уз медијатора Драгана Стевовића, сазнати најосновније историјске податке о овом здању културе од националног значаја. Пријава на благајни позоришта. Окупљање на улазу. Контакт: 011/2626-566

ЗАДУЖБИНА ИЛИЈЕ М. КОЛАРЦА

Студентски трг 5, www.kolarac.rs

Илија Милосављевић Коларца (1800-1878) оставио је тестаментом сву своју имовину просвети и култури свога народа, оснивајући 1877. године две велике задужбине: Књижевни фонд (до данас је преведено и одштампано преко 200 књижевних, научних и дела из области културе) и Универзитетски фонд који је био намењен подизању Коларчевог народног универзитета, за представљање научних, књижевних и културних достигнућа образованих људи тадашњег времена.

Од оснивања до данас Коларчева задужбина поштује вољу оставитеља да његова имовина буде трајно намењена култури, уметности и образовању српског народа. **У другом холу посетиоци могу да виде тестамент Илије Милосављевића Коларца из 1877. године**

Коларчева задужбина је доступна за особе са инвалидитетом, а израђен је и приказ простора Брајевом азбуком.

Изложба принтова „Коларца 1932-2019” .Место: Ликовна галерија

Изложба Марка Кресоје . Термин: 3. до 21. септембра

Изложба Љиљане Бурсаћ .Термин: 24. септембра до 12. октобра

Музички програм - Променадни концерти недељом у 11.00 часова. Место: Велика дворана

Концерт у оквиру Дана јеврејске културе. Термин: 8. септембар у у 11.00 часова

Концерт посвећен Клари Шуман. Термин: 15. септембар у 11.00 часова

Виља Логос – Цветови Амазона. Термин: 22. септембар у 11.00 часова.

ЗАДУЖБИНА ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ

улица Краља Милана 2, објекат Ц, други спрат, улаз из дворишта, www.dositejeva-zaduzbina.rs;
Обележавање 280 година од рођења Доситеја Обрадовића и 15 година од оснивања Задужбине

Програм Стопама Доситеја – водич кроз Београд из Доситејевог времена:

Изложба, мапе Доситејевог путовања коз Европу и живота и рада у Београду, каталог - туристички водич, ЦД са новим информацијама и снимцима о Доситеју.

Програм у просторијама Доситејев дом, просторије Задужбине „Доситеј Обрадовић”, ул. Краља Милана 2/II:

Уметнички програм - уторак, 17. септембар у 12.00 часова

Уручење награде „Доситејево златно перо” - четвртак, 26. септембар у 12.00 часова

Европски дан језика „Доситеј и Европа” - Поводом Европског дана језика 26. септембра, сусрет и потписивање протокола са представницима организација Срба из дијаспоре са којима Задужбина сарађује -четвртак, 26. септембар 2019. у 12.00 часова

Књижевни салон „Код Доситеја” - четвртак, 3. октобар у 12.00 часова.

ВУКОВА ЗАДУЖБИНА

Краља Милана 2

Читамо и причамо о „Даници” Вукове задужбине за младе. Учествују: маме, тате, баке, деке, деца и писци. Термин: четвртак, 19. септембар у 18.00 часова

Сећање на Милицу Стојадиновић Српкињу

Учествују: Светлана Матић, Миодраг Матицки, Љиљана Симић и деца.

Место: Књижевни салон . Термин: субота, 21. септембар у 19.00 часова

Сећање на Мину Караџић Вукомановић- Мултимедијални програм

Учествују: деца из београдских школа, Светлана Матић, Миодраг Матицки и Љуљана Симић.

Термин: недеља, 22. септембар, у 12 часова

Вук приповедач, „Приче о речима“

Учествују: Миодраг Матицки, Љуљана Симић, дечји писци и ученици из београдских школа.

Термин: четвртак, 26. септембар, у 12.00 часова

Контакт: Уредница Вуковог читалишта Љуљана М. Симић (066/139 047)

ИСТОРИЈСКЕ КУЋЕ И ЛЕГАТИ – КУЛТУРНА ДОБРА БЕОГРАДА

Удружење „Старе куће Србије“ основано 2012. године, чији су оснивачи и чланови Дом Јеврема Грујића, Кућа породице Вељковић, Дом породице Павловић, члан је удружења ЕННА „European Historic Houses Association“ са седиштем у Бриселу.

ДОМ ЈЕВРЕМА ГРУЈИЋА

Светогорска 17

„Музеј историје, уметности, дипломатије и авангарде“ који је свечано је отворен под покровитељством града Београда – 16. септембра 2015. године. Дом Јеврема Грујића је за јавност отворен први пут за „Дане европске баштине“ 2005. године.

Изложба „Тајне Дома Јеврема Грујића“ - Уласком у Дом Јеврема Грујића, јединствену градску вилу подигнуту крајем 19. века, закорачићете у прошлост, српску традицију и авангарду.

„Посетиоци могу да уживају у уметничкој колекцији брижљиво чуваној преко два ипо века, у којој се налазе дела највећих српских сликара, старо и ретко оружје, оригиналан намештај из 18. и 19. века, краљевски дарови, дипломатска преписка и уметнички предмети од сребра, порцелана, фајанса.

У дому где су одржавани први градски балови, упознаћете се са портретом великог Доситеја Обрадовића, српском Мона Лизом – ремек делом Стеве Тодоровића, најстаријом сачуваном венчаницом у Србији и многим другим драгоценостима самим чудом сачуваним кроз бурну прошлост српског народа.

Зидови ове јединствене куће крију многе приче и тајне које желимо да вам откријемо, а кроз вођења сазнаћете о традицији ове угледне дипломатске породице, која је обликовала модерну српску и европску историју.“

Термин: субота, 27. септембар од 11.00 до 16.00 часова. Стручна вођења на сваких сат времена
Контакт: +381 64 237 2793, +381 62 632 643, мејл: domjevremagrujica@gmail.com

КУЋА „ВЕЉКОВИЋА“

Бирчанинова 21

Споменик културе—Кућа Вељковића – подигнута 1883. године у стилу академизма 19. века.

Изложба: представљање колекције српске сликарке импресионизма БЕТЕ

ВУКАНОВИЋ: колекција од 22 карикатуре сликарке импресионизма Бете Вукановић из збирке породице Вељковић и уља на платну и пастели из приватне збирке пријатеља Бете Вукановић. Бетине карикатуре су огледало политичког, економског и уметничког друштва прве половине 20-ог века. Термин: од 15. до 18. септембра

Свакодневно стручно вођење кроз изложбу од 17.00 до 18.00 часова. Обавезно пријављивање на телефон бр. 011/2683 507 и 061/2800 712, 063 7704340.

У склопу програма удружења “Старе Куће Србије” - “Београдске Приче” у кући Вељковић посетиоци ће чути причу госпође Катарине Вељковић како је настала ова колекција, о Павиљону (Музеју) Вељковић, пријатељству Воје Вељковића са уметницима Паја Јовановић, Бета Вукановић, Урош Предић и други. Реплике познатих скулптура у бронзи из некадашње колекције Павиљона Вељковић могу се видети у слободном простору на локацији зграде Факултета ликовних уметности. Војводе Путника 68. Препорука: “Откуд Микеланђело у Београду”- Емисија „Београд за почетнике“ Смиљане Попов.

Концерт младе виолончелисткиње Душе Јовановић и пијанисте Стефана Ђирића. Програм: Louis de Caix d’Heverlois: Suite No.2 ; Gabriel Faure: Sicilienne ; Camille Saint Seans: Allegro appassionato ; Jan Sibelius: Успомена; Georg Goltermann: Romansa ; Nicolo Paganini: Moses Variations ; Марко Тајчевић: Варијације на народну тему, три српске песме.Термин: 20. септембра у 18.00 часова

ДОМ ПОРОДИЦЕ ПАВЛОВИЋ

Господар Јевремова 39

Обновљена архитектонско – амбијентална споменичка целина обухвата: Породичну кућу у неоренесансном стилу, вишенаменски Културни центар - Дом породице Павловић са разноврсним програмима и документациони архивски центару уз сталну поставку дела породичне збирке уметничких и етнографских предмета, историјских докумената и фотографија и приказа најзначајнијих чланова породице и башту. Прича о шест генерација дорђолске фамилије правника, дипломата, преводилаца, уметника, конзерватора, историчара, дародаваца од друге половине 19. века; место окупљања, и организованог успостављања друштвеног живота тек стасале грађанске интелигенције, прве високошколоване генерације наших предака већином образованих на страним универзитетима – професора Високе школе – Лицеја, која поставља темеље Учених друштава и Београдског Универзитета, рађања дипломатских односа, посебно учвршћивања културних и политичких веза Србије са Француском и Румунијом, састанака ротаријанаца, активности Српског и Међународног Црвеног крста, обнове „ЛАДЕ“, скупова конзерватора и музеалаца и оснивања ИКОМОСа при УНЕСКО-у.

Предавање: Значај и улога појединих градских Домова у Србији при успостављању друштвеног живота младе, тек формиране Кнежевине Србије у последњој трећини 19. века.

Предавач-кустос Дома породице Павловић, арх Ђорђе Д. Павловић.

Термин: петак 6. октобар у 18.00 часова. Пријаве на e-mail: svetinikola39@gmail.com, nada.zec@beograd.gov.rs

КУЋА ПЕТРОНИЈЕВИЋА

Кнеза Милоша 19, www.kucapetronijevica.org.rs

Један музички запис из 1900. године посвећен госпођи Јелени П. Јуришића-Штурма

- У заоставштини Јелене и генерала Павла Јуришића-Штурма, која се чува у спомен-збирци и истраживачком центру КУЋА ПЕТРОНИЈЕВИЋА, налази се оригинални нотни запис са веома занимљивом причом. Ноте са посветом "Госпођи Јелени П.Јуришића-Штурма у знак поштовања" носе датум 1. јануара 1900. уз у заглављу објашњење, "полка-мазурка", а као аутор је потписан Јован УРБАН.

Термин: четвртак, 10. октобар 2019 од 12.00 до 18.00 часова

ФОНДАЦИЈА ЗА РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И СТВАРЛАШТВА „НУШИЋ“

Мајке Јевросиме 21, www.nusicfondacija.rs

Манифестација: „Нушићевим Београдом“ - едукативна, културна, туристичка шетња којом се обилазе локације у Београду које су значајно обележиле живот, рад и стваралаштво Бранислава Нушића и у чијем се фокусу налази серија тематских шетњи кроз културни пејзаж престонице из визуре славног комедиографа, писца, политичара, дипломате, боема и свезнадера, **поводом јубилеја - 90 година од првог извођења комада „Госпођа министарка“ и 85 година од првог издања „Реторика“.**

Почетна тачка шетње и окупљање: испред Уметничког павиљона „Цвијета Зузорић“. Траса: зграда Народне банке Србије (Ул. краља Петра), место некадашње куће у којој је 1864. рођен Нушић, шетња Кнез Михаиловом до зграде САНУ, где је писац и дипломата изабран за академика 1933.г., просветина књижара „Геца Кон“ (у којој су издања Нушић Фондације „Нушић у причама“), затим Трг Републике (некадашњи Позоришни трг и кафана „Дарданели“) на коме се налази Дечје позориште „Бошко буха“, некадашње „Родино позориште“ чији је основач Нушићева ћерка Гита Пређић Нушић, обилазак споменика Нушићу и Народног позоришта (био управитељ и драматург), просторије „Нушић Фондације“ (Улица мајке Јевросиме 21) у којој се може видети стална поставка „Нушићев животопис“, „Сва лица српског дипломате Нушића“ и трећа изложба „Нушић кроз карикатуру“, уз дегустацију Нушићеве кафе.

Промоција двотомног допуњеног издања „Нушић у причама Миливоје Миме Пређића“, издавач: Нушић фондација.

Културно едукативна тура „Нушићевим Београдом“ представља синтезу прича о Београду и доживљаја Београда и Београђана из угла Бранислава Нушића, који је рођен и умро у нашем главном граду. Циљ пројекта је промоција и популаризација историјско-уметничког и књижевно-

позоришног наслеђа Београда кроз лик Бранислава Нушића који је обележио једну епоху, као актер и сведок.

Водич промотивних тура је Небојша Нушић, управитељ Нушић Фондације. Контакт: 011/3373639; 064/1843992;

Квиз знања и ликовна радионица за децу у просторијама Фондације

Термин: субота 21. септембар и субота 28. септембар у 12.00 часова

КУЋА ЛЕГАТА

www.kucalegata.org

Програм обележавања 15 година од оснивања Куће легата: изложба и монографска публикација

Изложба Модерна уметност кроз колекцију Куће легата и свечана Академија.

Монографску публикацију чине текстови аутора поставке (Дина Павић), текст о концепту и идеји настанка Куће легата и значају легата у музеологији (проф др Никола Крстовић) и репродукције изложених радова. Јавности ће се кроз идеју модерне представити вредна дела из целокупне колекције из свих десет легата - радови Олге Јеврић, Олге Јанчић, Недељка Гвозденовића, Ристе Стијовића, Шумановића, Коњовића, Челебоновића, Петра Лубарде, Петра Добровића, Миленка Шербана, Милене Јефтић Ничеве Костић, Зоре Петровић, Надежда Петровић, Цуце Сокић, Пеђа Милосављевић, Табаковића, Мила Милуновића. Пратећи програм: предавања о легатима (презентација), филмови о легаторима и заступљеним сликарима на изложби, стручна вођења кроз поставку, радионице за децу. Посебно ће се истаћи и подсетити стручна и шира јавност на значај појединачних уметника о чијим се делима Кућа легата стара. Циљ је да се представе уметници и легатори Куће легата, промовише легатарство у Србији и скрене пажњу на значај легата за националну историју уметности.

Свечана академија, Задужбина Илије М. Коларца (Мала сала)

Отварање: 4. октобар 2019. године у 12.00 часова

Изложба Модерна, избор радова из колекције Куће легата

Место: Легат Петра Лубарде; Иличићева 1

Термин: 4. октобар у 19.00 часова;

Контакти: 011/7700-299, 011/7700-320, 011/2660-403 011/2660-404, dina.debeljak@kucalegata.org;

ГРАДСКА ОПШТИНА САВСКИ ВЕНАЦ - ПРОГРАМИ НА САВСКОМ ВЕНЦУ

Кнеза Милоша 69, www.savskivenac.rs

„Трка змајевих чамаца“ - на Савском језеру код Аде Циганлије, у сврху промоције манифестационог туризма и здравих стилова живота

„Савске туре – Бус авантуре“ - разгледање Савског венца отвореним туристичким аутобусом са водичем

Термини реализације: 21. септембар и 12. октобар 2019. године

„Подземни Београд - Лагуми“- обилазак са водичем. Време реализације: крај септембра/ почетак октобра

„Очување и заштита природних добара - упознавање деце и младих са заштићеним природним добрима и природњачким центрима. Термин: почетак октобра

„Европска недеља мобилности – дан без аутомобила“ -са пратећим програмским активностима у Хајд парку и делу улице Топчидерски венац. Промоција развоја бициклизма и других активности чиме се доприноси смањењу буке, повећању безбедности у саобраћају и развоју еколошких услова живота. Термин: почетак октобра

„Дечје летње игре“ у Топчидерском парку - низ креативних радионица, прожетих уметничким садржајем и забавом за најмлађе. Термин: 14. и 15. септембар.

Све манифестације које организује Градска општина Савски венац су бесплатне за све посетиоце. О програму манифестација и времену одржавања, грађани се могу информисати путем званичног сајта Градске општине Савски венац www.savskivenac.rs

КУЋА КРАЉА ПЕТРА I

Васе Пелагића 40

Вински путеви – Шумадија Вина

Изложба и дегустација вина шумадијског краја од 12. до 22. септембра

Радионица „Пронађи своје питање“ у оквиру манифестације „Coaching week“, биће одржана у склопу промоције новог издања књиге „Колико си спреман да платиш?“ Бранкице Љамић Ивановић 20. септембра

Обележавање 115. годишњице крунисања краља Петра I

Пригодан програм, представљање дигитализације меморијалне собе. Термин: 21. септембра

Изложба АРТ Маркет - Изложба радова ликовних уметника из Београда и из осталих градова у Србији.

Термин: од 23. Септембра до 05. Октобра

Изложба Међугенерациског волонтерског центра - групне изложбе ликовних радова различитих старосних група, које су намењене свим заинтересованим грађанима, у термину од 07. до 12. Октобра.

МАНАКОВА КУЋА

Гаврила Принципа 5

Изложба „Пешкири Лесковца и лесковачког краја“ - Колекција етнолошке збирке Народног музеја у Лесковцу. Посебна улога пешкира остваривала се у низу обичајних радњи у животном циклусу човека, од његовог рађања, преко свадбених обичаја, веровања и празноверица, све до посмртних ритуала. Трајање изложб до 1. Октобра-Кустоси изложбе: Слађана Рајковић и Маја Марјановић

Радионица: Израда пешкира за младожењу, техником – чипка у ткању, по мотиву пешкира из спомен збирке Христифора Црниловића која се чува у Манаковој кући.

Радионице води проф. школе ручног ткања у Манаковој кући Ивана Чолић. Контакт: 011/303 6114 и 063/889 5568

Школа традиционалног веза - израда веза на пешкиру: „Свако јутро треба руке прати, немој да те на то опомиње мати“ - Едукаторке радионица: др Вера Марковић и Данијелка Радовановић конзерватор-саветник Етнографског музеја у пензији.

Распоред радионица традиционалног веза-информација у Манаковој кући

Изложба: Годишња изложба радова изведених на уметничко занатским радионицама и школама које су организоване у Манаковој кући током 2018/2019 године

Предавање о украшавању тела - Тема предавања: Тетоваже и боди арт данас.

Отварање изложбе: четвртак, 3. октобра од 19.00 часова, затварање 10. октобра од 17.00 часова.

Предавач: Владан Мартиновић, вајар, од 20.00 до 21.00 часова

Радионице јесењег циклуса у Манаковој кући:

Школа традиционалног веза- златовез- Едукаторке радионица златовеза: др Вера Марковић и Данијелка Радовановић конзерватор-саветник Етнографског музеја у пензији. Телефони за информације и пријаве: 011/303 6114 и 063/648 892

Школа ручног ткања: упознавање са основним принципима ручног ткања, демонстрацији комплетног процеса рада на великом хоризонталном нитном разбоју и израда узорака у виду подметача на малим приручним разбојима. Улаз слободан, уз пријаве на бројеве телефона 011 303 6114 / 063 889 5568. Едукатор: Ивана Чолић

Термин: субота, 5. октобар 2019. од 12.00 до 15.00 часова

МУЗЕЈ АФРИЧКЕ УМЕТНОСТИ

Збирка Веде и др Здравка Печара, Андре Николића 14, Савски венац, www.museumofafricanart.org

Предавање: Демократија у Африци - Говори: Секу Сиди Диавара, антрополог (Université des Lettres, Langues et Sciences Humaines de Bamako, Faculté des sciences humaines et des sciences de l'éducation), на мастер студијама на Факултету политичких наука у Београду (смер Политичка аналитика и друштвене промене)

У свом мастер раду Секу Сиди Диавара прави генезу и описује врсте проблема са којима се демократија сусреће на афричком континенту у последње три деценије. Термин: Понедељак, 23. септембар у 17.00 часова

Филмско вече: Египтоманија и филм – „Мумија“ као колонијални поп мистицизам - Египтоманија као интелектуална фасцинација древним Египтом може се пратити кроз различите видове уметности – сликарство, архитектуру, књижевност, филм – којима је ова стара цивилизација послужила као инспирација. Чувени филм „Мумија“ (1932) је спој немачког експресионизма, холивудске приповедачке прегледности и поп културних мотива из домена египтоманије ослоњених на појам реинкарнације. Радња хорор филма „Мумија“, смештена је у Египат, где је пре 3000 година свештеник Имхотеп припремао мртве за њихово путовање у живот после смрти. У филму се такође помиње и египатски мит о богињи Изиди која оживљава божанског краља Озириса. Говори: Саша Радојевић, филмски редитељ; Редитељ: Карл Фројнд, продукција: Универсал Пицтурес; Трајање: 73 минута, 1932, српски титлови. Пројекција филма након предавања. Термин: Уторак, 24. септембар у 19.00 часова

Јавно вођење кроз сталну поставку: Од мајке земље до клечеће фигуре – двострука улога жене у западноафричком друштву - Ања Вулић, студенткиња мастер студија историје. Универзална неопходност плодности, као мотива над мотивима, у западноафричким друштвима се, углавном, симболички приказивала кроз женско тело у пуној снази. „Мајка Земља“ је та која одлучује о плодности године, о изобиљу хране и рађању здраве деце. Многе ритуалне свечаности празнују се у њену част, све се чини не би ли се она умилостивила. Вођење је део програма „Практикум 2019“. Термин: среда, 25. септембар у 17.00 часова

Јавно вођење кроз сталну поставку: Култ предака западноафричких заједница кроз митове и ритуале - Вукица Кораћ, студенткиња мастер студија археологије. Музеј афричке уметности – збирка Веде и др Здравка Печара, који је своја врата отворио публици 1977. године, садржи мноштво аутентичних предмета традиционалне уметности Западне Африке и сваки има своју јединствену причу. Кроз причу о митовима и ритуалима упознавање са предметима који се везују за култ предака – било да је реч о фигуралним скулптурама или о маскама. Вођење је део програма „Практикум 2019“. Термин: четвртак, 26. септембар у 17.00 часова

Јавно вођење кроз сталну поставку: Ашанти, Дахомеј, Бенин – Иконографија владара и функција владарских предмета - Исидора Смиљанић, студенткиња мастер студија историје. Упознавање са предметима који најбоље представљају статус владара, првенствено у државама Ашанти федерације и краљевства Дахомеј, али и у значајном културном центру Западне Африке – граду Ифе. Кроз тумачење улоге владара и карактеристика владарских предмета, упознаћете се са „краљевском“ уметношћу, што је уједно и добар увод у боље разумевање политичких и културних околности у Западној Африци током 18. и 19. века. Вођење је део програма „Практикум 2019“. Термин: петак, 27. септембар 2019. у 17.00 часова

Шетња: Културна баштина Топчидера

Тура „Културна баштина Топчидера“ је специфичан и јединствен пример међуинституционалне сарадње који већ две године широј јавности представља разнолико културно-историјско наслеђе Топчидера. У оквиру манифестације Дани европске баштине септембарска тура нуди обилазак Музеја афричке уметности, Куће краља Петра и Архива Југославије. Током шетње, водичи ће причати о настанку Музеја афричке уметности, његовој архитектури и начинима на које су бројне збирке афричких предмета дошле до наше земље, затим о различитим функцијама које је Кућа краља Петра кроз историју имала, као и о ученичком дому који је тридесетих година 20. века краљ Александар Карађорђевић подигао у непосредној близини тадашњег Музеја краља Петра. Воде: Ана Кнежевић и Ивана Затежић, историчарке уметности/сараднице МАУ. Број места је ограничен тако да сте у обавези да се пријавите слањем података (име и презиме, број особа које ће учествовати у шетњи) на: kulturnabastinatortopcidera@gmail.com. Место и време окупљања: Музеј афричке уметности у 11 часова Термин: субота, 28. септембар 2019. у 11.00 часова

Јавно вођење кроз сталну поставку: Бог и стварање света – Увод у афричку филозофију религије

Мира Павловић, студенткиња мастер студија филозофије. У савременој афричкој филозофији религија и културна традиција имају посебно место. Да ли постоји бог и како је настао свет, питања су која одувек интригају људски ум. Према учењу европских путника и мисионара, народи Западне Африке били су пагани, људи без религије, међутим, маске и скулптуре на сталној поставци Музеја афричке уметности увериће вас у супротно. Митови, ритуали и религији су основа афричке филозофије, па се о афричкој филозофији често говори као о етнофилозофији. Вођење је део програма „Практикум 2019“. Термин: субота, 28. септембар у 13.00 часова.

Јавно вођење кроз тематску изложбу: Под лупом – Староегипатске збирке у музејима у Србији

Ненад Марковић, Чешки институт за египтологију, сарадник МАУ. Изложба „Под лупом...” представља неке од највреднијих и до сада ретко (или никада) излагане предмете из староегипатских збирки музеја Србије и резултат је сарадње 11 институција: Градског музеја Вршац, Градског музеја Сомбор, Градског музеја Суботица, Музеја Срема, Народног музеја Ужице, Музеја града Београда, Музеја Југославије, Јеврејског историјског музеја у Београду, Народног музеја у Београду, Републичког завода за заштиту споменика и Музеја афричке уметности у Београду као домаћина и носиоца пројекта. Предмети обухватају хронолошки распон од Старог царства до римског доба – приближно од 2686. год. пре н. е. до четвртог века н. е. – то јест, скоро сваки историјски период старог Египта. Већина њих је непознатог места порекла, јер су претежно стигли у музејске збирке данашње Србије као путнички сувенири из Египта, и то углавном од друге половине 19. века, затим као поклони важним државницима, као што је Јосип Броз Тито, или као случајни археолошки налази и ретки музејски откупи.

Термин: недеља, 29. септембар 2019. у 11.00 часова

Креативна радионица: Направи египатске картуше. У старом Египту су имена краљева, краљица и других истакнутих људи била записана хијероглифским знаковима у посебним, уоквиреним пољима – картушима. Учесници радионице откриће хијероглифске знакове који одговарају словима њиховог имена и затим ће их нацртати и направити од папира привеске по узору на облик картуша. Примери најпознатијих ликових дела древног краљевства на обали Нила која су сачувана у пирамидама и храмовима као инспирација деци да нацртају омиљене мотиве на страницама једне мале пирамиде. За децу узраста од 4 до 12 година.

Термин: недеља, 29. септембар 2019. у 11.00 часова

Јавно вођење кроз сталну поставку: Функција музике у свакодневном животу и ритуалима народа Западне Африке - Теодора Стојиљковић, студенткиња мастер студија етнологије и антропологије. Живот народа на афричком континенту прожет је најразличитијим културним праксама. Веома изражене и веома важне јесу ритуалне праксе. У свакодневном животу, али и приликом извођења ритуала истакнуто место заузима музика. Пре свега, развијена је пракса колективног музицирања на различитим музичким инструментима, при чему се подразумева да више припадника заједнице изводи музику која је пригодна одређеној церемонији. Приликом извођења ритуала припадници заједнице често користе и различите маске. Вођење је део програма „Практикум 2019”. Термин: недеља, 29. септембар у 13.00 часова

Јавно вођење кроз сталну поставку: Маске које живот значе – ритуали народа Западне Африке - Милорад Живковић, студент археологије. Коришћење маски у ритуалима народа Западне Африке тема је која је окупирала истраживаче у жељи да спознају позадинске приче које се крију у том феномену, када је реч о заштити од злих духова, призивању виших сила, плесовима плодности и сл. Насупрот лаичким закључцима да су ритуали „позоришне представе” којима је једини циљ забава публике, треба имати у виду да су они имали велики значај за заједницу. Заправо, сваки битан догађај у животу појединца праћен је одређеним ритуалима. Корачајући кроз сталну поставку Музеја, посетиоци ће добити увид у један „духовни” свет и сазнати нешто више о народима Западне Африке, чији се предмети налазе на сталној поставци Музеја. Вођење је део програма „Практикум 2019”.

Термин: понедељак, 30. септембар 2019. у 17.00

Фитнес у башти Мау – тренинзи за децу и одрасле - у оквиру програма Boot Camp Serbia – води дипломирани фитнес тренер Марко Мажар, са стручним тимом инструктора. Термин: Од 17. септембра до 15. октобра, сваког уторка и четвртка у 19.00 часова.

ПОСТАВКА „ОМАЖ ГЛУМАЧКИМ ЛЕГЕНДАМА” – У оквиру Дана европске баштине у сарадњи са Туристичком организацијом Београда и Туристичком организацијом Савског венца на платоу Димитрија Туцовића на Славји од 16. септембра 2019. године: “Трг легенди”, “Трг љубави” и “Зид реплика”. Посетиоце очекује јединствен временлов кроз историју кинематографије и подсећање на глумце који су оставили неизбрисиви траг у српској кинематографији, као што су Драган Николић, Велимир Бата Живојиновић, Љубиша Самарцић, Милена Дравић и др. Контакт: Валентина Катић - аутор пројекта; е – mail: valentina.katic@gmail.com

**ГРАДСКА УПРАВА ГРАДА БЕОГРАДА, СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СПОРТ И ОМЛАДИНУ
ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
МУЗЕЈ СПОРТА,** Благоја Паровић 156, Чукарица, muzej.sporta@fsfv.bg.ac.rs

Изложба: „Од игре до науке“ - У фокусу - појам Игре у контексту науке и високог образовања у спорту и физичком васпитању. Игре су и облик својеврсне телесне уметности, забава и спорт и наука. У 1938. години под Играма се подразумевају одбојка, кошарка, рукомет и ногомет а ту су и Народне игре, кола и корачнице. Касније се додају Гимнастичке игре из којих ће се потом развити естетска односно ритмичка гимнастика. Дечије игре као једно од најмоћнијих инструмената за правилан моторички развој најмлађих и као неограничен извор дечије забаве. Елементарне игре. Плесови. Олимпијске игре где Србија баш у играма лоптом постиже сјајне резултате. Први програми игара које су предавале чланица САНУ Љубица Јанковић, наша најпознатија кореографкиња, Олга Сковран, и прва професорка Универзитета у области спорта и физичког васпитања, Милица Шепа, чему служе Елементарне игре и зашто је важно да се деца играју, о Олимпијским играма као најпознатијем споју забаве, спорта и науке и др.

Отварање изложбе: 24. септембра у 18.00 часова у галерији Потковица; концерт Ансамбла народних игара „Коло“ у 20.00 часова на сцени Центра за културу „Влада Дивљан“. Изложба ће бити отворена сваког дана од 09.00- 18.00 часова. Стручно вођење је сваког радног дана од 17.00 до 18.00 часова, а викендом од 11.00 до 12.00 часова. У суботу и недељу, 28. и 29. 09. - радионица за децу малђег школског узраста, од 12.30-13-30. часова. Неопходна претходна пријава на: muzej.sporta@fsfv.bg.ac.rs

Организатори: Музеј Факултета спорта и физичког васпитања, Центра за културу „Влада Дивљан“ и Ансабл народних игара “Коло”. Контакт: Ивана Митровић, дипл. археолог-Кустос, моб: 065/9551 599. Термин: 24. септембар – 30 септембар 2019. године

АСОЦИЈАЦИЈА „СПОРТ ЗА СВЕ“

Делиградска 27, www.sportzasvebeograd.rs

Дан породичне рекреације – Family day - промовисање редовне физичке активности за целу породицу. Термин: 14. септембар од 11.00 часова . Место: Соколски дом Батајница

Дечије игре без границе намењене деци предшколског узраста из београдских вртића. Место: Балон хала . Термин: 21. септембар од 11.00 часова. Контакт: тел. 063/ 38 19 69; 011/ 2643 296; e-mail: sportaso@sbb.rs

САВЕЗ ЗА РЕКРЕАЦИЈУ И ФИТНЕС СРБИЈЕ

Здравка Челара 14, www.srfs.org.rs

Дечија трка са бојама - „Kids Color RUNNING“ - у 10.00 часова прво најмлађи тркачи (до 4 године) трчаће 100м, тркачи (од 5 до 7 година) ће трчати 300м, малишани (од 7 до 10 година) 700м. Место: Хајд парк . Термин: субота, 28. септембра у 10.00 часова.

Контакт: Зорана Шијан Оборина; 011/311 5648; 064/64 69 896; oborina@srfs.org.rs

ФК ЦРВЕНА ЗВЕЗДА - МУЗЕЈ ЦРВЕНЕ ЗВЕЗДЕ

ФК „Црвена звезда“ отвара врата свог музеја уз стручно вођење кроз сталну поставку трофејне сале у трајању од 30 минута, дозвољено фотографисање и снимање изложених експоната. Поглед на стадион из VIP Галерије која има капацитет од пет стотина седећих места. По први пут посетиоци ће моћи да виде и салу за конференције која се налази на јужној страни стадиона. Термини: од 26. до 28. септембра.

Пријава посетилаца на телефон 011 2067-773 и путем мејла predrag.trkulja@crvenazvezdafk.com

ФК ПАРТИЗАН

Хумска 1

За љубитеље спорта и спортске архиве, ФК Партизан оквара врата својих просторија и позива заинтересоване да прођу кроз „времеплов“ славног Партизана. Пријаве и информације на телефон: 011 3693815, 011 3693-817 muzej@partizan.rs. Групе по 15 посетиоца.

Термини: 3. октобар од 10.00 до 16.00 часова, Контакт: 065/8618 854, nemanja.jsdpartizan@gmail.com
4. октобар – Обележавање 74 године спортског друштва Партизан, од 18.00 до 19.00 часова СЦ Телеоптик (присуство прослави као награда за две особе)

ПРОГРАМ ПЛАНИНАРСКОГ САВЕЗА БЕОГРАДА

Булевар Михајла Пупина 61/16, Нови Београд

Пешачење на Авали. Окупљање до 10.00 часова код ресторана Липовица у Пиносави. Траса стазе: подножје Авале – извор Сакинац – кружна стаза око Авале – Дубоки поток – врх, споменик Незнаком јунаку - ТВ торањ – извор ладне воде – планинарски дом „Чарапићев брест“ – село Бели Поток. Дужина стазе 7 км, предвиђено време преласка 2,5 часа. Градски превоз до места старта: аутобус 400, 401, 403, 404, 405, 407 и 408.

Термин: 14. септембар. Контакт водича: Миланка Арсић, тел: 064/182 4440

Пешачење на Кошутњаку. Окупљање до 9.00 часова испред пијаце на Бановом брду. Траса стазе: Пијаца - Шумарски факултет – Видиковац – Споменик из Првог светског рата – ресторан Голф – Пионирски парк – споменик кнезу Михајлу- Хајдучка чесма – Топчидерско гробље – ресторан Милошев конак. Дужина 12 км. Предвиђено време преласка око 4 часа. Градски превоз до места старта: аутобуси бр. 12,13, 23, 37, 51, 52, 53, 55, 57, 58, 85, 88.

Термин: 14. септембар. Контакт водича: Јован Ђокић, тел: 064/285 1572; Ранко Краљ; Тел: 069/7275 74

Пешачења у Бојчинској шуми. Окупљање до 10.00 часова код етно ресторана. Опис стазе: Кружна стаза: етно ресторан – „Бојчинска колеба“ – Партизанске базе „Бојчинска колеба“ . Дужина стазе 5,6 км. Предвиђено време преласка 2 часа. Градски превоз аутобус бр. 605 (полази од блока 45 у Новом Београду);

Термин: 14. септембар. Контакт водича: Бојан Дулејан, тел: 063/35 2149; Мирјана Прокић, тел: 064/ 293 08 77

Пешачење у Ритопеку. Окупљање до 10.00 часова на последњој станици у Ритопеку. Аутобус број 304 за Ритопек полази из Устаничке са места где завршавају трамвајске линије 5, 6 и 14. Пешачење је предвиђено на 2 стазе – крађој и дужој. Краћа стаза полази из Ритопека а завршава се у месту Винча. На завршетку туре је предвиђена посета музеју - Археолошком налазишту Винча. Стаза пролази лепим теренима кроз воћњаке изнад десне обале Дунава, и веома је лака. Дужина стазе је око 4,5 километра и прелази се за око 2 сата лаганог хода. Они који овде завршавају пешачење враћају се у центар Винче до аутобуса бр. 307 за Београд (до Устаничке).

Термин: 14. септембар. Контакт водича: Петар Божић, тел: 064/5603 791, Јелена Продановић, тел: 063/543 724

Пешачење у Звездарској шуми. Стаза кроз парковски део и шуму. Дужина стазе око 2,5 километара. Окупљање учесника од 9,30 часова око 100 метара од окретнице аутобуса 65 у Звездарској шуми. Полазак у 10.00 часова.

Термин: 14. септембар. Контакт водича: Милан Матић; Тел. 064/8345 102

Пешачење у Бара Ревии. Прикупљање на првој станици после Панчевачког моста. Пешачење насипом од Панчевца до Панчева (потез познат као бара Рева, резерват). У Панчеву обилазак светионика јединих на Дунаву. Дужина пешачке стазе око 15 км у једном правцу. Повратак аутобусом број 104. Термин: 14. септембар. Контакт водича: Јагода Новески, тел: 060/7513 297

УДРУЖЕЊЕ „СТАРА БЕЖАНИЈА“

Војвођанска 68, Храм културе „Бежанија“, Нови Београд

Промоција књиге „Ја сам на страни Срба“; Аутор: Драгослав Копривица; Издавач: Пешић и синови;

Термин: 20. септембар у 19.00 часова

Изложба иницијала из рукописних књига (XII - XVI век); Аутор: Љиљана Коковић;

Термин: 27. септембар у 19.00 часова

У потрази за новим наративом како постићи одрживост људске заједнице -Књига „Врачев шегрт“; Аутор: Мара Керн; Издавач „Просвета“; Говори: Биљана Ђуровић, новинар.

Термин: 4. октобар у 19.00 часова

Вече хорске музике. Термин: 9. октобар у 19.00 часова

Промоција књиге „Странкиње о српском војнику у Великом рату“ Ауто: Ратомир Рале Дамјановић; Издавач: „Прометеј“. Термин: 14. октобар у 19.00 часова

Превоз аутобусима ГСП: 46, 601, 71

ПРИЈАТЕЉИ ДЕЦЕ ОПШТИНЕ НОВИ БЕОГРАД

Радионица "Школа ручног ткања" - на хоризонталним разбојима и учење народних техника. Изложба фотографија о раду „Школе ручног ткања”. Место: ОШ "Бранко Радичевић", Јурија Гагарина 195

Термини: субота, 14. и недеља, 15. септембра од 10.00 до 12.00 часова

Изложба радова ученика основних и средњих школа насталих у радионицама "Сликање уљем инспирисано фреско сликарством" - Место: хол ОШ "Ратко Митровић", Омладинских бригада 58

Отворање: субота, 21. септембра у 11.00 часова. Отворена до 28. септембра.

Контакт: Сузана Поњавић, аутор и уредник програма ,E-mail: suzanaponjavic@gmail.com

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА „11. АПРИЛ” НОВИ БЕОГРАД

Централна манифестација у вртићу „Маја” под називом „ВЕСЕЛИ ВРЕМЕПЛОВ”:

Фестивал уметничких заната, Уметничке радионице, Добродошли у биоскоп, Интерактивна изложба предмета, фотографија и исказа на тему: Како су људи у прошлом веку проводили слободно време, Изложба природњачких фотографија, Играоница спортских и друштвених игара. Место: Вртић „Маја”, Грамшијева 2а, Нови Београд. Време: 25. септембар у термину од 16.00 до 18.00 часова

Фестивал уметничких заната: Изложбе и радионице за преношење вештина израде разних употребних уметничких предмета и продуката старих заната (ткање, грнчарство, вез, чипка, израда накита) уз учешће професионалних занатлија или родитеља и комшија који су на различите начине имали прилике да се упознају или баве овим занатима.

Уметничке радионице: Сликамо као велики сликари Србије (стваралаштво деце)

Уметничке истраживачке игре: Лавиринт боја и светлости (осликавање вертикално рапапетих провидних фолија и тканина), израда мобилних скулптура које покреће ветар, knit bombing (умотавање стабала шареном нуницом и штриканим детаљима), пано пријатељства (колаж композиција од појединачних радова на дрвеним плочицама).

Добродошли у биоскоп: Пројекција старих цртаних филмова, играних филмова Чарлија Чаплина, Станлија и Олија, концерти, игранке...) и личних сећања и прича о прошлим временима (снимака на којима старији суграђани, комшије, родбина... причају о томе како су упознали своје партнере, како се у то време удварало девојкама, чиме су се играли у детињству.

Игре без граница (спортске игре, полигони спретности, друштвене игре, пантомиме, погађање појмова, фото истраживачка авантура, такмичење у прављењу највећих балона од сапунице)

Изложбе: Интерактивна изложба у холу вртића "Весели времеплов"

Изложба фотографија, разгледница, исечака из старих часописа, старих апарата за репродукцију музике и различитих носача звука (радио апарати, грамофони, вокмени, плоче, касете...).

Природњачки атлас нашег блока (изложба фотографија биљака, птица и инсеката, које су деца, заједно са родитељима, начинила у окружењу вртића, са занимљивим коментарима о њима.)

Контакт: Љиљана Митровић и Татјана Иванишевић Радојковић, 011/2603-042, 011/2603-766, 011/2692-231

ПОЗОРИШТЕ ЛУТАКА „ПИНОКИО”

Нови Београд, Гоце Делчева бр. 1; www.pinokio.rs

„Аладинова чаробна лампа” - Луткарска игра пуна специјалних ефеката и занимљивих преокрета. Неубичајена верзија добро познате приче о мангупу из Багдада, Аладину и калифовој ћерки Јасмини чију љубав покушава да омете зли чаробњак Изногуд, позајмљен за ову прилику из једне друге бајке. Урађене у стилу јапанских манга цртаних филмова, лутке нас одводе у један неочекиван свет «хиљаду и једне ноћи». Љубав и упорност могу да победе и најјаче зле силе уколико се у њих верује из дубине душе. Наравно, уз малу помоћ црвене Душице и зеленог Душана, духова из чаробне лампе, као и магичног шала. Текст: Александар Новаковић; Режија : Никола Завишић; Сценографија и дизајн лутака: Ивана Васић; Избор музике: Никола Завишић; Израда лутака: Стевка Киуулиева; Израда сценографије: Мајстор Зоки; Играју: Драгиша Косара, Јован Поповић, Зорана Милошаковић - Тасић, Горан Поповић. За информације о броју карата јавити се на мејл адресу vanja@pinokio.com. Трајање: 45 мин, узраст: 2-9 год.; Место: Нови Термин: субота, 5. октобар у 17.00 часова; Контакт: Вања Балаћ; 011/2691715

УДРУЖЕЊЕ „АМА БАШ ЗА ДЕЦУ“

<https://www.facebook.com/AmaBasZaDecu/> .

Школа праисторијске археологије Седморечје

изложба цртежа модних детаља и креација са Винчанских фигурина, модне креаторке и археолога Јелене Малешевић, Morphium Couture - Петак 27. септембар 2019. у 18 часова
Модна ревија одеће настале по узору на Винчанску моду, реномиране модне креаторке Јелене Малешевић, Morphium Couture - „Projecting the future“, Пројектовање будућности - Петак 27. септембар у 19 часова

Модна ревија и перформанс Вилина Сита, кројач и стилиста Татјана Терзић-Субота 28. септембар.
Место дешавања: Лазе Пачуа 2, иза Народног музеја. Контакт: 011 3342420, sedmorecje.com.

ОРГАНИЗАТОРИ ЗАДРЖАВАЈУ ПРАВО ИЗМЕНЕ ПРОГРАМА Информације и ажуриран програм у електронској верзији на интернет страници града Београда и ТОБ – а

www.beograd.rs/; www.tob.rs

За одређене програме потребно је извршити претходно пријављивање због ограниченог броја места или евиденције посетилаца или најаву организованих група посетилаца, искључиво на бројеве телефона и на местима и у терминима који су наведени.

ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА БЕОГРАДА

Информације и пријаве на телефон:

Туристичко информативни центар Туристичке организације Београда

Кнез Михаилова бр. 56, 011/2635-622, 011/2635-343

сваким даном од 9 до 19 часова

ПОКРОВИТЕЉ МАНИФЕСТАЦИЈЕ

ГРАД БЕОГРАД – СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ, СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА КУЛТУРУ ГРАДСКЕ УПРАВЕ ГРАДА БЕОГРАДА, ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА БЕОГРАДА

Организациони одбор: Председник: Милинко Величковић, Секретаријат за привреду, Заменик председника: Нада Радосављевић Зец, Секретаријат за привреду, координатор манифестације у Београду; Чланови: Драгомир Петронијевић, члан Градског већа; Оливера Вучковић, Саша Михајлов, Завод за заштиту споменика културе града Београда; Марија Вуковић, Секретаријат за привреду, Миодраг Поповић и Јадранка Ђорђевић, Туристичка организација Београда, Андрија Бојанић, Даниела Милинковић и Јелена Јовичић Мичета, Секретаријат за културу, Гордана Грабеж, Народно музеј, Данијела Филиповић, Етнографски музеј – Нематеријално наслеђе; др Марија Алексић, Музеј афричке уметности; Дарко Ђирић, Музеј града Београда; Наташа Петрушић, Секретаријат за заштиту животне средине, Борис Јовановић, Секретаријат за информисање, Дарко Главаш, Секретаријат за послове народне одбране, ванредних ситуација, комуникацију и координацију са грађанима, Љубица Ђоровић, Библиотека града Београда, Снежана Станковић, Дечији културни центар, Данијела Вићентијевић, Министарство трговине, туризма и телекомуникација, Смиљана Новичић, Туристичка организација Србије, Саша Стојановић, Секретаријат за образовање и дечју заштиту, др Александра Миладиновић, Педагошки музеј, Весна Зирић, Секретаријат за спорт и омладину.

Стручне консултације: Завод за заштиту споменика културе града Београда, Народно музеј у Београду

Координатор манифестације у Београду, припрема програма и водича кроз програме: Нада Р. Зец, координатор.

Промоција манифестације: Секретаријат за информисање и Туристичка организација Београда
Фотографије из фонду музеја и других организатора програма

Корице: Добрила Стеванић; ЈП Београдска тврђава

Лектура: Секретаријат за информисање

Штампа: Секретаријат за привреду Градске управе града Београда, Бирограф

90. ГОДИНА
ГОСПОЉЕ МИНИСТАРКЕ
85. ГОДИНА
РЕТОРИКЕ

101
ГОДИНА
ПРЕДСТАВЉА

© NUŠIĆ FONDACIJA, Beograd

European Heritage Days
Journées européennes
du patrimoine

European Heritage Days
A joint action of the Council of Europe and the European Commission /
Journées européennes du patrimoine
Une action commune du Conseil de l'Europe et de la Commission européenne
"EUROPEAN HERITAGE DAYS" 2019.
The general European theme for 2019.
„Arts and Entertainment“